

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΑΣΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΑΘΗΝΑ, ΙΟΥΛΙΟΣ 2013

ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

Έκδοση Α΄: Η παρούσα έκδοση εκτυπώθηκε σε 10.000 αντίτυπα και διατίθεται δωρεάν

Έκδοση:

© 2013 - Υπουργείο Περιβάλλοντος,
Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
Ειδική Γραμματεία Δασών
Τμήμα Δασικών Εφαρμογών

Φωτοστοιχειοθεσία - Εκτύπωση - βιβλιοδεσία

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ (Αρ. Εργασίας 201/2012)

ISBN: 978-960-7284-29-7

Απαγορεύεται η πώληση του παρόντος βιβλίου, η αναδημοσίευση μέρους ή του συνόλου του καθώς και η εκμετάλλευσή του με οποιονδήποτε τρόπο

Πρόλογος

Γενικά

Το κυνήγι μαζί με τη χρήση της φωτιάς είναι από τους σημαντικότερους παράγοντες που επέδρασαν στην εξέλιξη του ανθρώπου.

P.P. Rubens: Μελέαγρος και Αταλάντη σκοτώνουν τον Καλυδώνιο Κάπρο

Για να επιβιώσει ο πρωτόγονος άνθρωπος έπρεπε να αντιμετωπίσει αφενός τις ακραίες καιρικές συνθήκες (παγετώνες ή ξηρασίες) και αφετέρου τα μεγάλα σαρκοφάγα, που δεν μπορούσε να καταφέρει με τις φυσικές του δυνάμεις. Έτσι το κυνήγι είναι από τους σημαντικότερους παράγοντες που τον βοήθησαν να επιβιώσει, προσφέροντας του τροφή με περισσότερες θερμίδες (κρέας) και τα δέρματα των ζώων για ενδυμασία. Για να αναπτύξει όμως ο άνθρωπος με επιτυχία αυτή τη δραστηριότητα και στην ανάγκη να ξεπεράσει τις εκάστοτε δυσκολίες και προβλήματα, χρειάστηκε να ενεργήσει ομαδικά (κοινωνικοποίηση) και να επικοινωνήσει με τα άλλα μέλη της ομάδας (ανάπτυξη του προφορικού λόγου). Για να συλλάβει θηράματα πολύ πιο δυνατά από αυτόν, χρειάστηκε

να αναπτύξει τις κατάλληλες τεχνικές –στρατηγικές, να επινοήσει και να κατασκευάσει όπλα, με τα οποία κατάφερε να επιβληθεί. Έτσι επιβίωσε και εξελίχθηκε.

Στην παγκόσμια μυθολογία, η αποθέωση της επιβολής του ανθρώπου πάνω στα άγρια θηρία αποτελεί κυρίαρχο θέμα. Οι ήρωες (θηρευτές) εμφανίζονται να σκοτώνουν ή να δαμάζουν φανταστικά τέρατα και να εξημερώνουν άγρια θηρία και μεγάλα ζώα. Στην Ελληνική μυθολογία επίσης κυριαρχεί το ίδιο μοτίβο, όπου οι ήρωες εμφανίζονται να ξεπερνούν τα ανθρώπινα όρια με τους άθλους τους και αποτελούν αντικείμενο θαυμασμού και λατρείας (Ημίθεοι). Έχουμε ήρωες που σκοτώνουν μυθικά τέρατα όπως ο Περσέας (τη Μέδουσα), ο Θησέας (το Μινώταυρο), ο Μελέαγρος (τον Καλυδώνιο Κάπρο) και φυσικά ο πιο γνωστός απ' όλους, ο Ηρακλής με τους 12 Άθλους του, από τους οποίους οι 9 σχετίζονται με το κυνήγι και αφηγούνται την εξημέρωση άγριων ζώων, την εξόντωση μυθικών - υπερφυσικών τεράτων ή άγριων θηρίων.

Φωτό: Η θεά Άρτεμις

Στην Αρχαία Ελλάδα υπάρχουν πλείστες αναφορές στον Όμηρο, στον Ησίοδο, στον Αίσωπο (Μύθοι) και σε μεταγενέστερους, Πλάτωνα (Νόμοι), Ξενοφώντα (Κυνηγητικός) που έχουν σχέση με το κυνήγι και φανερώνουν ότι αυτό είναι μια αγαπημένη δραστηριότητα ανθρώπων αυτής της εποχής. Σκηνές κυνηγιού αποτελούν συνηθισμένη διακόσμηση σε αγγεία, μωσαϊκά και ανάγλυφες παραστάσεις της αρχαίας Ελλάδας. Τη σπουδαιότητα και το σεβασμό με τον οποίο αντιμετωπίζεται το κυνήγι δηλώνει το γεγονός ότι υπάρχει στο Δωδεκάθεο η αντίστοιχη θεά προστάτιδά του, η Άρτεμις.

Η συνεργασία του ανθρώπου (κυνηγού) με τον κυνηγητικό σκύλο χάνεται στα βάθη της ιστορίας. Στην Ελληνική γλώσσα, η λέξη κυνηγός σημαίνει “εκείνος που άγει τον κύνα”, δηλαδή ο οδηγός του σκύλου.

Στη σύγχρονη εποχή το κυνήγι διατηρεί κάποια στοιχεία της αρχαίας δραστηριότητας, δεν παραμένει όμως απόλυτη ανάγκη διατροφής και επιβίωσης. Έχει εξελιχθεί σε αθλη-

τική δραστηριότητα που συνδυάζει την απόλαυση της φύσης με την ανάπτυξη δεξιοτήτων του θηρευτή, οι οποίες προσφέρουν ικανοποίηση και ψυχαγωγία. Συγχρόνως αποτελεί και ένα σημαντικό εργαλείο για την ολοκληρωμένη διαχείριση των οικοσυστημάτων, με την προϋπόθεση ότι η άσκησή του υπόκειται σε ορθολογικούς κανόνες. Η αιεφορική διαχείριση της άγριας πανίδας και των βιοτόπων της αλλά και η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος γενικότερα, είναι πλέον επιτακτική ανάγκη, ειδικά σήμερα, που πολλά οικοσυστήματα κινδυνεύουν σοβαρά από αλόγιστες ανθρώπινες επεμβάσεις.

Δεν μπορείς όμως να προστατεύσεις κάτι αν δεν το γνωρίζεις, έτσι η γνώση είναι καθοριστικός και θεμελιώδους σημασίας παράγοντας για τη διεύρυνση και ανάπτυξη της περιβαλλοντικής ενημέρωσης και κυνηγετικής ηθικής. Η σωστή λοιπόν γνώση οδηγεί αναμφίβολα στην περαιτέρω ευαισθητοποίηση του ανθρώπου και στον προβληματισμό του για θέματα του περιβάλλοντος και της άγριας πανίδας, της νομοθεσίας καθώς και της ασφαλούς χρήσης και φύλαξης των όπλων κλπ., δημιουργώντας έτσι την απαραίτητη σε όλους μας οικολογική και κυνηγετική συνείδηση.

Σκοπός της έκδοσης

Αυτό το εγχειρίδιο δημιουργήθηκε ως συμβολή στην διεύρυνση των απαραίτητων γνώσεων που οφείλουν να έχουν οι κυνηγοί και έρχεται να καλύψει ένα μικρό κομμάτι της Ελληνικής κυνηγετικής βιβλιογραφίας. Σκοπός του είναι να παρέχει, στο μέτρο του δυνατού, την ειδική ενημέρωση σε νέους αλλά και έμπειρους κυνηγούς για θέματα αναγνώρισης και βιολογίας των διαφόρων θηρεύσιμων και μη ειδών, της νομοθεσίας, της διαχείρισης και προστασίας της άγριας πανίδας, της χρήσης όπλων, αλλά και λοιπών θεμάτων που σχετίζονται με την ορθολογική άσκηση της θήρας στην χώρα μας. Παράλληλα, το εγχειρίδιο αυτό έχει ως σκοπό να βοηθήσει τους νέους κυνηγούς να προετοιμαστούν κατάλληλα για τις προβλεπόμενες από την νομοθεσία εξετάσεις για την απόκτηση άδειας θήρας.

Η βιοποικιλότητα της Ελλάδας

Παρά το μικρό της μέγεθος (έκταση 132.000km²), η Ελλάδα έχει μια ιδιαίτερη φυσιογνωμία σε σχέση με τις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες. Η χώρα μας διαθέτει 15.000 km μήκος ακτογραμμής (δεύτερη μετά την Νορβηγία), 9.838 νησιά, νησίδες και βραχονήσια (εκ των οποίων τα 8.110 στο Αιγαίο), το βαθύτερο σημείο της Μεσογείου (βάθος 5.121m,

Ν.Δ. της Πύλου), το δεύτερο ψηλότερο βουνό της Βαλκανικής χερσονήσου (Όλυμπος 2.917m), 28 βουνοκορφές με ύψος πάνω από 2.000m, 20 κύριους ποταμούς, 680 υγρά-τοπους (εκ των οποίων οι 302 βρίσκονται στο Αιγαίο). Τα δάση και οι δασικές εκτάσεις καλύπτουν το 65 % της συνολικής έκτασης της χώρας. Επιπλέον έχει πλεονεκτική γεωγραφική θέση που αποτελεί γέφυρα μετανάστευσης των διαφόρων ειδών μεταξύ Ευρώπης, Ασίας και Αφρικής, ήπιο μεσογειακό κλίμα και ευνοϊκές κλιματικές συνθήκες.

Όλα τα παραπάνω χαρακτηριστικά συντέλεσαν στη δημιουργία μιας τόσο μεγάλης ποικιλίας οικοσυστημάτων. Από τα παρθένα δάση της Ροδόπης μέχρι τις βραχονησίδες του Αιγαίου και από τα αλπικά λιβάδια μέχρι τις αμμώδεις παραλίες της Γαύδου, οι αμέτρητοι αυτοί τύποι βιοτόπων φιλοξενούν με τη σειρά τους μια επίσης πολύ μεγάλη ποικιλία και πλούτο από είδη χλωρίδας και πανίδας. Αυτό δηλ. που σήμερα αποκαλούμε «βιοποικιλότητα».

Ο πλούτος αυτός αποτελείται από:

- 6.500 είδη χλωρίδας
- 442 είδη πουλιών
- 116 είδη θηλαστικών
- > 450 είδη ψάρια θαλάσσης
- 79 είδη ψάρια γλυκού νερού
- 74 είδη ερπετών και αμφίβιων
- > 25.000 είδη εντόμων και άλλων ασπόνδυλων

Αυτός όμως ο ανεκτίμητος πλούτος της άγριας πανίδας και αυτοφυούς χλωρίδας της χώρας μας είναι διασκορπισμένος σε πολλά και μικρά οικοσυστήματα. Οι πληθυσμοί της συντριπτικής πλειονότητας των ειδών της άγριας πανίδας είναι περιορισμένοι και για το λόγο αυτό, ευάλωτοι στις ανθρώπινες επεμβάσεις. Προκειμένου να διατηρηθεί και να περάσει στις επόμενες γενιές η πλούσια κληρονομιά, η Πολιτεία οφείλει να μεριμνά για τη λήψη όλων εκείνων των μέτρων (νομοθετικών, διοικητικών, οικονομικών κ.λπ.), για να διασφαλιστεί η αειφορική διαχείριση και προστασία τους.

Στα πλαίσια αυτά, η συμβολή των Ελλήνων κυνηγών μπορεί και πρέπει να είναι συνεχής και ουσιαστική. Η σωστή άσκηση της θήρας συναρτάται με την ίδια την ύπαρξη των κυνηγών και της συνέχισης της δραστηριότητας, η οποία μπορεί να βοηθήσει σημαντικά στην ορθολογική διαχείριση και προστασία της άγριας πανίδας.

Εισαγωγή

Για πρακτικούς λόγους, ο παρών «Κυνηγετικός Οδηγός» χωρίζεται στα εξής κεφάλαια:

1) ΘΗΡΕΥΣΙΜΑ ΕΙΔΗ

Φωτογραφίες και περιγραφές των ειδών, που επιτρέπεται το κυνήγι τους. Επίσης περιγράφονται ορισμένα είδη που έχουν μεγάλη ομοιότητα με τα θηρεύσιμα, αλλά απαγορεύεται η θήρα τους.

2) ΜΗ ΘΗΡΕΥΣΙΜΑ ΕΙΔΗ

Φωτογραφίες και περιγραφές ορισμένων μόνο από τα πολλά μη θηρεύσιμα είδη. Το κεφάλαιο αυτό υποδιαιρείται σε:

α) θηλαστικά

β) πουλιά (υδρόβια, δενδρόβια, εδαφόβια και αρπακτικά)

3) ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Σύντομη αναφορά στις κυνηγετικές οργανώσεις

4) ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Αναφορά στους νόμους και τις υπουργικές αποφάσεις που ισχύουν για το κυνήγι. Διαδικασία και προϋποθέσεις έκδοσης άδειας θήρας. Αστυνόμευση της θήρας.

5) ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΟΙ ΣΚΥΛΟΙ

Υποχρεώσεις και ευθύνες κάθε κυνηγού που είναι κάτοχος κυνηγετικού σκύλου, καθώς και οι κυριότερες φυλές κυνηγετικών σκύλων.

6) ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΟΥ ΚΡΕΑΤΟΣ

Οδηγίες για την εξέταση του νεκρού θηράματος και τη δυνατότητα εκτίμησης της κατάστασης του κρέατος πριν την κατανάλωσή του.

7) ΟΠΛΑ ΚΑΙ ΠΥΡΟΜΑΧΙΚΑ

Η πρώτη επαφή με το κυνηγετικό όπλο. Παροχή οδηγιών για την ασφαλή κατοχή, χρήση, φύλαξη και μεταφορά του κυνηγετικού όπλου.

8) ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Στο κεφάλαιο αυτό υπάρχουν ερωτήματα σαν αυτά που καλείται να απαντήσει ο υποψήφιος κυνηγός στις εξετάσεις.

Ευρετήριο

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Γενικά	7
Σκοπός της Έκδοσης	9
Η Βιοποικιλότητα της Ελλάδας	9
Εισαγωγή	11

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΘΗΡΕΥΣΙΜΑ ΕΙΔΗ

I. Θηλαστικά	16
II. Εδαφόβια Πουλιά	18
III. Δενδρόβια Πουλιά	21
IV. Υδροβία Πουλιά	28
V. Άλλα υδρόβια πουλιά	39
VI. Παρυδάτια Πουλιά	40

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΜΗ ΘΗΡΕΥΣΙΜΑ ΕΙΔΗ

I. Θηλαστικά	44
II. Πουλιά	48
1. Κορμοράνοι	49
2. Πελεκάνοι	50
3. Ερωδιοί	51
4. Φοινικόπτερα και Πελαργόμορφα	53
5. Κύκνοι	55
6. Χήνες	56
7. Πάπιες και Βουτηχτάρια	58
8. Παρυδάτια πουλιά	60
9. Δενδρόβια πουλιά	62
10. Εδαφόβια πουλιά	67
11. Αρπακτικά πουλιά	68

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

I. Νόμοι και Υπουργικές Αποφάσεις.....	76
II. Κυνηγετικές Οργανώσεις	77
III. Άδειες Θήρας	80
IV. Αστυνόμευση κυνηγιού.....	82
V. Απαγορεύσεις θήρας	83
VI. Συνοπτικά για τον χώρο και χρόνο άσκησης της θήρας	87

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄: Ο ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΟΣ ΣΚΥΛΟΣ ..... 90**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄: ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΡΕΑΤΟΣ .....** 96**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄: ΟΠΛΑ ΚΑΙ ΠΥΡΟΜΑΧΙΚΑ**

I. Το κυνηγετικό όπλο	104
II. Πυρομαχικά	109
III. Το Βεληνεκές του όπλου	115
IV. Σκόπευση	119
V. Συντήρηση του όπλου.....	124
VI. Ασφαλής χρήση του όπλου	126

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄: ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 134

Κεφάλαιο Α΄ Θηρεύσιμα Είδη

Σε αυτό το κεφάλαιο βρίσκονται όλα τα θηρεύσιμα είδη και αριθμούν 37, ενώ σε κόκκινο πλαίσιο επισημαίνονται κάποια είδη που μοιάζουν πολύ με κάποιο θηρεύσιμο είδος, αλλά δεν ανήκουν στα θηρεύσιμα.

I. Θηλαστικά

1. Αγριοκούνελο (*Oryctolagus cuniculus*)

(Φωτό: Φύση & Κυνήγι)

Μήκος 35 – 40cm και βάρος 1,3 – 2,2kg.

Έχει κεφάλι ωοειδές / σφαιρικό, τα πίσω πόδια μεγαλύτερα από τα μπροστινά και ουρά πολύ κοντή. Τρίχωμα κοντό και πυκνό, γκριζοκάστανο στο πάνω μέρος του σώματος και ανοιχτότερο στα πλάγια, με κοιλιά λευκωπή. Μοιάζει με το λαγό αλλά είναι πιο μικρόσωμο και με μικρότερα αυτιά. Στη χώρα μας απαντάται μόνο σε ορισμένα νησιά του Αιγαίου.

2. Λαγός (*Lepus europaeus*)

(Φωτό: Φύση & Κυνήγι)

Μήκος 55 – 60cm και βάρος 3 – 6kg.

Έχει σώμα επίμηκες, κεφάλι ωοειδές και μεγάλο, αυτιά ανασηκωμένα, ευκίνητα και μακρύτερα από το μήκος του κεφαλιού. Τα πίσω πόδια μεγαλύτερα από τα μπροστινά και ουρά πολύ κοντή. Χρωματισμός γκριζοκάστανος με ανάμεικτες μαύρες τρίχες στο πάνω μέρος της ράχης και στα πλευρά και υπόλευκο το κάτω μέρος. Τα αυτιά περιβάλλονται στο άκρο τους με μια στενή μαύρη λωρίδα. Στη χώρα μας απαντάται παντού εκτός από ορισμένα νησιά.

3. Αλεπού (*Vulpes vulpes*)

(Φωτό: Π. Μπίρτσας)

Μήκος 60 – 95cm, ουρά 35 – 40cm και βάρος 7 – 10 kg. Σώμα επίμηκες, με μακρύ και μυτερό ρύγχος, αυτιά τριγωνικά και όρθια, πόδια κοντά και λεπτά. Ουρά μακριά και φουντωτή. Τρίχωμα μαλακό και πυκνό. Το πάνω μέρος του σώματος έχει χρώμα καστανοκόκκινο ή γκριζοκάστανο και το κάτω γκριζόλευκο, ενώ το πίσω μέρος των αυτιών, τα πέλματα και το μπροστινό

μέρος των ποδιών είναι μαύρα και το άκρο της ουράς λευκό. Στη χώρα μας απαντάται σ' όλη την ηπειρωτική και νησιωτική χώρα εκτός της Κρήτης.

4. Πετροκούναβο (*Martes foina*)

Μήκος σώματος 40-48 cm, ουρά 23-25 cm και βάρος 1,3 – 2,3 kg. Σώμα επίμηκες, πόδια κοντά, κεφάλι κοντό τριγωνικό, αυτιά κοντά τριγωνικά και λαιμός μακρύς. Ουρά μακριά και φουντωτή. Χρώμα τριχώματος ανοικτό ή σκούρο καφέ και υποτριχώματος γκριζόλευκο. Κεφάλι ανοιχτότερου χρώματος. Κύριο διαγνωστικό στοιχείο ο λευκός χρωματισμός στο μπροστινό μέρος του λαιμού, ο οποίος εκτείνεται στο στήθος και μέχρι το πάνω μισό των μπροστινών ποδιών. Είναι νυκτόβιο είδος και απαντάται σ' όλη την ηπειρωτική και νησιωτική Ελλάδα.

(Φωτό: Φύση & Κυνήγι)

Η τροφή του αποτελείται από ποντικούς, τυφλοπόντικες, σκίουρους, σαύρες, φίδια, αμφίβια, αυγά και εδαφόβια πτηνά.

5. Αγριόχοιρος (*Sus scrofa*)

Μήκος 110 – 180cm και βάρος 100 – 200kg. Σώμα ογκώδες, και συμπαγές, κεφάλι επίμηκες που απολήγει σε μουσούδα. Στο πάνω μέρος και στο μέσο του ρύγχους σχηματίζεται μικρή κύρτωση, η οποία αυξάνει με την ηλικία του ζώου. Αυτιά μεγάλα και πάντα όρθια, σκέλη κοντά και ισχυρά. Ουρά μετρίου μεγέθους που στο άκρο της σχηματίζεται τούφα από μακριές τρίχες και είναι πάντα ευθεία. Έχει πυκνό, σκληρό τρίχωμα που τον χειμώνα είναι γκριζόμαυρο και το καλοκαίρι γκριζο. Στο αρσενικό οι κυνόδοντες προεξέχουν της σιαγόνας και φαίνονται χαρακτηριστικά.

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

Απαντάται σε όλη την ηπειρωτική χώρα και στην Πελοπόννησο καθώς και στα νησιά Σάμο, Λέσβο και Εύβοια.

Οι αγέλες των αγριογούρουνων έχουν μητριαρχική δομή γι' αυτό ο κυνηγός θα πρέπει να προτιμά τα έφηβα αγριογούρουνα και να αποφεύγει να σκοτώνει τα θηλυκά. **Τα νεαρά ζώα τους 2-3 πρώτους μήνες της ζωής τους φέρουν χαρακτηριστικές επιμήκεις ανοιχτόχρωμες ραβδώσεις και απαγορεύεται το κυνήγι τους.**

II. Εδαφόβια πουλιά

6. Πετροπέρδικα (*Alectoris graeca*) ή αλλιώς Βουνίσια, Ορεινή πέρδικα

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

Μήκος 33 – 36cm. Σώμα στρογγυλεμένο. Έχει χαρακτηριστικό μαύρο περιλαίμιο που αρχίζει πάνω από το ράμφος, περιβάλλει τα μάτια, εκτείνεται προς τα πίσω, πάνω από τα αυτιά και κατεβαίνει προς το λαιμό. Στο πάνω μέρος προεκτείνεται προς τη βάση του ράμφους και σχηματίζει «χαλινάρι». Στα πλευρά έχει περίπου 14 μαύρες

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

και άσπρες εναλλασσόμενες ραβδώσεις. Ράμφος και πόδια κόκκινα. Απογειώνεται με θόρυβο. Ζει σε κοπάδια 8 - 20 ατόμων. Η φωνή της είναι ένα αρκετά μελωδικό κακάρισμα. Είδος επιδημητικό, απαντάται μόνο στην ηπειρωτική Ελλάδα σε βραχώδης πλαγιές, συχνά με γρασίδι, σκόρπιους θάμνους και σε ορεινές καλλιέργειες σιτηρών.

7. Νησιώτικη πέρδικα (*Alectoris chukar*) ή αλλιώς Τσούκαρ

(Φωτό: D.A.S.)

Μήκος 32 - 35cm. Βαρύτερη συγκριτικά με την Πετροπέρδικα, με λιγότερες ραβδώσεις στα πλευρά και γκριζωπή απόχρωση στο κάτω μέρος του περιλαίμιου, που λεπταίνει μεταξύ ματιών και ράμφους. Διαφέρει στην έλλειψη του χαλιναριού.

(Φωτό: Χ. Κούτσιος)

Η φωνή της μοιάζει περισσότερο με κακάρισμα κότας απ' ό τι της Πετροπέρδικας. Ζει σε παρόμοιους βιότοπους με τη συγγενική της Πετροπέρδικα αλλά και σε χαμηλότερο υψόμετρο. Είδος επιδημητικό, απαντάται σε άγρια κατάσταση στη ΒΑ Ελλάδα και στα νησιά του Αιγαίου.

8. Ορτύκι (*Coturnix coturnix*)

Μήκος 16 - 18cm. Πόδια, λαιμός και ουρά κοντά. Ράμφος κοντό και ελαφρώς καμπύλο, φτερούγες μακριές και μυτερές.

Φτέρωμα γκριζόξανθο με κιτρινωπές και καφέ ραβδώσεις. Πάνω μέρος του κεφαλιού σκούρο – καφέ, με λεπτή επιμήκη κιτρινωπή λωρίδα. Παρόμοια λωρίδα υπάρχει στα μάγουλα, η οποία περνά πάνω από το μάτι και εκτείνεται προς τα πίσω μέχρι τη βάση του λαιμού. Το αρσενικό φέρει μαύρη λωρίδα στο κέντρο του λαιμού. Κοιλιά ανοιχτόχρωμη.

Αναπαράγεται σε ανοιχτές, πεδινές αγροτικές περιοχές. Φωλιά στο έδαφος, συχνά ανάμεσα στα σπαρτά. Συχνά το ακούμε, σπάνια όμως το βλέπουμε. Καμουφλάρεται τέλεια. Το μόνο μεταναστευτικό ορνιθόμορφο. Του αρέσει η ζέστη. Διαχειμάζει στην Αφρική, ωστόσο πολλά άτομα μένουν στην Ελλάδα όλο το χρόνο. Την εποχή της μετανάστευσης συναντάται σε ομάδες, ενώ τον υπόλοιπο καιρό μοναχικό ή σε ζεύγη.

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

Ορτυκομάννα (*Crex crex*)

Μοιάζει πάρα πολύ με το Ορτύκι! Είναι λίγο μεγαλύτερο από αυτό και μικρότερο από την Πεδινή Πέρδικα.

**Παγκοσμίως
απειλούμενο είδος.**

(Φωτό: Φύση & Κυνήγι)

(βλέπε Κεφάλαιο: ΜΗ ΘΗΡΕΥΣΙΜΑ)

9. Φασιανός (*Phasianus colchicus*)

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

Αρσενικός Φασιανός

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

Θηλυκός Φασιανός

Μήκος σώματος αρσενικού 70 – 90cm, θηλυκού 55 - 70cm.

Μήκος ουράς 35 – 45cm και 20 - 25 cm αντίστοιχα. Το αρσενικό δεν συγχέεται με κανένα άλλο πουλί. Έντονα χρωματισμένο, με σκουροπράσινο κεφάλι και κόκκινα λειριά γύρω από το ράμφος και γενικά καστανόξανθο χρωματισμό, με ποικιλία αποχρώσεων.

Το θηλυκό είναι μικρότερο, γκριζοκαφετί, μοιάζει με Πεδινή Πέρδικα, ξεχωρίζει όμως εξαιτίας της μακριάς ουράς του.

Απογειώνεται με θόρυβο, κακαρίζοντας χαρακτηριστικά.

Είδος επιδημητικό, φωλιάζει στο έδαφος.

Πεδινή Πέρδικα (*Perdix perdix*) ή αλλιώς Καμπίσια Πέρδικα

(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

Περισσότερο μοιάζει με νεογνά Φασιανού ή ενήλικο Ορτύκι παρά με τα άλλα είδη Πέρδικας.

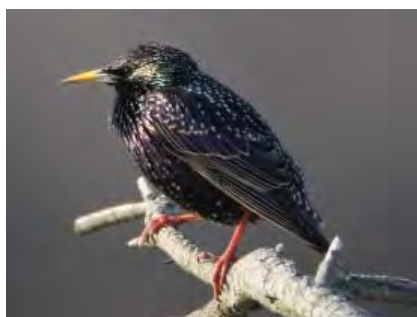
(βλέπε Κεφάλαιο: ΜΗ ΘΗΡΕΥΣΙΜΑ)

III. Δενδρόβια πουλιά

10. Ψαρόνι (*Sturnus vulgaris*) ή αλλιώς Μαυροπούλι, Γκαραβέλι

Μήκος 20cm. Φτέρωμα την άνοιξη και το καλοκαίρι μαύρο και γυαλιστερό, που τον χειμώνα γεμίζει με πολυάριθμα λευκά στίγματα. Το μυτερό του ράμφος το χειμώνα είναι φαιόμαυρο, ενώ την άνοιξη κίτρινο. Επιδημητικό στην Ελλάδα, αλλά τον χειμώνα ο πληθυσμός του αυξάνεται πολύ, σχηματίζοντας τεράστια σμήνη.

(Φωτό: Κ. Παναγιωτίδης)

Ψαρόνια

(Φωτό: Κυνηγετικές Ειδήσεις)

1. Φάσα (*Columba palumpus*)

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

Μήκος 38 – 43cm. Μεγαλόσωμο περιστεροειδές, με σχετικά μακριά ουρά με χαρακτηριστική λευκή ράβδωση στις φτερούγες, που φαίνεται από μακριά. Αναγνωρίζεται κυρίως από την λευκή περιοχή στο λαιμό, περιτριγυρισμένη από μεταλλικό πράσινο. Κάτω μέρος φτερούγων σκούρο. Φύλα όμοια.

Φωλιάζει σε δένδρα, σπάνια σε βράχια. Είδος επιδημητικό σε Ελλάδα και Κύπρο, αλλά και χειμερινός επισκέπτης. Μετακινείται ανάλογα με τις τροφικές και καιρικές συνθήκες. Τον χειμώνα απαντά συχνά σε κοπάδια, οπότε συχνά εμφανίζεται σε χωράφια με καλαμπόκια και άλλες καλλιεργημένες περιοχές.

12. Αγριοπερίστερο (*Columba livia*)

Μήκος 33 – 35cm. Είναι ο πρόγονος του κατοικιδίου περιστεριού, με το οποίο μοιάζει πολύ, έχει όμως μακρύτερο ράμφος και λεπτότερο σώμα, χωρίς άσπρα ή παρδαλά φτερά. Δύο μαύρες ραβδώσεις στις φτερούγες φαίνονται από απόσταση, κάτω μέρος φτερούγων άσπρο. Πέταγμα γρήγορο και δυνατό. Είδος επιδημητικό. Συναντάται σε μικρά, συνήθως, κοπάδια, σε βραχώδεις περιοχές, με σπηλιές και φαράγγια.

(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

Φασοπερίστερο (*Columba oenas*)

Μήκος 28 – 32cm. Μέγεθος και σχήμα κατοικίδιου περιστεριού, δηλ. μικρότερο από τη Φάσα και με πιο κοντή ουρά. Το χειμώνα σε κοπάδια, σε χωράφια και πεδινά δάση, μερικές φορές μαζί με Φάσες.

(βλέπε Κεφάλαιο: ΜΗ ΘΗΡΕΥΣΙΜΑ)

13. Τρυγόني (*Streptopelia turtur*)

Μήκος 27cm. Μικρόσωμο περιστεροειδές με ασπρόμαυρα χαρακτηριστικά σχήματα στο λαιμό, (λείπουν απ' το ανήλικο), στίγματα στις φτερούγες και ασπρόμαυρη ουρά. Γρήγορο, σπασμωδικό πέταγμα. Αναπαράγεται σε πεδινά δάση και συστάδες δένδρων. Αποδημητικό είδος, έρχεται στη χώρα μας τον Απρίλη, αναπαράγεται και φεύγει για τις θερμότερες χώρες τον Αύγουστο με Σεπτέμβριο για να διαχειμάσει στην Αφρική. Συναντάται σε ζευγάρια ή μικρά κοπάδια.

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

Ανήλικο

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

14. Τσίχλα (*Turdus filomelos*) ή αλλιώς Κελαϊδότσιχλα, Αμπελότσιχλα

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

Μήκος 23cm. Μοιάζει πολύ με την Δενδρότσιχλα, αλλά είναι μικρότερη και περισσότερο μονόχρωμη. Κάτω μέρος φτερούγας κιτρινωπό.

Επιδημητικό είδος, είναι το πιο κοινό είδος τσίχλας στην Ελλάδα το χειμώνα και απαντάται σε μεγάλη ποικιλία βιοτόπων.

15. Κοκκινότσιχλα (*Turdus iliacus*)

(Φωτό: Φύση & Κυνήγι)

Μήκος 21cm. Η πιο μικρή τσίχλα. Χαρακτηριστικό της είναι τα κόκκινα πλευρά, η κιτρινωπή γραμμή κάτω απ' το μάτι και το γενικά πολύ σκούρο χρώμα της. Κάτω μέρος φτερούγας κοκκινωπό.

Συναντάται σε μικρά ή μεγάλα κοπάδια, συνήθως σε ανοιχτές εκτάσεις, ιδίως σε περιόδους βαρυχειμωνιάς.

Είδος μεταναστευτικό, αναπαράγεται

στη Β. Ευρώπη και έρχεται στη χώρα μας το φθινόπωρο για διαχείμαση.

Υποσημείωση:

Τα ονόματα των ειδών 16 και 17 (που ακολουθούν) χρησιμοποιήθηκαν όπως δίνονται από την διεθνή νομοθεσία και όπως αναφέρονται κάθε χρόνο στην ρυθμιστική απόφαση κυνηγίου.

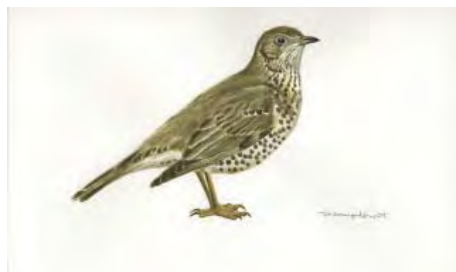

16. Δενδρότσιγλα (*Turdus viscivorus*)

Μήκος 27cm. Μεγαλόσωμη τσίγλα με πυκνά στίγματα στο στήθος και την κοιλιά. Πετάει χαρακτηριστικά, πότε φτεροκοπώντας και πότε μισοκλείνοντας τα φτερά και γλιστρώντας. Συναντάται σε μικρά κοπάδια ή μοναχικά. Κάτω μέρος φτερούγας λερό άσπρο. Είδος μεταναστευτικό, αναπαράγεται στη Β. Ευρώπη και έρχεται στη χώρα μας το φθινόπωρο για διαχείμαση, αλλά αναπαράγεται και στην Ελλάδα, σε μικρότερους πληθυσμούς.

(Φωτό: Κ. Παναγιωτίδης)

(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

17. Γερακότσιγλα (*Turdus pilaris*)

Μήκος 25cm. Μεγαλόσωμη τσίγλα με γκριζο κεφάλι, καφετιά ράχη και μαύρη ουρά. Στην πτήση μοιάζει με την Δενδρότσιγλα. Συναντάται σε μικρά κοπάδια. Κελαηδάει πετώντας.

Είδος μεταναστευτικό, αναπαράγεται στη Β. Ευρώπη και έρχεται στη χώρα μας το φθινόπωρο για διαχείμαση, αν και ελάχιστα ζευγάρια φωλιάζουν και στην Ελλάδα.

(Φωτό: Κ. Παναγιωτίδης)

(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

18. Κότσυφας (*Turdus merula*)

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

Μήκος 25cm. Το αρσενικό είναι κατάμαυρο με κίτρινο ράμφος και μαύρα πόδια, ενώ το θηλυκό και το ανήλικο γενικά σκούρο καφέ μ' ανοιχτότερο στήθος. Συνήθως συναντάται σε ζεύγη. Το αρσενικό κελαηδά πολύ όμορφα καθισμένο σε κάποιο ψηλό σημείο, κλαδί, βράχο ή κτίριο. Είδος επιδημητικό και τον χειμώνα ο πληθυσμός του αυξάνεται σημαντικά.

19. Σιταρήθρα (*Alauda arvensis*) ή αλλιώς Αλούδα, Ντόνα, Ντόντολα, Γέροντας

(Φωτό: Κ. Παναγιωτίδης)

Μήκος 16 - 18cm. Έχει γενικά κρυπτικό χρωματισμό, μικρό λοφίο και άσπρα τα εξωτερικά φτερά της ουράς. Τρέχει μ' ευκολία στο έδαφος, φρενάροντας χάρη στα μακριά πίσω νύχια της. Πετάει πολύ ψηλά, ανυψώνεται δε κατακόρυφα αφήνοντας ταυτόχρονα χαρακτηριστικό κελάηδημα. Το χειμώνα συναντάται σε μεγάλα κοπάδια, σε πεδινές, κυρίως, περιοχές.

Κατσουλιέρης (*Galerida cristata*)

(Φωτό: Π. Μπίρτσας)

Μοιάζει με τη Σιταρήθρα. Είναι ελαφρώς μεγαλύτερος σε μέγεθος και έχει μακρύτερο και μυτερό λοφίο που εξέχει χαρακτηριστικά. Συνήθως μοναχικό.

(βλέπε Κεφάλαιο: ΜΗ ΘΗΡΕΥΣΙΜΑ)

20. Καρακάξα (*Pica pica*)

(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

Μήκος 21cm. Ουρά μακριά μέχρι 25cm. Φτέρωμα στο κεφάλι, λαιμό, ράχη και φτερούγες είναι μαύρες με διαύγεια μπλέ, πράσινου και ιώδους. Μεγάλες λευκές κηλίδες στους ώμους. Κοιλιά λευκή. Πρωτεύοντα φτερά λευκά, δευτερεύοντα, καλυπτήρια φτερούγων και ουρά μεταλλικό πράσινο, μπλέ, πορφυρό. Είδος επιδημητικό. Απαντάται σ' όλη σχεδόν την Ελλάδα, πλην της Κρήτης. Ανήκει στην οικογένεια των κορακοειδών.

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

21. Κάργια (*Corvus monedula*)

Μήκος 30 - 34cm. Γενικός χρωματισμός του φτερώματος μαύρος από μακρυά, στην πραγματικότητα σκούρος γκρι. Ο αυχέννας και η περιοχή των αυτιών είναι πιο ανοιχτό γκρι. Ανήκει στην οικογένεια των κορακοειδών.

Συχνά αναπαράγεται κοντά στον άνθρωπο, σε τρύπες σπιτιών, σε πάρκα και φυλλοβόλα δάση με κούφια δέντρα. Ζευγαρώνει δια βίου. Πολύ κοινωνικό και παμφάγο είδος.

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

22. Κουρούνα (*Corvus corone*)

Μήκος 44 - 51cm. Γενικός χρωματισμός του φτερώματος μαύρος με εξαίρεση τον αυχένα, τη ράχη και την κοιλιά που είναι γκριζα. Ράμφος γκριζόμαυρο. Επιδημητική σε ανοιχτές δασωμένες και αγροτικές περιοχές, προάστια και μεγάλα πάρκα πόλεων. Τρώει τα πάντα, αυγά και νεοσσούς πουλιών, απορρίμματα, πτώματα, έντομα, καρπούς. Αναζητεί αχινούς και μύδια στις παραλίες. Χτίζει ανοιχτή φωλιά με κλαριά στις κορυφές των δέντρων, καλά κρυμμένη. Ανήκει στην οικογένεια των κορακοειδών.

(Φωτό: Π. Μπίρτσας)

IV. Υδροβία πουλιά

23. Κιρκίρι (*Anas crecca*)

ή αλλιώς Παπίνι, Τσικρίκι, Ζαριόνι, Σορσορόλι, Μπέχρο, Κακανάρι

(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

Μήκος 34 - 38cm. Η μικρότερη αγριόπαπια. Όταν πετά φαίνεται σχεδόν σαν παρυδάτιο με στενές μυτερές φτερούγες, κοντό λαιμό και γρήγορο ευκίνητο πέταγμα σε πυκνό σχηματισμό κοπαδιών. Σηκώνεται εύκολα από το νερό και ελίσσεται καλά στην πτήση.

Το αρσενικό χαρακτηρίζουν η πράσινη λωρίδα που εκτείνεται από το μάτι προς τα πίσω και το κίτρινο χρώμα κάτω απ' την ουρά. Το θηλυκό θυμίζει μικρογραφία Πρα-

(Φωτό Ν. Παπαϊωάννου)

σινοκέφαλης πάπιας έχει όμως **πράσινο κάτοπτρο στις φτερούγες** αντί του μπλε της Πρασινοκέφαλης. Αναπαράγεται σε μεγάλη ποικιλία υγροτόπων με γλυκό και υφάλμυρο νερό. Χειμερινός επισκέπτης στην Ελλάδα.

24. Σαρσέλα (*Anas querquedula*)

ή αλλιώς **Μαρτίνι, Αυγουστέλι, Κρινέλι, Καρκαρέλι, Καλαμάκι**

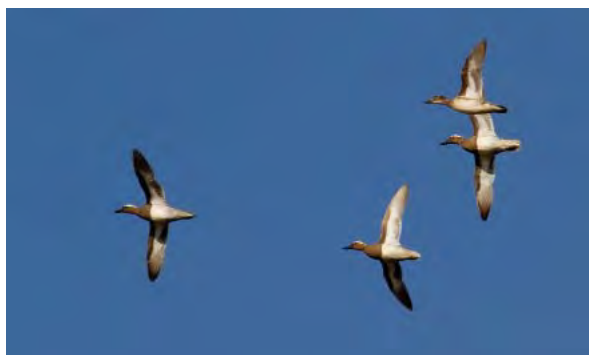
(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

Μήκος 37 - 41cm. Μικρόσωμη αγριόπαπια.

Στο αρσενικό: Κεφάλι πορφυροκάστανο με λευκή ημισέληνο πάνω από το μάτι. Θηλυκό μοιάζει με Κιρκίρι, αλλά ξεχωρίζει από το γκρίζο ράμφος και την σκούρα γραμμή στο μάγουλο καθώς και την ανοιχτόχρωμη κηλίδα στο πηγούνι. Και στα δύο φύλα χαρακτηριστικό είναι το γαλαζωπό πάνω μέρος της φτερούγας. Αναπαράγεται σε ρηχά γλυκά νερά με πλούσια βλάστηση. Αυστηρά μεταναστευτικό είδος, από και προς την Αφρική, ενώ ελάχιστα πλέον ζευγάρια φωλιάζουν στη χώρα μας.

(Φωτό: Γ. Αλεξανδράκης/Ορνιθολογική)

Αρσενικό

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

Θηλυκό

(Φωτό: Π. Μπίρτσας)

25. Πρασινοκέφαλη (*Anas platyrhynchos*)

ή αλλιώς Γερμάνι, Αγριόπαπια, Ρώσσα (αρσ.), Καστανή (θηλ.)

(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

Μήκος 50 - 60 cm. Η πιο γνωστή πάπια, πρόγονος της κατοικίδιας. Μεγάλη και γεροδεμένη. Σε πτήση ξεχωρίζει γιατί φαίνεται βαριά, φτεροκοπήματα όχι πολύ γρήγορα, με **μπλέ κάτοπτρο στα φτερά**, με εμφανή λευκά περιθώρια.

Το αρσενικό έχει γυαλιστερό πράσινο κεφάλι, στενό λευκό περιλαίμιο, υπόλοιπο σώμα κυρίως ανοιχτό γκριζο πίσω μέρος μαύρο, κίτρινο ράμφος και πορτοκαλί πόδια.

Το θηλυκό είναι καστανόξανθο, γραμμωτός χρωματισμός φτερώνματος, ράμφος και πόδια πορτοκαλί, χωρίς άλλα ιδιαίτερα χρώματα.

Επιδημητικό είδος στην χώρα μας, πολυάριθμο το χειμώνα.

(Φωτό: Π. Μπίρτσας)

(Φωτό: Π. Μπίρτσας)

(Φωτό: Π. Μπίρτσας)

(Φωτό: Κ. Παναγιωτίδης)

Νεαρό αρσενικό
(χαρακτηριστικό το κίτρινο ράμφος)

26. Σουβλόπαπια (*Anas acuta*)

ή αλλιώς Ψαλίδα, Χελιδονάτη, Σουβλοκώλι, Κιλκιρίκι, Μπίζι

(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

Μήκος 51 - 62 cm. Σχεδόν σε μέγεθος Πρασινοκέφαλης αλλά πιο λεπτή και πιο κομψή, με μακρύ, λεπτό λαιμό. Το αρσενικό με το καφετί κεφάλι, το λευκό στήθος και τη λεπτή ουρά ξεχωρίζει εύκολα. Το θηλυκό έχει κομψότερο, μακρύτερο σχήμα σώματος και λεπτότερη ουρά από τα θηλυκά της Πρασινοκέφαλης, με λεπτό σκούρο γκρι ράμφος. Γρήγορο πέταγμα.

Αναπαράγεται σε γλυκά νερά κυρίως σε πεδινές περιοχές. Χειμερινός επισκέπτης στην Ελλάδα. Το χειμώνα κυρίως σε παράκτιες λιμνοθάλασσες.

(Φωτό: Κυνηγετικές ειδήσεις)

27. Φλυαρόπαπια (*Anas strepera*) ή αλλιώς Καπακλής, Γαλάνι

(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

Μήκος 46 - 56cm. Κάπως μικρότερο απ' την Πρασινοκέφαλη πάπια. Το αρσενικό έχει στικτόχρωμο φτέρωμα, αλλά είναι γενικά μια γκριζοκάστανη πάπια με μαύρο το κάτω μέρος της ουράς. Το θηλυκό είναι πιο ξανθό με άσπρη κοιλιά.

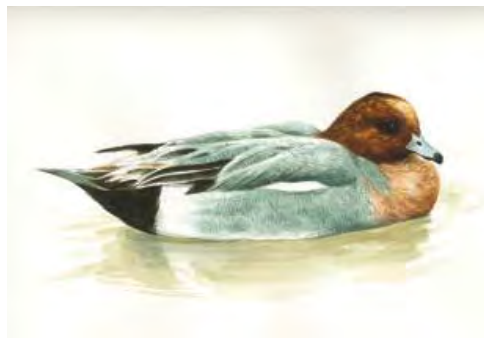
(Φωτό: Α. Γκάσιος)

Αναπαράγεται κυρίως σε γλυκά νερά. Φωλιάζει στις λίμνες της Μακεδονίας και Θράκης σε καλάμιώνες και νησίδες.

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

28. Σφυριχτάρι (*Anas penelope*) ή αλλιώς Φιστόνι, Μπάλι, Φίος

(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

Μήκος 42 - 50cm. Μεσαίου μεγέθους, με κοντό λαιμό, στρογγυλεμένο σχετικά μεγάλο κεφάλι, μικρό ράμφος και μυτερή ουρά. Το αρσενικό έχει ξανθό μέτωπο, καστανόξανθο κεφάλι, ροδόχρωμο στήθος και άσπρη κοιλιά με μαύρη άκρη. Το θηλυκό με μουντούς χρωματισμούς στην απόχρωση του καστανοκόκκινου με ποικίλα στίγματα και κηλίδες. Αναπαράγεται σε λίμνες και έλη στις βόρειες περιοχές. Χειμερινός επισκέπτης στην Ελλάδα. Ξεχειμωνιάζει σε λιμνοθάλασσες συχνά σε μεγάλα κοπάδια και κυρίως όπου υπάρχει πλούσια υδρόβια βλάστηση. Φυτοφάγο, συχνά βόσκει έξω από το νερό.

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

29. Χουλιάρόπαπια (*Anas clypeata*)

ή αλλιώς Παπατσούρα, Ντουρντούσα, Κασικτσή, Κουταλάς

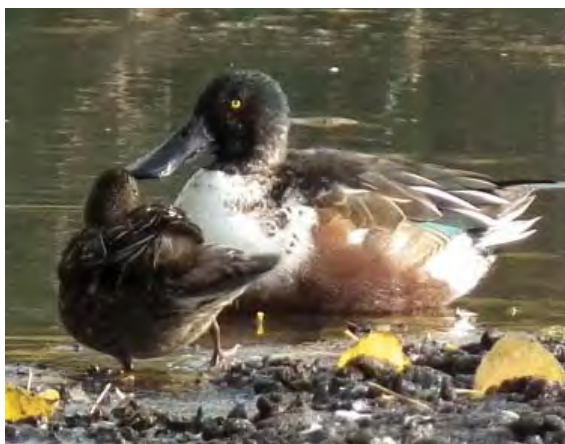
(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

Μήκος 44 - 52cm. Μεσαίου μεγέθους με κοντό λαιμό και παράξενο κουταλωτό ράμφος, ορατό από απόσταση που ξεχωρίζει και στα δύο φύλα. Το αρσενικό έχει σκουροπράσινο κεφάλι, άσπρο στήθος και έντονα κοκκινοκάστανη κοιλιά.

Το πρασινωπό κάτοπτρο στα φτερά ξεχωρίζει επίσης το θηλυκό από τα θηλυκά της Πρασινοκέφαλης πάπιας. Αναπαράγεται σε ρηχές λίμνες και έλη με πλούσια βλάστηση. Χειμερινός επισκέπτης στην Ελλάδα.

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

30. Κυνηγόπαπια (*Aythya ferina*)

ή αλλιώς Γκισάρι, Σβουρδούλι, Κοκκινοκέφαλη, Τόπι

(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

Μήκος 42 - 49cm. Μεσαίου μεγέθους πάπια με κοντή ουρά, χαρακτηριστικό γυαλιστερό καστανοκόκκινο κεφάλι, μαύρο στήθος και γκριζόμαυρο σώμα στα αρσενικά. Τα θηλυκά είναι γκριζοκάστανα από πάνω, πιο καστανά από κάτω, με ασπρουδερό σχήμα στο πρόσωπο. Αναπαράγεται σε ευτροφικές λίμνες και έλη με καλαμιώνες και επαρκείς ανοιχτές υδάτινες εκτάσεις.

Χειμερινός επισκέπτης στην Ελλάδα, αλλά λίγα ζευγάρια φωλιάζουν τοπικά.

(Φωτό: Π. Μπίρτσας)

31. Τσικνόπαπια (*Aythya fuligula*)

ή αλλιώς **Μαυροκέφαλη, Μαυρόπαπια, Τουμπουρλάκι**

(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

Μήκος 40 - 47cm. Μικρή πάπια με κοντό σώμα. Το αρσενικό έχει μαύρη ράχη, στήθος, και κεφάλι το οποίο φέρει χαρακτηριστικά **μακρύ λοφίο**. Το θηλυκό έχει πολύ μικρό λοφίο, είναι καφετί με πιο ανοιχτόχρωμα πλευρά και έχει άσπρο χρωματισμό στη βάση του ράμφους. Μοιάζει με τη Βαλτόπαπια, αλλά ξεχωρίζει από το λοφίο, το σχήμα του κεφαλιού και το χρωματισμό του ράμφους. Αναπαράγεται σε ποικιλία υγροτόπων.

Χειμερινός επισκέπτης στην Ελλάδα, όπου ξεχειμωνιάζει κατά πυκνά κοπάδια σε ανοιχτές λίμνες και λιγότερο σε παράκτιες λιμνοθάλασσες.

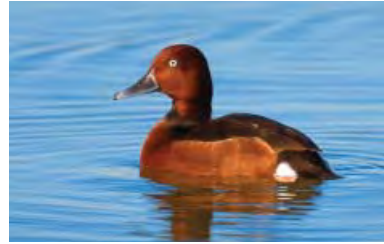

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

Βαλτόπαπια (*Aythya nyroca*)

(Στη φύση μοιάζει πολύ με την Κυνηγόπαπια και την Τσικνόπαπια).

Αναπαράγεται σε παρόμοιο βióτοπο με την Κυνηγόπαπια, προτιμά περιοχές με καλαμιώνες, νούφαρα και πλούσια υδρόβια βλάστηση. Σε πτήση εμφανής οι φαρδιές κάτασπρες ρίγες φτερούγας που φτάνουν ως την άκρη.

(Φωτό: Φύση & Κυνήγι)

Αρκετά σπάνιο

(βλέπε Κεφάλαιο: ΜΗ ΘΗΡΕΥΣΙΜΑ)

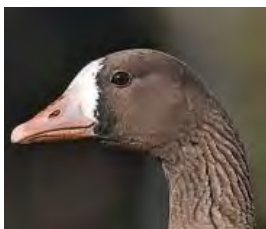

(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

32. Ασπρομετωπόχρηνα (*Anser albifrons*)

(Φωτό: Κ. Παναγιωτίδης)

Η Ασπρομετώποχηνα έχει μήκος 64 - 78cm.

Πάνω μέρος γκριζο, στήθος ανοιχτότερο. Κάτω μέρος της ουράς και πίσω μέρος της κοιλιάς λευκά. Λευκή πλατιά λωρίδα περιβάλλει τη βάση της πάνω σιαγόνας του κοκκινωπού ράμφους. Σφηνοειδές

σχήμα κεφαλιού. Στην κοιλιά εμφανίζονται, στα ενήλικα άτομα, έντονοι μαύροι χρωματισμοί ακανόνιστου σχήματος. Πόδια πορτοκαλί. Μοιάζει πολύ με τη Νανόχηνα, αλλά είναι μεγαλύτερη, χωρίς κίτρινο οφθαλμικό δαχτυλίδι. Αναπαράγεται στην Τούνδρα και ξεχειμωνιάζει στην ηπειρωτική Ευρώπη. Χειμερινός επισκέπτης στην Ελλάδα.

Προσοχή: Είναι θηρεύσιμο είδος, αλλά δεν επιτρέπεται το κυνήγι της σε όλη την Επικράτεια. (Βλ. σελ. 85)

Νανόχηνα (*Anser erythropus*)

(Φωτό: ΦΔΛΚ)

Μοιάζει πάρα πολύ με το προηγούμενο είδος αλλά:

- είναι μικρότερου μεγέθους
- έχει πιο κοντό ράμφος
- έχει τετραγωνισμένο κεφάλι
- χοντρό, ενιαίο λαιμό
- κίτρινο δαχτυλίδι γύρω από το μάτι
- πιο σκούρες αποχρώσεις φτερώματος

Παγκοσμίως απειλούμενο είδος, ολόκληρος ο Ευρωπαϊκός πληθυσμός, διαχειμάζει στην Β. Ελλάδα και δεν ξεπερνάει τα 30-40 ζευγάρια.

(βλέπε Κεφάλαιο: ΜΗ ΘΗΡΕΥΣΙΜΑ)

V. Άλλα υδρόβια πουλιά

33. Νερόκοτα (*Gallinula chloropus*)

ή αλλιώς **Νεροπούλαδα, Πρασινοπόδαρη**

Μήκος περίπου 33cm. Σκουρόχρωμο νεροπούλι με κόκκινο μέτωπο και ράμφος που καταλήγει σε κίτρινη άκρη. Φτέρωμα γκριζόμαυρο με λευκή γραμμή στα πλευρά, όρθια ουρά και μακριά πρασινοκίτρινα πόδια με μακριά δάχτυλα. Το ανώριμο είναι γκριζοκαφέ, μπορεί να μπερδευτεί με ανώριμη Φαλαρίδα, ξεχωρίζει όμως από τη λευκή πλευρική γραμμή και την ασπρουδερή ουρά.

(Φωτό Ν. Παπαϊωάννου)

Όταν κολυμπάει έχει την ουρά σηκωμένη και κουνάει το κεφάλι. Κοινό είδος, επιδημικό, αναπαράγεται σε λίμνες, ποτάμια κ.λπ.

34. Φαλαρίδα (*Fulicula atra*)

ή αλλιώς **Μπάλιζα, Φόλεγα, Μαυρόκοτα, Λούφα, Καρακούτσι**

Μήκος περίπου 38 cm. Κοντόχοντρο, σκούρο γκριζόμαυρο πουλί με γυμνό λευκό μέτωπο και ράμφος. Πόδια δυνατά με μακριά δάχτυλα χωρίς μεμβράνες. Ανώριμο σ' ανοιχτότερο γκριζοκαφέ χρώμα χωρίς λευκό μέτωπο. Απογειώνεται αφού τρέ-

(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

ξει πρώτα πάνω στο νερό όπως οι βουτόπαπιες. Επιδη-

μημικό στην Ελλάδα, αλλά πιο πολυάριθμο τον χειμώνα, σε μεγάλα κοπάδια σε ανοιχτά νερά. Μεγάλες συγκεντρώσεις σε λιμνοθάλασσες και σε λίμνες με πλούσια υδρόβια βλάστηση. Δεν ανήκει στην οικογένεια των παπιών.

(Φωτό: Κ. Παναγιωτίδης)

VI. Παρυδάτια πουλιά

35. Μπεκάτσα (*Scolopax rusticola*)

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

Μήκος 34 cm. Σε μέγεθος περιστεριού με κοντόχοντρο σώμα και στρογγυλεμένες φτερούγες και κρυπτικό χρωματισμό. Οι ραβδώσεις στο κεφάλι είναι κάθετες σε αντίθεση με το Μπεκατσίνι. Χαρακτηριστικό μακρύ ράμφος, μεγάλα μάτια, τοποθετημένα ψηλά στο κεφάλι. Πτήση θορυβώδης, γρήγορη και χαμηλή, ανάμεσα στα δένδρα, στο μισοσκόταδο ή το βράδυ. Περισσότερο δραστήρια το σούρουπο και την αυγή. Αναπαράγεται σε υγρά, σκιερά δάση. Φωλιάζει στο έδαφος, κάτω από θάμνους και μέσα σε σκιερά δάση. Χειμερινός επισκέπτης στην Ελλάδα, αν και ελάχιστα ζευγάρια φωλιάζουν τοπικά. **Απαγορεύεται το κυνήγι της στο καρτέρι, το πρωί και το βράδυ.**

36. Μπεκατσίνι (*Gallinago gallinago*)

(Φωτό: Κυνηγετικές ειδήσεις)

(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

Μήκος 23 - 28 cm. Μεσαίου μεγέθους παρυδάτιο πουλί, κοντόχοντρο με έντονα ραβδωτό κεφάλι και πάνω μέρος. Οι ραβδώσεις στο κεφάλι κυλούν κατά μήκος αυτού και του σώματος. Μακρύ ράμφος σε σχέση με το σώμα. Αναπαράγεται σε έλη και υγρά λιβάδια. Κατά τη μετανάστευση και το χειμώνα απαντάται επίσης σε παρυφές λιμνών, λιμνοθάλασσες, λιμνούλες και κανάλια. Κυρίως σε μικρές ομάδες, αλλά κρυμμένο. Μοιάζει πολύ με το Διπλομπεκάτσινιο το οποίο είναι ελαφρώς μεγαλύτερο, με κοντότερο ράμφος. Επίσης με το Κουφομπεκάτσινιο το οποίο είναι σε μέγεθος περίπου στα 2/3 του Μπεκατσινιού και με πολύ πιο κοντό ράμφος.

37. Καλημάνα (*Vanellus vanellus*)

Μήκος 28-31cm. Παρυδάτιο πουλί σε μέγεθος περιστεριού με χαρακτηριστικό ασπρόμαυρο χρωματισμό. Έχει μακρύ λεπτό λοφίο και από κοντά όμορφους πράσινους και πορφυρούς ιριδισμούς και σκούρο πάνω μέρος. Σε πτήση έχει πολύ έντονα στρογγυλεμένες άκρες φτερούγων (φτερούγες - τηγάνια) και σταθερά αργά φτεροχτυπήματα που προκαλούν χαρακτηριστικές εναλλαγές του άσπρου με το μαύρο.

Επιδημητικό είδος, αλλά πιο πολυάριθμο τον χειμώνα. Συναντάται σε κοπάδια, ιδίως σε περιόδους βαρυχειμωνιάς, σε ανοιχτές, πεδινές εκτάσεις (αγρούς, λιβάδια, παρυφές υγροτόπων, λασποτόπια).

(Φωτό: Κινηγетικές ειδήσεις)

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

Κεφάλαιο Β΄ Μη Θηρεύσιμα Είδη

Στο κεφάλαιο αυτό περιγράφονται ορισμένα μόνο από τα προστατευόμενα είδη θηλαστικών και πουλιών της ελληνικής άγριας πανίδας.

Α. Θηλαστικά

1. Κρητικός αίγαγρος- Αγρίμι (*Capra aegagrus cretensis*)

(Φωτό: Φύση & Κυνήγι)

Είδος ενδημικό. Μήκος σώματος 100 - 130cm, ύψος 60 - 80cm και βάρος 25 - 55kg. Κέρατα φέρουν και τα δύο φύλα. Τα αρσενικά φέρουν μακρύ γένη. Ο χρωματισμός διαφέρει στα δύο φύλα. Στα αρσενικά είναι καστανωπός το καλοκαίρι, ενώ το χειμώνα μεταβάλλεται σε γκριζοκάστανο. Στη ράχη και στο μπροστινό μέρος των ποδιών έχει στενές μαύρες λωρίδες. Παρόμοια λωρίδα συνδέει τη λωρίδα της ράχης με το μαύρο στήθος. Το γένη και το πάνω μέρος της ουράς είναι μαύρα. Το κάτω μέρος του σώματος είναι υπόλευκο. Τα θηλυκά είναι πιο ανοιχτόχρωμα και τους λείπουν οι μελανοί χρωματισμοί.

Σε άγρια μορφή υπάρχει μόνο στον Εθνικό Δρυμό Σαμαριάς Χανίων.

2. Πλατώνι (*Dama dama*)

(Φωτό: Μ. Σαρρή)

Μήκος σώματος 160 - 190cm, ύψος 92 - 100cm και βάρος 40 - 80kg. Ο χρωματισμός του το καλοκαίρι είναι κοκκινόφαιος με χαρακτηριστικές λευκές κηλίδες στη ράχη και στα πλευρά. Το κάτω μέρος του σώματος είναι υπόλευκο. Το πάνω μέρος της ουράς είναι μαύρο και το κάτω λευκό. Η περιοχή γύρω από τη βάση της ουράς (κάτοπτρο) είναι λευκή και στα πλάγια φέρει μαύρη λωρίδα. Το χειμώνα το χρώμα του γίνεται γκριζωπό και οι άσπρες κηλίδες δεν είναι ευδιάκριτες. Κέρατα φέρουν μόνο τα αρσενικά τα οποία σχηματίζουν μια χαρακτηριστική πλατιά απόληξη που έχει τη μορφή παλάμης.

Σε άγρια μορφή υπάρχει μόνο στη Ρόδο.

Το κυνήγι τους επιτρέπεται μόνο στις Ελεγχόμενες Κυνηγετικές Περιοχές (Ε.Κ.Π.)

3. Ζαρκάδι (*Capreolus capreolus*)

Το μικρότερο ελαφοειδές της Ευρώπης. Χρώμα γκριζοκόκκινο το καλοκαίρι και γκριζωπό το χειμώνα. Μαύρη μουσούδα και λευκή κάτω σιαγόνα. Αυτιά μεγάλα και όρθια. Γύρω από τη βάση της ουράς φέρει χαρακτηριστική άσπρη κηλίδα (κάτοπτρο). Κέρατα φέρει μόνο το αρσενικό.

(Φωτό: Σ. Παπικά)

4. Ελάφι (*Cervus elaphus*)

Το μεγαλύτερο ελαφοειδές της Ευρώπης. Μήκος σώματος 170 - 250cm, ύψος 120 - 150cm και βάρος 100 - 350kg. Σώμα μακρόστενο, μακρύς λαιμός, στήθος ευρύ, σκέλη ψηλά και ισχυρά. Κεφάλι μακρύ και τριγωνικό (του αρσενικού φέρει κέρατα). Ουρά κοντή. Το χρώμα του τριχώματος το καλοκαίρι είναι κοκκινόξανθο ως γκριζοκόκκινο ενώ το χειμώνα γίνεται πιο γκριζο με σκουρότερο λαιμό. Η κοιλιά και τα εσωτερικά μέρη των ποδιών είναι υπόλευκα.

(Φωτό: Σ. Παπικά)

Νεαρό Ελάφι με κέρατα

Η περιοχή γύρω από τη βάση της ουράς (κάτοπτρο) είναι επίσης υπόλευκη.

(Φωτό: Σ. Παπικά)

Θηλυκό με το μικρό του

(Φωτό: Ελ. Γιακουμή)

Κυρίαρχο Αρσενικό

Το κυνήγι τους επιτρέπεται μόνο στις Ελεγχόμενες Κυνηγετικές Περιοχές (Ε.Κ.Π.)

5. Αγριόγιδο (*Rupicapra rupicapra*)

(Φωτό: Φύση & Κυνήγι)

Ορεσίβιο σπληφόρο θηλαστικό, λίγο μεγαλύτερο από την οικόσιτη κατσίκα με μέσο βάρος 40 - 50kg. Έχει χρώμα γκριζοκάστανο το καλοκαίρι και σχεδόν μαύρο τον χειμώνα. Φέρει χαρακτηριστικές καστανόμαυρες, επιμήκεις λωρίδες στις παρειές του προσώπου που καταλήγουν στο άκρο του ρύγχους. Το ύψος των ενήλικων ζώων δεν ξεπερνά τα 80 cm και το μήκος τους φτάνει 110 - 130cm. Τα άκρα του καταλήγουν σε σκληρές ελαστικές σπλές που προσφέρουν σταθερό πάτημα στις μικρές προεξοχές των βράχων, αλλά και στις περιπτώσεις όπου το χιόνι είναι βαθύ αυτές ανοίγουν και καταλαμβάνουν μεγαλύτερη επιφάνεια. Διαθέτει κέρατα κατακόρυφα ως προς το επίπεδο του κρανίου,

οξύληκτα και κυρτά προς τα μέσα για τα αρσενικά και κυρτά ελαφρώς προς τα έξω για τα θηλυκά, το μήκος τους σπάνια ξεπερνά τα 30cm.

6. Καφέ αρκούδα (*Ursus arctos*)

(Φωτό: Αρκτούρος)

Είναι το μεγαλύτερο θηλαστικό της Ευρώπης. Μήκος σώματος 170 - 25cm, ύψος 90 - 110cm και βάρος 150 - 450kg. Σώμα ογκώδες, αυτιά κοντά, στρογγυλά και όρθια, μάτια μικρά, ουρά κοντή και όχι ορατή. Κατά μήκος της ράχης σχηματίζεται ελαφρά κύρτωση στο ύψος του ακρώμιου. Το χρώμα της ποικίλλει από ξανθοκάστανο μέχρι σκούρο καφέ.

Είναι είδος παμφάγο με μεγάλη περιοχή επικράτειας (μέχρι 30 km²)

Το χειμώνα πέφτει σε χειμέρια νάρκη.

Το κυνήγι τους απαγορεύεται

7. Λύκος (*Canis lupus*)

Το μεγαλύτερο κυνοειδές στην Ευρώπη. Μήκος σώματος 100 - 140cm, ύψος 65 - 90cm και βάρος 30 - 75kg. Μεγάλο κεφάλι, αυτιά όρθια τοποθετημένα μπροστά, μάτια κιτρινόφαια, στήθος ευρύ, χοντρός λαιμός, ουρά φουντωτή. Το χειμώνα το χρώμα του είναι γκριζωπό και το καλοκαίρι γίνεται πιο ανοιχτό. Το κάτω μέρος του σώματος είναι πιο ανοιχτόχρωμο. Οι παρειές στο κάτω μέρος του προσώπου και το εμπρόσθιο πάνω μέρος του λαιμού είναι υπόλευκες. Ζει σε αγέλες κυρίως στις ορεινές- ημιορεινές περιοχές της Κ. και Β. Ελλάδος, τον δε χειμώνα μετακινείται σε μεγάλες αποστάσεις για ανεύρεση λείας.

(Φωτό: Φύση & Κυνήγι)

8. Τσακάλι (*Canis aureus*)

Μοιάζει με το λύκο στο μπροστινό μέρος του σώματος, ενώ στο πίσω με την Αλεπού. Η ουρά του είναι φουντωτή και κρατιέται προς τα κάτω. Τα πόδια είναι ψηλά και λεπτά. Ζει σε χαμηλές και υγρές περιοχές της χώρας μας κυρίως σε θαμνότοπους της Κ. και Β. Ελλάδος, αλλά και σε νησιά όπως η Σάμος.

Τρέφεται με μικρού μεγέθους θηλαστικά (κυρίως τρωκτικά) γι' αυτό θεωρείται ωφέλιμο για την γεωργία αλλά και με ψοφίμια και διάφορα φρούτα, ο δε ρόλος του ως πτωματοφάγου είναι πολύ σημαντικός. Οι πληθυσμοί του στην Ελλάδα έχουν μειωθεί σημαντικά.

(Φωτό: Φύση & Κυνήγι)

9. Αγριόγατα (*Felis sylvestris*)

Μοιάζει πολύ με τις οικόσιτες γάτες αλλά είναι μεγαλύτερη, με πιο δυνατό σώμα. Μάτια μικρά κιτρινοπράσινα. Αυτιά μικρά τριγωνικά και όρθια, σκέλη κοντά, ουρά μεγάλη όχι όμως πολύ φουντωτή. Το χρώμα στο πάνω μέρος του σώματος είναι γκριζοκίτρινο με μαύρες κάθετες ραβδώσεις, ενώ το κάτω λευκοκίτρινο. Πίσω από το κεφάλι υπάρχουν 4-5 λεπτές μαύρες λωρίδες, που ξεκινούν από ύψος των ματιών και φτάνουν μέχρι την ωμοπλάτη. Κατά μήκος της ράχης υπάρχει μαύρη λωρίδα. Η ουρά φέρει 4 μαύρους δακτυλίους και το άκρο της είναι μαύρο.

(Φωτό: Φ.Δ.Λ.Κ.)

Το κυνήγι τους απαγορεύεται

Β. Πουλιά

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται μερικά βασικά είδη της Ελληνικής ορνιθοπανίδας που δεν επιτρέπεται η θήρευσή τους, από τα οποία κάποια είναι σπάνια ενώ άλλα απειλούμενα. Αυτός είναι ο λόγος που ορισμένα από αυτά βρίσκονται σε καθεστώς μελέτης και παρακολούθησης.

Η δακτυλίωση των πουλιών είναι η πιο διαδεδομένη επιστημονική μέθοδος παρακολούθησης της μετανάστευσης και των διαφόρων μετακινήσεων των πουλιών. Στο πόδι του πουλιού τοποθετείται ένα μεταλλικό δακτυλίδι πάνω στο οποίο είναι γραμμένος ένας κωδικός αριθμός και η διεύθυνση της χώρας όπου έγινε η δακτυλίωση.

Αν λοιπόν θηρεύσετε ή βρείτε νεκρό πουλί με δακτυλίδι, πρέπει να το παραδώσετε στο τοπικό Δασαρχείο ή στον Κυνηγετικό σας Σύλλογο ενημερώνοντας τους για την ημερομηνία και την τοποθεσία ανεύρεσης. Τα δακτυλίδια είναι από φτηνό μέταλλο και δεν έχουν καμία χρηματική αξία.

Σύνθεση: Γ. Μπάκας

1. Κορμοράνοι (καραμπατάκια)

Γενικά:

Μεσαίου ή μεγάλου μεγέθους υδρόβια. Έχουν επίμηκες σώμα σκούρου χρώματος.

Ο λαιμός τους μακρύς και η ουρά στρογγυλεμένη. Το κεφάλι απολήγει σε δυνατό ράμφος, ίσιο, με γαμψή άκρη. Τα 4 δάχτυλα τους είναι ενωμένα με μεμβράνες. Στην επιφάνεια του νερού επιπλέουν με το σώμα αρκετά βυθισμένο και το ράμφος ανασηκωμένο. Βουτούν (συνήθως με άλμα στον αέρα) από την επιφάνεια και κυνηγούν κυρίως ψάρια. Συχνά διανύουν μεγάλες αποστάσεις στην αναζήτηση τροφής. Χαρακτηριστικό τους ότι μετά την κατάδυση κάθονται με τις φτερούγες ανοικτές. Φωλιάζουν κατά αποικίες.

Στη χώρα μας απαντάται ο Κορμοράνος, ο Θαλασσοκόρακας και η Λαγγόνα.

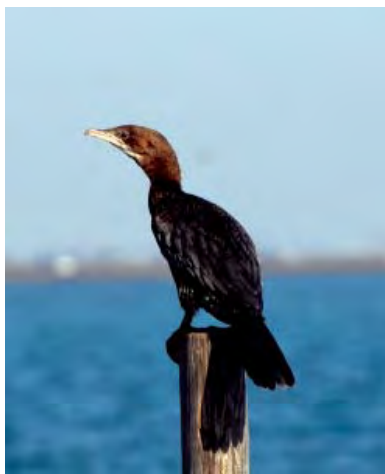

(Φωτό: Φ.Δ.Λ.Κ.)

Κορμοράνος & Λαγγόνα

Λαγγόνα (*Phalacrocorax pygmaeus*)

Μήκος 45 - 55cm. Πολύ μακριά ουρά, ράμφος σχετικά κοντόχοντρο, λαιμός επίσης φαίνεται κοντός σε σχέση με του κορμοράνου, αλλά μπορεί να τεντωθεί όταν κολυμπάει. Σώμα μαυριδερό με σκούρα πράσινη και μπρούτζινη γυαλάδα. Αναπαράγεται κατά αποικίες σε λίμνες με πυκνή βλάστηση. Φωλιάζει σε χαμηλά δέντρα ή καλαμιώνες. Κατ' εξαίρεση στη θάλασσα. Όπως και οι πελεκάνοι, συναντάται αρκετά συχνά στη Β. Ελλάδα, κυριότερα σε Πρέσπα και Κερκίνη. Πολύ μεγάλες χειμερινές συγκεντρώσεις στον Έβρο. Κατά τόπους άφοβη, τη βλέπουμε εύκολα.

(Φωτό: Π. Μπίρτσας)

2. Πελεκάνοι

Γενικά:

Τα μεγαλύτερα νηκτικά πουλιά της Ευρώπης. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό τους είναι το πολύ μεγάλο ράμφος που στο κάτω τμήμα του φέρει ευρύ και διαστελλόμενο θύλακο στον οποίο συσσωρεύει την τροφή του. Οι φτερούγες του είναι μεγάλες και ισχυρές και τα πόδια σχετικά κοντά. Κολυμπούν άνετα, αλλά στην ξηρά είναι αδύναμοι. Διαδεδομένοι σε πολλές χώρες, ζουν κατά σμήνη σε κάθε μορφής υγρά τοπία ή και στις ακρογιαλιές. Τρέφονται με ψάρια, πολύ δε σπάνια και με άλλα υδρόβια ζώα. 2 είδη στην χώρα μας: ο Ροδοπελεκάνος (*Pelecanus onocrotalus*), μεταναστευτικό είδος από και προς την Αφρική και ο επιδημητικός Αργυροπελεκάνος.

(Φωτογραφίες: Α. Γκάσιος)

Αργυροπελεκάνος (*Pelecanus crispus*)

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

Μήκος 160 – 180 cm. Λίγο μεγαλύτερος από τον Ροδοπελεκάνο. Ο χρωματισμός του φτερώματος είναι λευκός με γκριζα απόχρωση. Κοκκινωπό λαρυγγικό σάκο όταν αναπαράγεται. Σε πτήση η κάτω φτερούγα γκριζόλευκη, μόνο οι άκρες σκούρες. Αναπαράγεται σε λίμνες και βάλτους. Η μεγαλύτερη αποικία στη Μικρή Πρέσπα. Επίσης φωλιάζει στις λιμνοθάλασσες του Αμβρακικού.

Οι περισσότεροι ξεχειμωνιάζουν στη Β. και Δ. Ελλάδα και στη Δ. Τουρκία.

3. Ερωδιοί

Γενικά:

Χαρακτηριστικά υδρόβια που ζουν σε ολόκληρο τον κόσμο. Έχουν ψηλά πόδια ράμφος μακρύ, ευθύ και μυτερό, μακρύ λαιμό που, κατά την πτήση αναδιπλώνεται προς τα πίσω σχηματίζοντας ένα S, ενώ τα πόδια εκτείνονται προς τα πίσω. Πόδια με 4 δάχτυλα, από τα οποία τα 3 είναι στραμμένα προς τα εμπρός, ενώ το 4ο προς τα πίσω. Κατά την αναπαραγωγική περίοδο πολλά είδη φέρουν διακοσμητικά φτερά στο κεφάλι και λαιμό. Τα φύλα δεν διαφέρουν ως προς τον χρωματισμό μεταξύ τους. Τρέφονται με ψάρια, έντομα, βατράχους, τρωκτικά, σαύρες, φίδια κ.λπ. Δέκα (10) είδη στην Ελλάδα.

Λευκοτσικνιάς (*Egretta garzetta*)

Ερωδιός μεσαίου μεγέθους με κάτασπρο φτέρωμα, λεπτός και κομψός. Μαύρα πόδια με εμφανή ζωηρά κίτρινα δάχτυλα. Ράμφος μαύρο προσοφθάλμια κοκκινωπά κατά τις ερωτοτροπίες, γκριζογάλανα τον υπόλοιπο χρόνο. Διακοσμητικό γαμήλιο φτέρωμα με λοφίο κατά την περίοδο αναπαραγωγής.

(Φωτό: Π. Μπίρτσας)

Αργυροτσικνιάς (*Ardea alba*)

Είναι μεγαλύτερο από το προηγούμενο είδος και διαφέρει από αυτό στο ότι δεν έχει ποτέ λοφίο στο κεφάλι, ράμφος κίτρινο, ενώ το χειμώνα γίνεται μαύρο. Μάτια κίτρινα, δάχτυλα ποδιών πρασινόμαυρα.

(Φωτό: Π. Μπίρτσας)

Πορφυροτσικνιάς (*Ardea purpurea*)

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

Διακρίνεται από το προηγούμενο είδος από το μικρότερο μέγεθός του και από τον πορφυρό του χρωματισμό. Το πάνω μέρος του σώματος και των φτερούγων είναι σκούρο γκριζό, ενώ το κάτω είναι σκούρο πορφυρό. Λαιμός μακρύς και λεπτός, κοκκινοκάστανος με μαύρες επιμήκης ραβδώσεις. Πηγούνι λευκό. Μπορεί να τον μπερδέψουμε με τον Σταχτοτσικνιά από τον οποίο διαφέρει εκτός των πορφυρών αποχρώσεων, έχει πιο στενό λαιμό, κεφάλι και ράμφος και είναι κάπως μικρότερος.

Σταχτοτσικνιάς – Ψαροφάς (*Ardea cinerea*)

(Φωτό: Π. Μπίρτσας)

Πολύ μεγάλος ερωδιός, κυρίως γκριζος στο πάνω μέρος και γκριζόλευκος από κάτω, φτερούγες στο πάνω μέρος δίχρωμες, μαύρο με γκρι. Πόδια γκρι – γκριζοκίτρινα, ράμφος ίσιο, δυνατό γκριζοκίτρινο (πορτοκαλί κατά την αναπαραγωγή).

Νυχτοκόρακας (*Nycticorax nycticorax*)

(Φωτό: Π. Μπίρτσας)

Στέμμα, αυχένας και ράχη πρασινόμαυρα, ενώ το υπόλοιπο κεφάλι και το στήθος είναι λευκά και γκριζωπά. Στον αυχένα κρέμονται δύο λεπτά μακριά λευκά φτερά. Μάτια κόκκινα, ράμφος σκούρο, πόδια κιτρινωπά, τα οποία κατά την αναπαραγωγική περίοδο είναι κόκκινα. Είναι ημινοκτόβιο είδος.

4. Φοινικόπτερα και Πελαργόμορφα

Γενικά:

Τα φοινικόπτερα και πελαργόμορφα είναι πουλιά μεγάλου μεγέθους με ψηλά πόδια, μεγάλο ράμφος και μακρύ λαιμό. Κατά την πτήση ο λαιμός είναι τετνωμένος προς τα εμπρός, σε αντίθεση με τους πελεκάνους και τους ερωδιούς (βλέπε φωτογραφία Μαυροπελαργού). Είναι είδη μεταναστευτικά, τα οποία διαχειμάζουν στην Αφρική και αναπαράγονται στην Ν. και Κ. Ευρώπη. Τρέφονται με έντομα, βατράχους, τρωκτικά, σαύρες, φίδια κ.λπ.

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

Φοινικόπτερο (*Phoenicopterus ruber*)

Μεγάλο πουλί με πολύ μακριά πόδια και λαιμό. Ράμφος ογκώδες καμπυλούμενο προς τα κάτω. Στα ενήλικα άτομα το φτέρωμα είναι ρόδινο, πολύ πιο έντονο στα καλυπτήρια των φτερούγων. Πόδια κόκκινα. Επιδημητικό στην Ελλάδα, πιο πολυάριθμο τον χειμώνα, έχει, κατά καιρούς προσπαθήσει να φωλιάσει κιόλας, χωρίς όμως επιτυχία.

(Φωτό: Κ. Παναγιωτίδης)

(Φωτό: Π. Μπίρτσας)

Χουλιανομύτα (*Platalea leucorodia*)

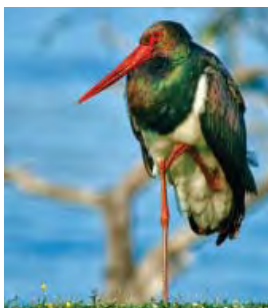
(Φωτό: Α. Γκάσιος)

Μεγάλο κάτασπρο πουλί με χαρακτηριστικά μακρύ μαύρο ράμφος με έντονα πεπλατυσμένο κίτρινο άκρο, σαν κουτάλι. Έχει λευκό φουντωτό λοφίο στο σβέρκο και ωχροκίτρινο μάλωμα στο στήθος και ολόλευκα πρωτεύοντα. Πετά με τεντωμένο λαιμό. Επιδημητικό στην χώρα μας.

Πελαργός (*Ciconia ciconia*)

(Φωτό: Π. Μπίρτσας)

Πολύ μεγάλο πουλί, με μακρύ λαιμό και πόδια. Σώμα ασπρόμαυρο με κόκκινο ράμφος και πόδια. Χαρακτηριστικό, αργό περπάτημα. Στην πτήση κρατά το λαιμό τεντωμένο και τα πόδια προεξέχουν από το σώμα. Είναι είδος μονογαμικό. Ζει κοντά σε λίμνες, γεωργικές και κατοικημένες περιοχές.

Μαυροπελαργός (*Ciconia nigra*)

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

Ελάχιστα μικρότερος από τον πελαργό, με παρόμοιο σχήμα. Ξεχωρίζει από το μαύρο κεφάλι, λαιμό, στήθος και πλάτη με μεταλλικές πράσινες ή βιολετί ανταύγειες.

Φωλιάζει σε δέντρα και σε αντίθεση με τον πελαργό δεν είναι είδος κοινωνικό. Ζει σε υγροτόπους που γειτνιάζουν με δάση.

Χαλκόκοτα (*Plegalis falcinellus*)

(Φωτό: Π. Μπίρτσας)

Διαγνωστικά της στοιχεία είναι ο κοκκινόμαυρος χρωματισμός με χαλκοπράσινες ανταύγειες. Ράμφος μακρύ, μήκους 10-12cm, καμπυλωτό προς τα κάτω. Αναπαράγεται κατά αποικίες μαζί με ερωδιούς. Συχνάζει σε υγροτοπικά οικοσυστήματα, κυρίως όμως σε υγρολίβαδα. Μεταναστευτικό είδος από και προς την Αφρική.

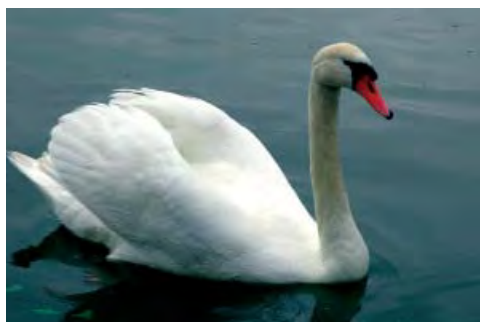

5. Κύκνοι

Γενικά:

Οι κύκνοι είναι πολύ μεγάλα πουλιά. Έχουν βαριά κατασκευή και προκειμένου να σηκωθούν από το νερό χρειάζονται να τροχοδρομήσουν και να χτυπήσουν δυνατά τα φτερά. Τρέφονται κυρίως με υδρόβια βλάστηση. Εκτός αναπαραγωγικής περιόδου απαντώνται σε κοπάδια.

Κύκνος (*Cygnus olor*)

(Φώτο: Π. Μπίρτσας)

Ενήλικο

(Φωτό: Κ. Παναγιωτίδης)

Νεαρά άτομα (1ος χειμώνας)

Κάτασπρο φτέρωμα. Μικρό κεφάλι με πορτοκαλοκόκκινο ράμφος, με εμφανές μαύρο εξόγκωμα στο μέτωπο και μαύρα ρουθούνια (αρσενικό). Θαρραλέο, κάποτε επιθετικό. Λίγα μόνο ζευγάρια φωλιάζουν στην Ελλάδα, ενώ τον χειμώνα ο πληθυσμός του αυξάνεται σημαντικά.

Νανόκύκνος (*Cygnus columbianus*)

Το μικρότερο και σπανιότερο είδος κύκνου της Ευρώπης, λίγο μεγαλύτερος από την Σταχτόχηνα. Κάτασπρο φτέρωμα, με μαύρα πόδια. Ράμφος μαύρο με κίτρινο χρωματισμό στη βάση του. Σπάνιος χειμερινός επισκέπτης στην Ελλάδα, σχεδόν αποκλειστικά στο Δέλτα Έβρου.

(Φωτό: Φ.Δ.Λ.Κ.)

6. Χήνες

Γενικά:

Τα διαγνωστικά χαρακτηριστικά της χήνας είναι ότι και τα δύο φύλα είναι όμοια. Έχουν αρκετά μακρύ λαιμό αλλά κοντότερο από το μήκος του σώματος. Πόδια

(Φώτο: Γ. Μπάκας)

Μεταναστευτικές κινήσεις σμήνους σε σχήμα V

τοποθετημένα στο μέσο του σώματος με αποτέλεσμα να βαδίζουν με ευκολία στην ξηρά. Τα τρία εμπρόσθια δάχτυλα των ποδιών των χηνών είναι συνδεδεμένα με νηκτική μεμβράνη. Η τροφή τους είναι κυρίως φυτική. Είναι είδη μονογαμικά και μεταναστευτικά. Κατά τη μετανάστευσή τους σχηματίζουν σμήνη και πετούν σε σχήμα V. Παρόμοιους σχηματισμούς δημιουργούν και οι κορμοράνοι.

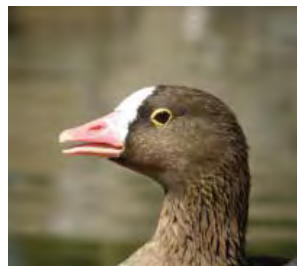
Νανόχηνα (*Anser erythropus*)

Μοιάζει πάρα πολύ με την Ασπρομέτωπη χήνα, αλλά είναι μικρότερου μεγέθους. Διακρίνεται από τη λευκή λωρίδα που περιβάλλει το ράμφος, η οποία εκτείνεται περισσότερο προς την κορυφή της κεφαλής απ' ό τι στην Ασπρομέτωπη χήνα. Φέρει κίτρινο δαχτυλίδι γύρω από τα μάτια. Φτέρωμα μάλλον σκούρο.

Έχει χοντρό, ενιαίο λαιμό και πιο κοντό ράμφος απ' την Ασπρομετωπόχηνα.

(Φωτό: Φ.Δ.Λ.Κ.)

Παγκοσμίως απειλούμενο είδος, ολόκληρος ο Ευρωπαϊκός πληθυσμός, διαχειμάζει στην Β. Ελλάδα

Σταχτόχηννα (*Anser anser*)

(Φωτό: Κ. Παναγιωτίδης)

Η πιο μεγαλόσωμη χήνα της Ευρώπης. Φτέρωμα γκριζοκάστανο, κεφάλι, λαιμός και στήθος ανοιχτότερο. Κάτω μέρος της ουράς και πίσω μέρος της κοιλιάς λευκά. Ράμφος πορτοκαλί ή ρόδινο, πόδια ρόδινα. Ουρά κοντή, φτερούγες μεγάλες και οξύληκτες, με λευκόγκριζα μπαλώματα που διακρίνονται εύκολα σε πτήση. Σπάνιος πλέον χειμερινός επισκέπτης στην χώρα μας, αν και λίγα ζευγάρια αναπαράγονται τοπικά στην Μακεδονία.

(Φωτό: Π. Μπίρτσας)

Κοκκινόχηννα (*Branta ruficollis*)

Μήκος 54 - 60cm. Αναπαράγεται σε μικρές αποικίες στην αρκτική τούνδρα. Σχεδόν το σύνολο του παγκόσμιου πληθυσμού διαχειμάζει στα Α. Βαλκάνια, σε Ρουμανία, Βουλγαρία φτάνοντας μέχρι τη ΒΑ Ελλάδα. Σε βαρυχειμωνιά, χιλιάδες καταφεύγουν στο Δέλτα του Έβρου, μερικές φορές εμφανίζονται και πιο νότια με άλλες χήνες.

7. Πάπιες και Βουτηχτάρια

Γενικά:

Τυπικά πουλιά των υγροτόπων. Τα περισσότερα από τα 25 είδη που απαντώνται στην Ελλάδα είναι χειμερινοί επισκέπτες. Τα δύο φύλα είναι συνήθως διμορφικά με το αρσενικό να έχει έντονα χρώματα. Τα τρία εμπρόσθια δάχτυλα των ποδιών τους είναι συνδεδεμένα με νηκτική μεμβράνη, ενώ το τέταρτο δάκτυλο είναι ελεύθερο, προς τα πίσω. Ο λαιμός τους είναι κοντός.

Οι πάπιες διακρίνονται σε Αφρόπαπιες (πάπιες επιφανείας) και Βουτόπαπιες. Οι ονομασίες αυτές προέκυψαν από τον τρόπο που τρέφονται.

Οι **Αφρόπαπιες** τρέφονται από την επιφάνεια του νερού και συχνά με το κεφάλι στο νερό και την ουρά στον αέρα. Σηκώνονται πιο εύκολα, χωρίς τροχοδρόμηση.

Οι **Βουτόπαπιες** τρέφονται βουτώντας ολόκληρες κάτω από την επιφάνεια του νερού. Το σώμα τους είναι βαρύ, γι' αυτό μπορούν να σηκωθούν από το νερό μόνο μετά από τροχοδρόμηση στην επιφάνεια.

Βαρβάρα (*Tadorna tadorna*)

(Φωτογραφίες: Π. Μπίρτσας)

Μεγαλόσωμη πάπια, με έντονα σχέδια στο φτέρωμα. Σώμα παχουλό, λαιμός, κεφάλι και πόδια μάλλον μακριά. Φτερούγες μακριές και μυτερές, κυρτές στην κανονική πτήση, με βαθιά φτεροκοπήματα όταν επιταχύνει. Λευκή με σκούρο πράσινο κεφάλι, κόκκινο ράμφος με χαρακτηριστικό εξόγκωμα στη βάση κυρίως στα αρσενικά, φαρδιά καστανή ζώνη στο στήθος και μαύρα ωμιαία, ερετικά, άκρα ουράς και γραμμή στην κοιλιά. Επιδημητικό είδος στην Ελλάδα, αλλά τον χειμώνα ο πληθυσμός της αυξάνεται.

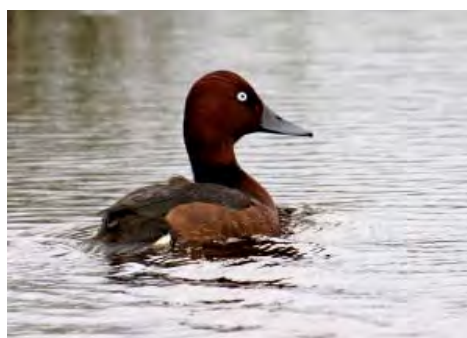

Βαλτόπαπια (*Aythya nyroca*)

Μικρόσωμη πάπια. Το αρσενικό διακρίνεται από το πολύ σκούρο γκριζοκόκκινο χρωματισμό του κεφαλιού, του λαιμού, των πλευρών και του στήθους. Ράμφος γκριζό, μάτια λευκά. Κοιλιά και κάτω μέρος της ουράς λευκά. Οι φτερούγες έχουν μία λευκή επιμήκη λωρίδα, ορατή κατά την πτήση.

(Φωτογραφίες: Γ. Αλεξανδρή/Ορνιθολογική)

Παγκοσμίως απειλούμενο είδος, πολύ λίγα ζευγάρια φωλιάζουν στην Ελλάδα.

Καστανόπαπια (*Tadorna ferruginea*)

Μεγαλόσωμη πάπια, με χαρακτηριστικό κανελλί-ξανθοκάστανο χρώμα και ασπρόξανθο κεφάλι. Φύλα με όμοιο χρωματισμό. Σχετικά σπάνια στην Ελλάδα, αναπαράγεται σε διάφορους υγροτόπους, συχνά μακριά απ' το νερό, κυρίως σε νησιά του Αιγαίου και στην Θράκη, όπου διαχειμάζει κιόλας.

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

Σκουφοβουτηχτάρι (*Podiceps cristatus*)

Μήκος 46 - 51 cm. Το μεγαλύτερο βουτηχτάρι. Χαρακτηριστικά μακρύ και χαμηλό σώμα και μακρύς λεπτός λαιμός. Ράμφος μακρύ και ανοιχτόχρωμο. Αναπαράγεται σε μεγάλους υγροτόπους με καλάμινες. Το χειμώνα σε ανοιχτές εκτάσεις γλυκού και αλμυρού νερού. Ευρύτατα διαδεδομένο το χειμώνα στην Ελλάδα, πολύ μεγάλοι αριθμοί σε ορισμένες λίμνες.

(Φωτό: Π. Μπίρτσας)

8. Παρυδάτια πουλιά

Τουρλίδα (*Numenius arquata*)

(Φωτό: Π. Μπίρτσας)

Το μεγαλύτερο παρυδάτιο πουλί της Ευρώπης, με πολύ μακρύ, κυρτό ράμφος. Έχει γκριζοκάστανο, υπόξανθο χρωματισμό, με υπόλευκη κοιλιά. Όλο το φτέρωμα είναι διάστικτο από σκουρόχρωμες ραβδώσεις και στίγματα. Επιδημητικό είδος στην Ελλάδα, αλλά δεν αναπαράγεται και είναι πιο πολυάριθμο το χειμώνα.

Νανοσκαλίδρα (*Calidris minuta*)

(Φωτό: Π. Μπίρτσας)

Μήκος 14 - 16cm. Αναπαράγεται στην τούνδρα. Κατά τη μετανάστευση και το χειμώνα συνήθως σε παράκτια λασποτόπια και λασπώδεις όχθες υγροτόπων, σε μεγάλα κοπάδια με άλλα παρυδάτια. Έχει μικρό μέγεθος, με ίσιο, πολύ κοντό ράμφος, με λεπτή άκρη.

Αβοκέτα (*Recurvirostra avosetta*)

(Φωτό: Π. Μπίρτσας)

Μήκος 42 - 46cm. Φτέρωμα ασπρόμαυρο, λεπτό ράμφος κυρτό προς τα πάνω και μακριά ανοιχτογάλαζα πόδια. Αναπαράγεται κυρίως σε λιμνοθάλασσες και αλυκές. Το χειμώνα σε εκβολές και λασποτόπια. Μόνιμη κάτοικος σε παράκτιους υγρότοπους σε Δ. και Β. Ελλάδα και νησιά Β. Αιγαίου.

Συχνά σε κοπάδια εκατοντάδων ατόμων το χειμώνα (π.χ. Μεσολόγγι)

Λιμόζα (*Limosa limosa*)

Μήκος 37 - 42cm.

Αναπαράγεται σε υγρά λιβάδια και έλη. Κατά τη μετανάστευση (τέλη Φεβρ.-Απρ. και Ιούλ.-Σεπτ.) και το χειμώνα σε κάθε μορφής υγρότοπους. Την άνοιξη συχνά σε πλημμυρισμένες περιοχές, ριζοχώραφα, κ.λ.π.

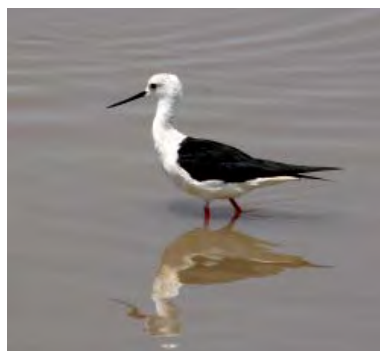
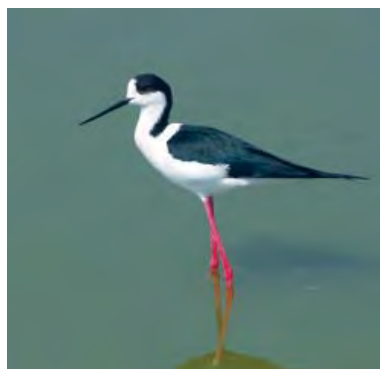

(Φωτό: Π. Μπίρτσας)

Καλαμοκανάς (*Himantopus himantopus*)

Μήκος 33 - 36cm. Εξαιρετικά κομψό παρυδάτιο με λεπτό σαν βελόνα ίσιο ράμφος. Πολύ μακριά λεπτά κοκκινωπά πόδια και ασπρόμαυρο πτέρωμα. Σε πτήση κρατά κεφάλι και πόδια τεντωμένα.

Αναπαράγεται σε υγρότοπους με ρηχό νερό, συχνά σε αλμυρόβαλτους, αλυκές, ρηχά έλη. Διαδεδομένος καλοκαιρινός (Μάρτ. - Σεπτ.) επισκέπτης στην Ελλάδα.

(Φωτογραφίες: Π. Μπίρτσας)

9. Δενδρόβια πουλιά

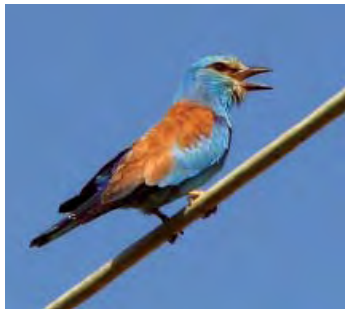
Κίσσα (*Garulus glandarius*)

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

Μήκος 32 - 35cm. Κεφάλι υπόλευκο με μαύρες ραβδώσεις, ενώ τα φτερά στην κορυφή είναι ανορθωμένα και σχηματίζουν μικρό λοφίο. Στήθος, κοιλιά καστανωπά, ράχη γκριζα. Πρωτεύοντα φτερά καστανόμαυρα, δευτερεύοντα γαλάζια με μαύρες ραβδώσεις. Ουροπύγιο λευκό, ουρά μαύρη και τα πόδια καστανά. Επιδημητικό στην Ελλάδα.

Χαλκοκουρούνα (*Coracias garrulus*)

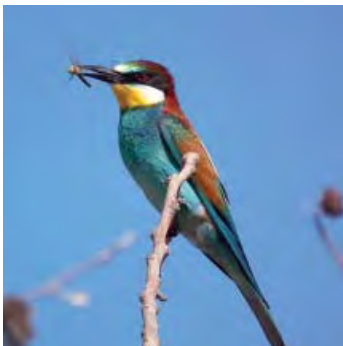
(Φωτό: Α. Γκάσιος)

Μήκος 29 - 32cm.

Σε μέγεθος Κάργιας, με εντυπωσιακά χρώματα, ανοιχτή γαλάζια με πράσινη απόχρωση και καφέ πλάτη. Μεγάλο κεφάλι και δυνατό μαύρο ράμφος. Σε πτήση δείχνει αντίθεση μεταξύ γαλάζιων καλυπτήριων και μαύρων ερετικών φτερών.

Μεταναστευτικό είδος από και προς την Αφρική.

Μελισσοφάγος (*Merops apiaster*)

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

Μήκος 25 - 29cm.

Το πιο πολύχρωμο είδος της Ευρώπης. Έχει λαμπερό κίτρινο λαιμό, κιτρινόλευκα μπαλώματα ώμων και καστανοκόκκινη κορώνα / πλάτη, ενώ το κάτω μέρος του σώματος είναι γαλανό.

Μεταναστευτικό είδος από και προς την Αφρική. Συναντάται πάντοτε σε σμήνη.

Φασσοπερίστερο (*Columba oenas*)

Μήκος 28 - 32cm.

Μέγεθος και σχήμα κατοικίδιου περιστέριου, δηλ. μικρότερο και με πιο κοντή ουρά από τη Φάσα. Φτέρωμα γκριζογάλανο, με γυαλιστερό πράσινο και βαθυκόκκινο μπάλωμα λαιμού και ανοιχτό γκριζό ουροπύγιο. Σε πτήση έχει γκριζες κάτω φτερούγες και πιο ανοιχτή γκριζογάλανη πλάτη. Μικρά μαύρα μπαλώματα φτερούγων κοντά στο σώμα. Φωλιάζει σε λίγες περιοχές της Β. Ελλάδας, αλλά και χειμερινός επισκέπτης. Το χειμώνα σε κοπάδια, σε χωράφια και πεδινά δάση, μερικές φορές μαζί με Φάσες.

Δεκαοχτούρα (*Streptopelia decaocto*)

Μήκος 31 - 34cm.

Περιστερόμορφο με κομψή, μακριά ουρά και ανοιχτόχρωμο φτέρωμα. Στενή, με λευκό περιθώριο, χαρακτηριστική μαύρη ράβδωση στα πλευρά του λαιμού. Μάλλον ομοιόμορφο ανοιχτό γκρι – μπεζ με πιο καφετί τόνο στην πλάτη και γκριζογάλανη χροιά στα μεγάλα καλυπτήρια. Σκούρα μάτια σε αντίθεση με το ομοιόμορφο ανοιχτόχρωμο κεφάλι. Η ουρά κλειστή φαίνεται λευκή από κάτω, σε αντίθεση με τα σταχτιά κάτω καλυπτήριά της. Μόνιμη σε πόλεις, αγροικίες, γενικά κοντά σε ανθρώπινες εγκαταστάσεις.

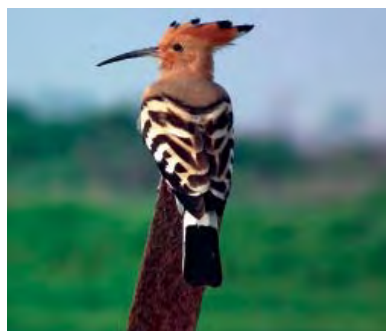
(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

Τσαλαπετεινός (*Upupa epops*)

Μήκος 25 - 29cm.

Ρόδινο-μπεζ φτέρωμα με ασπρόμαυρες ραβδωτές φτερούγες και κορόνα με μεγάλο λοφίο που μερικές φορές ξεδιπλώνεται. Ράμφος μακρύ, στενό, ελαφρά κυρτό. Φτερούγες με ασπρόμαυρες ραβδώσεις και ουρά μαύρη με φαρδιά λευκή ζώνη.

Μεταναστευτικό είδος από και προς την Αφρική.

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

Κατσουλιέρης (*Galerida cristata*)

(Φωτό: Π. Μπίρτσας)

Μοιάζει με τη Σιταρήθρα.

Είναι ελαφρώς μεγαλύτερος σε μέγεθος και έχει μακρύτερο και μυτερό λοφίο που εξέχει χαρακτηριστικά.

Συνήθως μοναχικό.

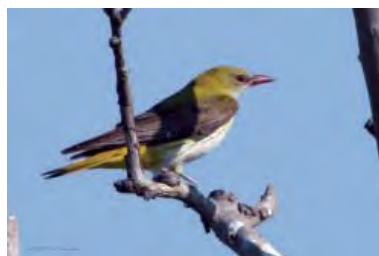
Αηδόνι (*Luscinia megarhynchos*)

(Φωτό: Π. Μπίρτσας)

Μήκος 15 - 16,5cm. Το είδος με το ωραιότερο κελήδισμα, περισσότερο το ακούμε παρά το βλέπουμε. Έχει γενικά μουντά χρώματα: καφέ ράχη με καστανοκόκκινο ουροπύγιο και ουρά. Ωχρό γκριζωπό από κάτω με πιο ανοιχτό λαιμό. Μεταναστευτικό είδος από και προς την Αφρική.

Συκοφάγος (*Oriolus oriolus*)

(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

(Φωτό: Κ. Παναγιωτίδης)

Στο μέγεθος του Κότσουφα. Σώμα λαμπερό κίτρινο με μαύρες φτερούγες, μαύρη ουρά και κόκκινο ράμφος. Προσοφθάλμιο και τριτεύοντα μαύρα. Το θηλυκό (φωτογραφία) με πιο μουντά χρώματα. Μεταναστευτικό είδος από και προς την Αφρική.

Δρυοκολάπτες (*Piciformes*)

(Φωτογραφίες: Α. Γκάσιος)

Πράσινος Δρυοκολάπτης

Πευκοδρυοκολάπτης

Μαυροτσικλιτάρα

Οι δρυοκολάπτες ή τσικλιτάρες τρέφονται σχεδόν αποκλειστικά με ξυλοφάγα έντομα. Κινούνται συνεχώς και με μικρά πηδήματα πάνω - κάτω στους κορμούς των δέντρων γαντζωμένοι στις τραχιές προεξοχές του φλοιού με τα νύχια τους, από τα οποία τα δύο διευθύνονται προς τα πάνω και τα δύο προς τα κάτω καθώς στηρίζονται στα σκληρά φτερά της ουράς τους. Συνήθως πετούν με έντονα κυματοειδή πτήση.

Χαρακτηριστικά πουλιά των δασών μας και εξαιρετικά ωφέλιμα για την ισορροπία των δασικών οικοσυστημάτων γιατί ανοίγοντας τρύπες ελαφρώνουν τα νεκρά μέρη του δέντρου και επίσης καθαρίζουν μεγάλες ποσότητες εντόμων που ταλαιπωρούν το δέντρο. 10 είδη στην χώρα μας - όλα επιδημητικά.

Σουσουράδες (*Motacilla spp*)

Μήκος 17 - 20cm.

Έχουν μακριά ουρά και κοντά πόδια.

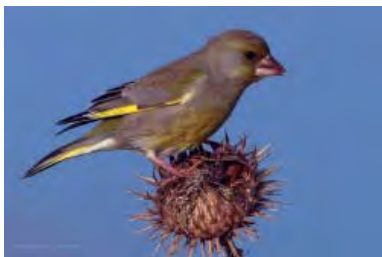
Κουνάνε χαρακτηριστικά την ουρά τους πάνω κάτω. Απαντώνται σε όλη την Ελλάδα. Υπάρχουν τέσσερα είδη στην χώρα μας

(Φωτογραφίες: Α. Γκάσιος)

Λευκοσουσουράδα

Κιτρινοσουσουράδα

Σπίζες (*Fringillidae*)

(Φωτό: Κ. Παναγιωτίδης)

Φλώρος

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

Καρδερίνα**Κεφαλάδες** (*Lanius spp.*) (Αετομάχοι, Λιάροι κ.λπ.)

(Φωτό: Α. Γκάσιος)

Μικρού - μεσαίου μεγέθους πουλιά με μακριά ουρά, δυνατό ράμφος με γαμψή άκρη, δυνατά πόδια, μυτερά νύχια και συνήθως μια φαρδιά σκούρα λωρίδα που περνά από το μάτι. Χαρακτηριστικά είδη των αγροτικών, συνήθως, οικοσυστημάτων. Περνούν πολύ καιρό καθισμένοι ακίνητοι στις κορυφές θάμνων ή δέντρων καρδοκώντας για την λεία τους (έντομα, σαύρες, μικρά τρωκτικά, κλπ). 7 είδη στην Ελλάδα, μεταναστευτικά από και προς την Αφρική, πλην του Διπλοκεφαλά που είναι πλέον σπάνιος χειμερινός επισκέπτης στην χώρα μας.

10. Εδαφόβια πουλιά

Πεδινή πέρδικα (*Perdix perdix*)

Μήκος 28 - 32cm. Έχει συμπαγές, στρογγυλεμένο και κοντό σώμα, με πορτοκαλοκάστανο πρόσωπο και λαιμό, καστανές ραβδώσεις στα πλευρά, σταχτί στήθος και καφέ-πορτοκαλί ουρά. Τα ενήλικα αρσενικά φέρουν στην κοιλιά χαρακτηριστική καφέ κηλίδα σε σχήμα πετάλου. Τα θηλυκά έχουν χρωματισμό κιτρινοκαφέ και γκριζοκάστανο, χωρίς πορτοκαλί κεφάλι. Περισσότερο μοιάζουν με νεογνά Φασιανού ή ενήλικο Ορτύκι παρά με Πεδινή Πέρδικα. Φωλιάζει στο έδαφος και είναι πολύ ευάλωτη στα φυτοφάρμακα και τις εντατικές γεωργικές πρακτικές.

Είδος επιδημητικό, ζει σε κοπάδια και απαντάται πλέον μόνο σε λίγες πεδινές περιοχές της Β. Ελλάδας.

(Φωτό: Π. Μπίρτσας)

(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)

Ορτυκομάνα (*Crex crex*)

Μήκος 22 - 25cm. Είναι λίγο μεγαλύτερο από το Ορτύκι και μικρότερο από την Πεδινή Πέρδικα. Έχει στρογγυλεμένο, αλλά λεπτό σώμα, με μακριά πόδια και μακρύ λαιμό. Ράμφος κοντόχοντρο. Φτέρωμα γκριζωπό, κιτρινοκάστανο με γκριζογάλανη ζώνη πάνω από τα μάτια και γκριζο στα πλαϊνά του στήθους, με πολλές σκούρες κηλίδες από πάνω. Σε πτήση οι φτερούγες φαίνονται καστανοκόκκινες και τα πόδια κρέμονται εμφανή στο πίσω μέρος της ουράς. Είναι καλοκαιρινός επισκέπτης και απαντάται στην χώρα μας μόνο κατά την μετανάστευση.

(Φωτό: Φύση & Κυνήγι)

Παγκοσμίως απειλούμενο είδος

11. Αρπακτικά πουλιά

Γενικά

Η Ελλάδα διαθέτει ακόμη τη μεγαλύτερη ποικιλία αρπακτικών πουλιών. Στις αρχές του προηγούμενου αιώνα οι αριθμοί των αρπακτικών πουλιών άρχισαν να μειώνονται σημαντικά. Οι λόγοι ήταν διάφοροι: νέοι τρόποι καλλιέργειας, προοδευτική αποξήρανση υγροτόπων, αλόγιστη χρήση εντομοκτόνων και φυτοφαρμάκων, κοπή των δασών, χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων, δημιουργία τεχνικών έργων σε απομακρυσμένα και απροσπέλαστα μέρη, λαθροθηρία κ.λπ.

Αναπαραγωγή

Πέραν του ότι τα αρπακτικά πουλιά είναι, ως ανώτεροι θηρευτές, είναι ολιγάριθμα στην φύση, γιατί αναπαράγονται πολύ αραιά, γεννώντας μόνο ένα με τρία αυγά και αυτά όχι κάθε χρονιά. Οι νεοσσοί ανταγωνίζονται σκληρά για την τροφή. Πολλές φορές μόνο οι δυνατότεροι επιβιώνουν. Τα ανώριμα πουλιά αφού μάθουν να πετάνε και μόλις διδαχθούν την τέχνη του κυνηγιού ανεξαρτητοποιούνται και περιπλανώνται για αρκετό καιρό, ώσπου να βρουν δική τους επικράτεια. Το στάδιο του ανώριμου διαρκεί αρκετό χρονικό διάστημα, μερικές φορές και χρόνια ολόκληρα (ένας

(Φωτό: Κ. Παναγιωτίδης)

Γερακίνα (*Buteo buteo*)

Γυπαετός για να ενηλικιωθεί χρειάζεται 5 χρόνια). Σ' αυτήν ακριβώς την πρώτη περιπλάνηση υφίστανται τις μεγαλύτερες απώλειες, γιατί είναι ακόμη άπειρα. Αν σ' αυτή την μικρή αναπαραγωγική επιτυχία προστεθούν και οι συχνές απώλειες από άλλους λόγους, μπορούμε να καταλάβουμε πόσο επιβάλλεται η προστασία τους.

Χρησιμότητα των αρπακτικών πουλιών

Αυτό που πρέπει να κατανοήσουμε είναι ότι, ένα αρπακτικό δεν είναι ένας φονιάς που προξενεί βλάβες. Είναι απλά μια μορφή ζωής που ελέγχει άλλες και ελέγχεται

και αυτή μέσα στον κύκλο ενέργειας. Ο έλεγχος αυτός αφορά αυστηρά ορισμένα είδη αρπακτικών (π.χ. Κιρκινέζια) κατανεμημένα έτσι, ώστε ανάλογα με τις σωματικές ιδιότητες του αρπακτικού να του αντιστοιχούν για λεία ορισμένα είδη, που τα ελέγχει.

Κάθε φορά που ένα αρπακτικό επιτίθεται, μπαίνει σε εφαρμογή μια λειτουργία εκκαθάρισης. Το αρπακτικό δεν ξοδεύει πολλή ενέργεια, κυνηγώντας εύρωστα άτομα, για να την χρησιμοποιήσει αλλού. Η διαδικασία επίθεσης πρέπει λοιπόν να είναι σύντομη. Γι' αυτό το λόγο αυτό έχει ήδη ξεχωρίσει ποιο άτομο υστερεί, είναι πληγωμένο, άρρωστο ή αδύναμο, και αυτό «χτυπάει» σαν πιο εύκολο. Μ' αυτόν τον τρόπο εξυγιάνει τους πληθυσμούς, αποκλείοντας τη διάδοση μιας αρρώστιας ή ενός γενετικού ελαττώματος.

Εξυγιαντές και ελεγκτές πληθυσμών είναι ο σωστός χαρακτηρισμός και ο ρόλος όλων των αρπακτικών. Σαν ελεγκτές, τα αρπακτικά είναι πολύ λιγότερα από τα είδη που ελέγχουν, αναπαράγονται δε και πιο αργά. Έτσι αντικαθίστανται πολύ πιο δύσκολα, αν χαθούν.

Ο ρόλος των νεκροφάγων πουλιών είναι ακόμη σαφέστερος. Εδώ η εκκαθαριστική λειτουργία αφορά ένα ήδη νεκρό ζώο, που είναι εστία μόλυνσεων και ασθενειών.

(Φωτό: Κ. Παναγιωτίδης)

Στικταετός (*Aquila clanga*)

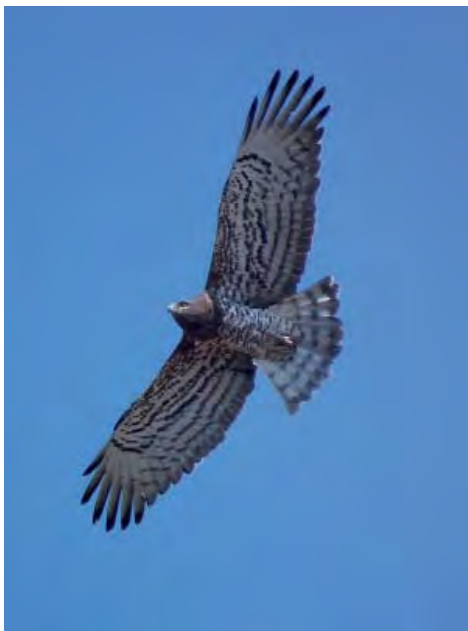
(Φωτό: Π. Μπίρτσας)

Όρνιο (*Gyps fulvus*)

Είδη αρπακτικών

Σε γενικές γραμμές, τα αρπακτικά πουλιά χωρίζονται σε ημερόβια και νυκτόβια. Έχουν ανατομικά χαρακτηριστικά όμοια, όπως γαμψά νύχια και κυρτό ράμφος, αν και οι δυο αυτές ομάδες δεν συγγενεύουν από εξελικτική άποψη.

- Τα ημερόβια ανήκουν στην τάξη των Γρακόμορφων (Falconiformes), που περιλαμβάνουν τους γύπες, τους αετούς, τα γεράκια, τα σαΐνια κ.α.

(Φωτογραφίες: Α Γκάσιος)

Φιδαετός (*Circaetus gallicus*)

Σαΐνι - ανήλικο (*Accipiter brevipes*)

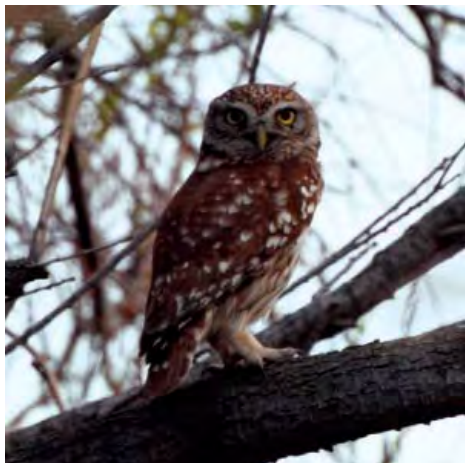
(Φωτό: Κ.Παναγιωτίδης)

Βραχοκιρκινέζι (*Falco tinnunculus*)

- Τα νυκτόβια στηρίζονται στην ακοή για την επιτυχία του κυνηγιού, έχουν φτέρωμα πυκνότερο και ειδικά κατασκευασμένο για να μην ακούγεται θόρυβος όταν πετάνε, μάτια τοποθετημένα μπροστά και όχι στα πλάγια κ.λπ. Τα νυκτόβια ανήκουν στην τάξη των Γλαυκόμορφων (*Strigiformes*) και περιλαμβάνουν είδη όπως τις κουκουβάγιες, τον Γκιώνη τον Μπούφο κ.λπ.

(Φωτό: Π. Μπίρτσας)

Κουκουβάγια (*Athene noctua*)

(Φωτό: Γ. Αλεξανδρής/Ορνιθολογική)

Μπούφος (*Bubo bubo*)

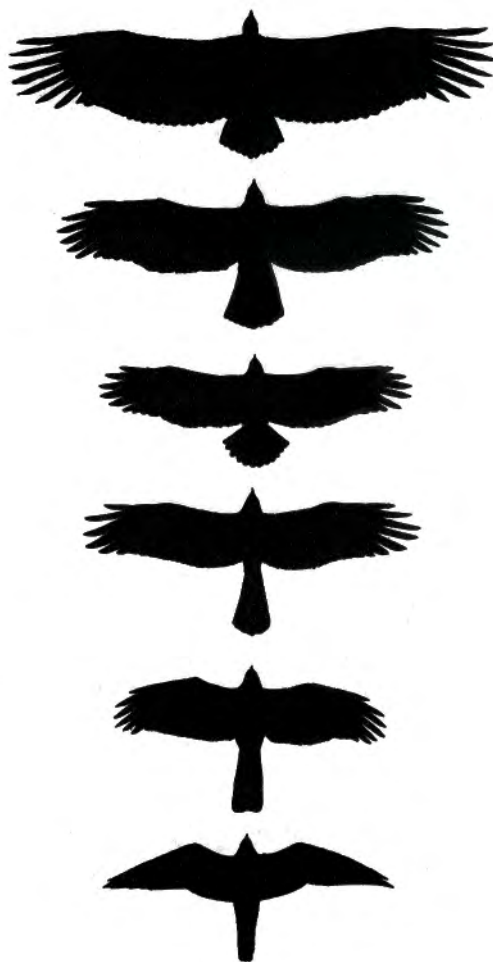
(Φωτό: Χρ. Τόσκος/Ορνιθολογική)

Γκιώνης (*Otus scops*)

(Φωτό: Γ. Αλεξανδρής/Ορνιθολογική)

Τυτώ (*Tyto alba*)

(Σκίτσο: Γ. Χανδρινός)

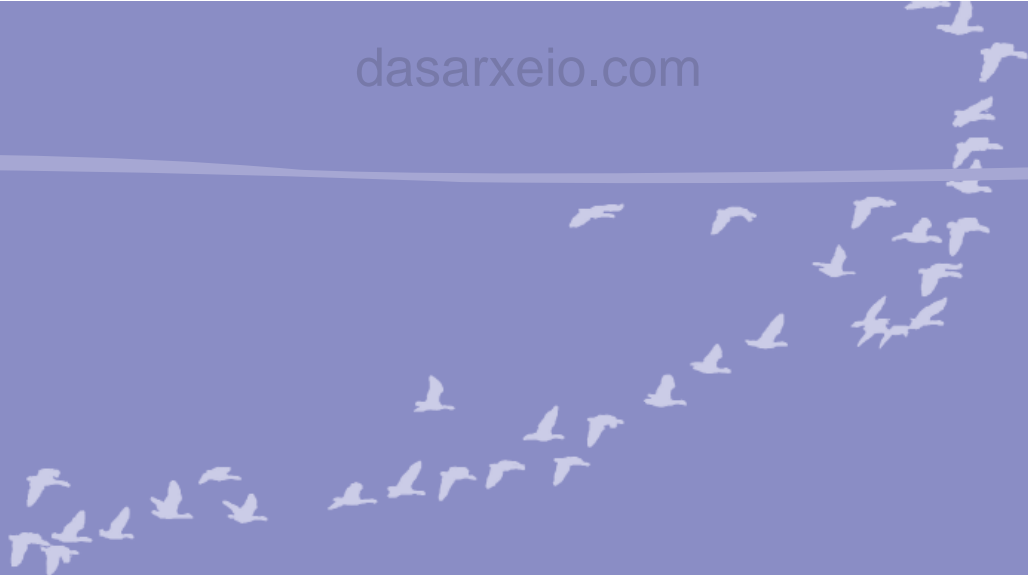
Τυπικές σιλουέτες πτήσης αρπακτικών

- 1) Γύπας (γένη *Gyps* και *Aegypius*)
- 2) Αετός (γένος *Aquila*)
- 3) Ποντικοβαρβακίνα (γένος *Buteo*)
- 4) Κίρκος (γένος *Circus*)
- 5) Σαΐνι (γένος *Accipiter*)
- 6) Γεράκι (γένος *Falco*)

Κεφάλαιο Γ΄
Νομοθετικό Πλαίσιο

I. Νόμοι και Υπουργικές Αποφάσεις

Το κυνήγι στην Ελλάδα καθορίζεται κυρίως από τις διατάξεις του Έκτου Βιβλίου περί Θήρας του Ν.Δ. 86/1969 «Δασικός Κώδικας» (ΦΕΚ Α' 7). Ειδικά όσον αφορά τη θήρα των πουλιών ιδιαίτερες ρυθμίσεις διαλαμβάνουν οι αριθ. 414985/1985 (ΦΕΚ Β' 757), 87578/703/6-3-2007 (ΦΕΚ Β' 581), 37338/1807/Ε.103/1-9-2010 (ΦΕΚ 1495 Β') και 8353/276/Ε.103/2012 (ΦΕΚ Β' 415) Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις για τα μέτρα και τις διαδικασίες για τη διατήρηση και διαχείριση της άγριας πτηνοπανίδας και των ενδιαιτημάτων της.

Ο κυνηγός πρέπει να είναι ευσυνείδητος, συνετός και νομοταγής. Οφείλει να είναι φυσιολάτρης, οικολόγος και προστάτης όλων των ειδών της άγριας πανίδας. Να απολαμβάνει τους καρπούς του φυσικού περιβάλλοντος, ταυτόχρονα όμως να επωμίζεται τις ευθύνες και να αναλαμβάνει τις υποχρεώσεις του.

II. Κυνηγετικές Οργανώσεις

Με τον Α.Ν. 525/1968, (οι ρυθμίσεις του οποίου συμπεριλήφθηκαν στο άρθρο 266 του Ν.Δ. 86/1969 «Δασικός Κώδικας»), θεσπίστηκε η σημερινή οργάνωση των κυνηγετικών οργανώσεων. Προκειμένου να αποκτήσει άδεια θήρας ένας κυνηγός είχε υποχρέωση εγγραφής στους αναγνωρισμένους και συνεργαζόμενους με το Υπουργείο Γεωργίας κυνηγετικούς συλλόγους, ρύθμιση όμως που καταργήθηκε, γιατί κρίθηκε αντισυνταγματική με απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας (Σ.τ.Ε. 2235/1979).

Με τον προαναφερόμενο νόμο (Α.Ν. 525/1968), καθιερώθηκε επίσης η διάρθρωση των κυνηγετικών οργανώσεων σε πρωτοβάθμιους Συλλόγους, Ομοσπονδίες και Συνομοσπονδία και τέθηκαν διάφοροι περιορισμοί για την αναγνώρισή τους. Επίσης καθιερώθηκαν τα καταστατικά τους με την αριθ. 25234/1637/1976 υπουργική απόφαση «Περί εγκρίσεως καταστατικού κυνηγετικών συλλόγων, κυνηγετικών ομοσπονδιών και κυνηγετικής συνομοσπονδίας Ελλάδας» (ΦΕΚ 640/τ.Β'/1976) που ισχύει μέχρι σήμερα.

Από το πρώτο κιώλας νομοθετικό διάταγμα για την οργάνωση της θήρας στην Ελλάδα, το 1923 μέχρι και σήμερα, η θήρα επιτρέπεται ελεύθερα σε όλη την Επικράτεια πλην συγκεκριμένων περιπτώσεων, όπως κατοικημένες περιοχές, περιοχές με καθεστώς ειδικής προστασίας για την ανάπτυξη του θηραματικού πλούτου, κλπ. Η αρμοδιότητα για την εφαρμογή, την εποπτεία, την αστυνόμευση κλπ. των περί θήρας διατάξεων ανατέθηκε στις δασικές υπηρεσίες και τους υπηρετούντες δασικούς υπαλλήλους οι οποίοι ορίστηκαν ως ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι για τις περί θήρας διατάξεις.

Λόγω της ιδιαιτερότητας που παρουσιάζει η προστασία γενικότερα του θηραματικού πλούτου και των βιοτόπων του, για την αστυνόμευση της θηρευτικής δραστηριότητας, από το πρώτο κιώλας νομοθετικό διάταγμα του 1923, θεσπίστηκε η παρουσία φυλάκων θήρας, που έχουν ως βασικό προσανατολισμό στα καθήκοντά τους την αστυνόμευση, την εφαρμογή και τήρηση των περί θήρας διατάξεων και επικουρικά την εφαρμογή των περί δασών διατάξεων.

Με δεδομένο το θεσμικό πλαίσιο, ιδρύθηκαν σταδιακά Κυνηγετικοί Σύλλογοι σε όλη τη χώρα. Σήμερα λειτουργούν 253 πρωτοβάθμιοι Κυνηγετικοί Σύλλογοι, οι οποίοι υπάγονται στην δικαιοδοσία των 7 Κυνηγετικών Ομοσπονδιών (μια για κάθε

γεωγραφική περιφέρεια) και αυτές με τη σειρά τους συγκροτούν την Κυνηγετική Συνομοσπονδία Ελλάδος με έδρα την Αθήνα. Με αυτό τον τρόπο διαμορφώνεται ένα δίκτυο οργανώσεων που εποπτεύεται από την πολιτεία, με κοινά καταστατικά λειτουργίας και κοινό σκοπό: τη διαμόρφωση της κυνηγετικής συνείδησης για νόμιμη άσκηση θήρας, και τη συμβολή των κυνηγών στην προσπάθεια της πολιτείας για τη διατήρηση, ανάπτυξη και ορθολογική διαχείριση του θηραματικού πλούτου της χώρας και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

Η Κυνηγετική Συνομοσπονδία Ελλάδος

Η Κυνηγετική Συνομοσπονδία Ελλάδος, όντας το ανώτατο επιτελικό όργανο, στην κορυφή της ιεραρχίας των Κυνηγετικών Οργανώσεων, έχει την ευθύνη συνεργασίας με την πολιτεία για την προώθηση όλων των αναγκαίων ενεργειών που στοχεύουν στη διασφάλιση και ανάπτυξη της κυνηγετικής δραστηριότητας και στη βελτίωση και αναβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος. Για να γίνει αυτό, καταρτίζει μακροπρόθεσμο σχεδιασμό για την αιεφόρο ανάπτυξη του θηραματικού πλούτου, ελέγχει και καθοδηγεί τις κυνηγετικές ομοσπονδίες και τους συλλόγους, φροντίζοντας για την ορθή εφαρμογή των αποφάσεων και την εναρμόνιση των φιλοθηραματικών επιδιώξεων με τα πλαίσια των νόμων.

Κυνηγετικές Ομοσπονδίες

Οι κυνηγετικές ομοσπονδίες είναι κατανεμημένες στις γεωγραφικές περιφέρειες της χώρας, εποπτεύουν, δίνουν κατευθύνσεις και συντονίζουν τις δραστηριότητες των κυνηγετικών συλλόγων. Βασικό μέλημά τους είναι η προσαρμογή των ενεργειών στις ιδιαιτερότητες της κάθε περιφέρειας και η φροντίδα για την ορθή εκτέλεσή τους καθώς και η ανάπτυξη διαφόρων δραστηριοτήτων μέσω των αντίστοιχων κυνηγετικών συλλόγων με σκοπό την εξύψωση της κυνηγετικής αγωγής και συνείδησης και την εν γένει ανάπτυξη αθλητικού κυνηγετικού πνεύματος. Σήμερα, στις κυνηγετικές ομοσπονδίες έχει ανατεθεί επίσης ο συντονιστικός ρόλος της θηροφύλαξης και η οικονομική συμβολή για την προμήθεια των μηχανοκίνητων μέσων και του πάσης φύσεως εξοπλισμού των ιδιωτικών φυλάκων θήρας. Τέλος οι ομοσπονδίες καλούνται να υλοποιήσουν προγράμματα που έχει ξεκινήσει η Κυνηγετική Συνομοσπονδία Ελλάδος και είναι αυτές που κατευθύνουν, εξασφαλίζουν τις προϋποθέσεις, λαμβάνουν μέτρα και ελέγχουν την τήρηση των συγκεκριμένων μεθόδων που πρέπει να εφαρμοστούν, ώστε να εξασφαλιστεί η εγκυρότητα και η αξιοπιστία των αποτελεσμάτων.

Κυνηγετικοί Σύλλογοι

Σχεδόν σε κάθε γωνιά της Ελληνικής γης λειτουργεί ένας κυνηγετικός σύλλογος. Όπως ήδη αναφέρθηκε υπάρχουν σήμερα (253) εν λειτουργία σύλλογοι που είναι ενταγμένοι στις 7 κυνηγετικές ομοσπονδίες. Για να γίνει κάποιος μέλος του συλλόγου σύμφωνα με το καταστατικό: «...οφείλει να υποβάλει έγγραφον περί τούτου αίτησιν απευθυνόμενη προς το Δ.Σ του Συλλόγου..... και υποχρεούται εις την καταβολήν των δι' Αποφάσεως του Υπουργού Γεωργίας καθοριζομένων δικαιώματος εγγραφής και ετήσιας συνδρομής, το ήμισυ των οποίων τουλάχιστον διατίθεται υποχρεωτικώς δια φιλοθηραματικούς σκοπούς.»

Σκοπός του κυνηγετικού συλλόγου είναι η οργάνωση των κυνηγών, η κυνηγετική κατάρτιση για την απόκτηση της αναγκαίας πειθαρχίας και συνείδησης για την εφαρμογή των διατάξεων περί θήρας καθώς και η συμβολή τους στην προσπάθεια της Πολιτείας για προστασία, διατήρηση, ανάπτυξη και λελογισμένη διαχείριση του θηραματικού πλούτου και παράλληλα στην προστασία εν γένει του φυσικού περιβάλλοντος.

Συνοπτικά για τις Κυνηγετικές Οργανώσεις

- ▶ Οι κυνηγετικές οργανώσεις είναι σωματεία συνεργαζόμενα και εποπτευόμενα σήμερα από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής.
- ▶ Πρωτοβάθμια κυνηγετική οργάνωση είναι ο Κυνηγετικός Σύλλογος
- ▶ Δευτεροβάθμια κυνηγετική οργάνωση είναι η Κυνηγετική Ομοσπονδία
- ▶ Τριτοβάθμια κυνηγετική οργάνωση είναι η Κυνηγετική Συνομοσπονδία
- ▶ Οι κυνηγετικές οργανώσεις οφείλουν να βοηθούν τις δασικές αρχές σε κάθε ζήτημα που ενδιαφέρει την θήρα και το θήραμα και να παρέχουν σ' αυτές κάθε αναγκαία πληροφορία και συνδρομή.
- ▶ Σε κάθε κυνηγετική περιφέρεια υπάρχει μία Κυνηγετική Ομοσπονδία, στην οποία υπάγονται υποχρεωτικά όλοι οι κυνηγετικοί σύλλογοι της περιφέρειας με έδρα αυτήν της περιφέρειας.
- ▶ Η Κυνηγετική Συνομοσπονδία Ελλάδας είναι η τριτοβάθμια κυνηγετική οργάνωση και ο θεσμικός εκπρόσωπος όλων των κυνηγετικών οργανώσεων της Χώρας έναντι της πολιτείας.

III. Άδεια Θήρας

Σύμφωνα με το άρθρο 262 παρ.1 του Ν.Δ.86/1969 “περί Δασικού Κώδικος” το κυνήγι επιτρέπεται μόνο στον κάτοχο άδειας θήρας, που εκδίδεται από την αρμόδια δασική αρχή του τόπου της μόνιμης κατοικίας του. Ο κυνηγός, ο οποίος δεν ανανέωσε για την τρέχουσα κυνηγετική περίοδο την άδεια θήρας του, θεωρείται ότι δεν έχει άδεια θήρας. Η άδεια θήρας είναι προσωπική και αμεταβίβαστη (δεν μεταβιβάζεται σε άλλον, ούτε κληρονομείται) και ισχύει μόνο για την κυνηγετική περίοδο και για τον τόπο που εκδόθηκε.

Η άδεια θήρας διακρίνεται σε:

- ▶ Τοπική, που ισχύει για την περιφέρεια του Νομού.
- ▶ Περιφερειακή, που ισχύει για μία από τις επτά (7) κυνηγετικές περιφέρειες, στην οποία εδρεύει και η αντίστοιχη κυνηγετική ομοσπονδία.
  1. Με έδρα τα ΧΑΝΙΑ που περιλαμβάνει την Κρήτη και τα Δωδεκάνησα,
  2. Με έδρα τη ΜΥΤΙΛΗΝΗ που περιλαμβάνει τα νησιά του αρχιπελάγους,
  3. Με έδρα την ΠΑΤΡΑ που περιλαμβάνει την Πελοπόννησο και τα νησιά Ύδρα, Πόρο, Σπέτσες, Ζάκυνθο, Κύθηρα, Αντικύθηρα, Κεφαλονιά, Ιθάκη και τα μικρότερα νησιά της περιφέρειας,
  4. Με έδρα την ΑΘΗΝΑ που περιλαμβάνει τη Στερεά Ελλάδα, τα νησιά Εύβοια, Σκύρο, Κυκλάδες, Αίγινα, Σαλαμίνα και Λευκάδα, ως και τα μικρότερα νησιά της περιφέρειας,
  5. Με έδρα τα ΙΩΑΝΝΙΝΑ που περιλαμβάνει την Ήπειρο και τα νησιά Κέρκυρα, Παξούς καθώς και τα μικρότερα νησιά,
  6. Με έδρα τη ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ που περιλαμβάνει τη Μακεδονία και τη Θράκη με τα νησιά Θάσο και Σαμοθράκη,
  7. Με έδρα τη ΛΑΡΙΣΑ που περιλαμβάνει τη Θεσσαλία και τις Β. Σποράδες
- ▶ Γενική, που ισχύει για ολόκληρη την Επικράτεια.

Ειδικότερα, άδεια θήρας χορηγείται στον ενδιαφερόμενο εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται από το άρθρο 262 του Ν.Δ. 86/1969 και της σχετικής υπουργικής απόφασης, που καθορίζει τις διαδικασίες και τα δικαιολογητικά για την έκδοση άδειας θήρας.

Άδεια θήρας δεν χορηγείται στους καταδικασθέντες:

- α) για κακούργημα σε οποιαδήποτε ποινή, για πλημμέλημα, για το οποίο επιβλήθηκε στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων,
- β) για ζωοκλοπή, ζωοκτονία, παράνομη οπλοφορία, παράνομη κατοχή όπλου και παράβαση των διατάξεων περί θήρας,
- γ) για εμπρησμό, ανθρωποκτονία από αμέλεια, φθορά ξένης ιδιοκτησίας, εφόσον η τέλεση των αδικημάτων αυτών συνδέεται με την άσκηση του κυνηγιού και την προστασία των δασών.

Άδεια θήρας μπορεί να χορηγηθεί στους παραπάνω καταδικασθέντες:

- α) για πταισματικές παραβάσεις μετά τη πάροδο δύο (2) χρόνων από την έκτιση της ποινής κατόπιν απόφασης του οικείου Νομάρχη και γνώμη της αρμόδιας δασικής αρχής,
- β) για τα παραπάνω αδικήματα (κακούργημα ή πλημμέλημα) με την πάροδο πέντε (5) χρόνων από την έκτιση της ποινής, μετά από απόφαση του οικείου Νομάρχη και τη γνώμη της αρμόδιας δασικής αρχής,

Εάν κυνηγός που κατέχει άδεια θήρας, καταδικασθεί κατά τη διάρκεια της κυνηγετικής περιόδου για παράβαση των διατάξεων περί θήρας, τότε η άδεια θήρας του ακυρώνεται - ανακαλείται και δεν επιστρέφονται τα χρηματικά ποσά που καταβλήθηκαν για την έκδοσή της.

IV. Αστυνόμευση Κυνηγίου

Σύμφωνα με το νόμο (άρθρο 289 Ν.Δ. 86/1969 «Δασικός Κώδικας») τα αρμόδια όργανα ελέγχου των κυνηγών είναι οι: Οι Δασικοί Υπάλληλοι, οι Δημοτικοί Υπάλληλοι, τα όργανα της Αστυνομίας, και οι Ιδιωτικοί Φύλακες Θήρας (Εποχιακοί και Μόνιμοι των Κυνηγετικών Συλλόγων και των Ομοσπονδιών).

Τα ανωτέρω όργανα υποχρεούνται:

- ▶ να καταγγέλλουν κάθε παραβίαση των περί θήρας διατάξεων, υποβάλλοντας κατ' αυτού σχετική μήνυση μέσω του Δασαρχείου στον Εισαγγελέα,
- ▶ σε κάθε περίπτωση παράβασης να κατάσχουν την άδεια θήρας, τα όπλα ως και όλα τα μέσα (αυτοκίνητα, μηχανήματα, ομοιώματα κλπ.) που χρησιμοποιήθηκαν στο παράνομο κυνήγι, ως επίσης και τα θηράματα σε οποιαδήποτε κατάσταση ευρίσκονται, τα οποία (μόνον τα θηράματα) εκποιούνται.

Επίσης τα ανωτέρω όργανα δικαιούνται να ελέγχουν την άδεια θήρας, να ερευνούν κάθε κυνηγετικό σάκο και τα μηχανοκίνητα μέσα, τα κυνηγετικά όπλα ως επίσης να προβαίνουν ακόμη και σε σωματική έρευνα του κυνηγού, σύμφωνα με όσα ορίζει ο νόμος.

Ο κυνηγός που αρνείται τον έλεγχο από τα ανωτέρω όργανα παρανομεί και διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου. Εάν ο κυνηγός αρνούμενος τον έλεγχο, εξυβρίσει και απειλήσει με το όπλο του ή άλλο μέσο τα όργανα ελέγχου, διώκεται επιπλέον για αντίσταση κατά της αρχής και για παράνομη οπλοχρησία.

V. Απαγορεύσεις Θήρας

Απαγορευμένοι χώροι και χρόνοι για το κυνήγι

Απαγορεύεται:

- 1) Το κυνήγι μέσα στις πόλεις, κωμοπόλεις, χωριά και συνοικισμούς καθώς και σε ακτίνα 250 μέτρων από τις παρυφές τους ενώ από μεμονωμένες οικίες :
  - α) σε ακτίνα 100 μέτρων για τα τριχωτά και
  - β) σε ακτίνα 150 μέτρων για τα πουλιά.
- 2) Το κυνήγι χωρίς τη συγκατάθεση του ιδιοκτήτη, νομέα ή ενοικιαστή
  - α) μέσα στα αμπέλια μέχρι τη λήξη του τρυγητού,
  - β) μέσα στους αθέριστους λειμώνες,
  - γ) μέσα στις καλλιεργημένες εκτάσεις ή στους οπωρώνες μέχρι τη συγκομιδή των καρπών,
  - δ) μέσα σε ιδιόκτητες εκτάσεις, περιφραγμένες με φράκτες ύψους τουλάχιστον 1,5 μέτρων.
- 3) Το κυνήγι μέσα:
  - στους πυρήνες εθνικών δρυμών,
  - τα καταφύγια θηραμάτων (καταφύγια άγριας ζωής),
  - τις ελεγχόμενες κυνηγετικές περιοχές, τα κυνηγετικά πάρκα,
  - τα εκτροφεία θηραμάτων και
  - σε ζώνη πλάτους 500 μέτρων κατά μήκος της χερσαίας μεθοριακής γραμμής και 300 μέτρων από τις ακτές μέσα στη θάλασσα.
- 4) Το κυνήγι με καρτέρι στις πηγές ή με παρακολούθηση των ιχνών του θηράματος στο χιόνι.
- 5) Η διέλευση από απαγορευμένη περιοχή (λ.χ. καταφύγιο θηραμάτων), με όπλο που είναι δεμένο.
- 6) Το κυνήγι επιτρέπεται μισή ώρα πριν την ανατολή του ηλίου και μέχρι μισή ώρα μετά τη δύση του ηλίου. Τις υπόλοιπες ώρες απαγορεύεται.
- 7) Η διάρκεια του κυνηγιού και οι λοιπές λεπτομέρειες καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Ειδικές απαγορεύσεις για τη θήρα τριχωτών θηραμάτων

(λαγού, αγριογούρουνου, αγριοκούνελου, αλεπούς, πετροκούκαβου)

Απαγορεύεται :

- 1) Η χρησιμοποίηση χερσαίων μηχανοκίνητων μέσων (αυτοκινήτων, γεωργικών

- ελκυστήρων, μοτοποδηλάτων κλπ) και η μεταφορά μ' αυτά κυνηγετικών όπλων δεμένων και εκτός θήκης, ως και η χρήση προβολέων και ελκυστικών φώτων.
- 2) Η αγοραπωλησία και η μεταφορά προς πώληση κάθε είδους τριχωτού θηράματος κατά τη διάρκεια που απαγορεύεται το κυνήγι.
- Η αγοραπωλησία κατά τη διάρκεια όλου του έτους του λαγού, εκτός των προερχομένων από τα εκτροφεία και τις ελεγχόμενες κυνηγετικές περιοχές.
  - Η αγοραπωλησία κάθε θηράματος, εφόσον διαπιστωθεί ότι θανατώθηκε παράνομα.
  - Η θήρα, κατά το επιτρεπόμενο χρονικό διάστημα, από τον κυνηγό πλέον του ενός λαγού σε κάθε επιτρεπόμενη ημερήσια έξοδό του (Τετάρτη, Σάββατο και Κυριακή).
  - Η μεταφορά, η έκθεση σε κοινή θέα και ο βασανισμός με οποιοδήποτε τρόπο συλληφθέντων τριχωτών θηραμάτων.
  - Η θήρα της άρκτου και του λυγκός (ρήσου), χωρίς την έγκριση του Υπουργού.
- 3) Η θήρα κάθε είδους άγριας ζωής που δεν υπάγεται στα θηρευόμενα είδη από την ετήσια ρυθμιστική απόφαση του αρμόδιου Υπουργού
- 4) Η τοποθέτηση και η χρήση παγίδων, δηλητηρίων, διχτύων, βρόχων παντός είδους ελκυστικών φυτών ή οργάνων ή άλλων ανάλογων μέσων, που έχουν σκοπό την θανάτωση, σύλληψη, νάρκωση των άγριων θηλαστικών(λαγού, αγριογούρουνου κλπ.), ως και η εμπορία, κατασκευή και εισαγωγή από το εξωτερικό τέτοιων οργάνων.
- 5) Το κυνήγι μισή ώρα πριν την ανατολή του ηλίου και μισή ώρα μετά τη δύση του ηλίου.
- 6) Η χρησιμοποίηση γεωργικών φαρμάκων (εντομοκτόνων, ζιζανιοκτόνων) σε γεωργικές εκτάσεις χωρίς την καθοδήγηση της Διεύθυνσης Γεωργίας και σε ποσότητες που να αποβαίνουν επικίνδυνες για τα θηράματα.
- Η χρησιμοποίηση των ανωτέρω φαρμάκων μέσα στα δάση χωρίς συνεννόηση με τη δασική αρχή.

Ειδικές απαγορεύσεις για τη θήρα πτερωτών θηραμάτων

Απαγορεύεται :

- 1) Η χρησιμοποίηση μηχανοκίνητων πλωτών μέσων (βάρκες, ταχύπλοα) για την άσκηση κυνηγιού των ειδών της άγριας πτηνοπανίδας σε λίμνες, ποταμούς, ελώδεις εκτάσεις και λιμνοθάλασσες και σε θαλάσσιες περιοχές σε ακτίνα 300 μέτρων από τις ακτές, ως επίσης και η χρησιμοποίηση μηχανοκίνητων πλωτών μέσων, στην ανοικτή θάλασσα, που μπορούν να αναπτύξουν ταχύτητα μεγαλύτερη των 18 χιλιομέτρων την ώρα.

- 2) Η χρησιμοποίηση αεροσκαφών για άσκηση κυνηγίου των ειδών της άγριας πτηνοπανίδας (χήνας, πάπιας, φάσσας, τρυγονιού κλπ) μέσα από αυτά.
- 3) Η χρησιμοποίηση για άσκηση κυνηγίου των ειδών της άγριας πτηνοπανίδας:
  - ελαστικής σφενδόνης, θηλειών,
  - ηχοπαραγωγών συσκευών με μιμητικές φωνές πουλιών (και η κατοχή),
  - ηλεκτρονικών συσκευών προσέλκυσης των πουλιών (και η κατοχή),
  - εξαρτημάτων για νυκτερινή σκόπευση και διόπτρες
  - φωσφορίζοντος στοχάστρου,
  - κάθε είδους προβολέων, καθρεπτών, διχτύων,
  - εκρηκτικών, (παράβαση και του άρθρου 14 ν.2168/1993),
  - μηχανισμών ηλεκτροπληξίας,
  - δολωμάτων με τοξικές ή αναισθητικές ουσίες,
  - κάθε είδους παγίδων καθώς και
  - ασυρμάτων για συντονισμό δράσης κατά το κυνήγι.
- 4) Η σύλληψη, η διατήρηση σε αιχμαλωσία, η αγοραπωλησία, η κατοχή και η μεταφορά κάθε είδους πτερωτού θηράματος, με εξαίρεση εκείνων που προέρχονται από εκτροφεία και τις ελεγχόμενες κυνηγετικές περιοχές (ρεζέρβες) ή το εξωτερικό, εφόσον αποκτήθηκαν νόμιμα.
- 5) Η ρύπανση των υδροβιοτόπων με δηλητήρια ή απόβλητα βιομηχανιών και βιοτεχνιών.
- 6) Η αγοραπωλησία νεκρών πτερωτών θηραμάτων, των οποίων επιτρέπεται το κυνήγι, με εξαίρεση αυτών που προέρχονται από εκτροφεία και τις ελεγχόμενες κυνηγετικές περιοχές (ρεζέρβες) ή το εξωτερικό, εφόσον αποκτήθηκαν νόμιμα.
- 7) Η χρησιμοποίηση γεωργικών φαρμάκων που απαγορεύεται η κυκλοφορία τους,
- 8) Η διατάραξη με πρόθεση της ησυχίας των πτερωτών θηραμάτων, ιδιαίτερα κατά την περίοδο της αναπαραγωγής ή της εξάρτησης των μικρών, επίσης η καταστροφή ή η αφαίρεση των φωλιών ως και η κατοχή και αγοραπωλησία νεοσσών, αυγών και κελύφων.
- 9) Το κυνήγι της μπεκάτσας στο καρτέρι το πρωί και το βράδυ (ετήσια υπουργική απόφαση).
- 10) **Από την 6η Σεπτεμβρίου του 2013 απαγορεύεται** η χρήση μολύβδινων σκαγιών στους υδροτόπους (ΚΥΑ 37338/1807/Ε.103/2010 - ΦΕΚ Β'1495).
- 11) **Από την κυνηγετική περίοδο 2012-2013 και μετά απαγορεύεται:**
  - α) Η θήρα του είδους **Ασπρομέτωπη Χήνα (Anser albifrons)** στις ΖΕΠ των υδροτόπων **Κερκίνης, Κορώνιας – Βόλβης, Δέλτα Νέστου, Λίμνης Ισμαρίδα, Λίμνης Βιστονίδας – Πόρτο Λάγους και Δέλτα Έβρου.**

β) Η θήρα του είδους **Πετροπέδικα (Alectoris graeca) στις ΖΕΠ Ζύριας, Γαλαξιδίου και Φαλακρού Δράμας για περίοδο δύο (2) ετών**, χρονικό διάστημα κατά το οποίο θα εκτιμηθούν οι πληθυσμοί του συγκεκριμένου είδους (ΚΥΑ 8353/276/Ε103/2012 - ΦΕΚ Β' 415).

Γενικά ο κυνηγός πρέπει:

- ▶ να σέβεται και να συνεργάζεται με όλα τα όργανα ελέγχου, να μην αντιδρά και να μην αντιστέκεται στη νόμιμη διαδικασία ελέγχου. Είναι υποχρεωμένος να επιδεικνύει την άδεια θήρας, τα έγγραφα υγείας και κατοχής των σκύλων του, να δεχθεί τον έλεγχο στο κυνηγετικό του όπλο, στο κυνηγετικό του σακίδιο και στο αυτοκίνητό του, καθώς επίσης και σωματικό έλεγχο,
- ▶ να σέβεται το μόχθο του αγρότη, την κινητή και ακίνητη περιουσία του, τη σοδειά του και να μη διαπληκτίζεται μαζί του,
- ▶ να σέβεται τα δάση καθώς και κάθε φυσικό ενδιαίτημα που προσφέρει στέγη και τροφή στην άγρια ζωή,
- ▶ να σέβεται την προτεραιότητα, το καρτέρι του άλλου κυνηγού και ιδιαίτερα τους γηραιότερους,
- ▶ να μη λογομαχεί για την κυριότητα του θηράματος. Μπορεί μιν ο νόμος να ορίζει ότι το δικαιούται αυτός που το πυροβόλησε και το πήρε στην κατοχή του, το έθιμο όμως και η κυνηγετική δεοντολογία επιβάλλουν την απόδοση του θηράματος αυτού στον κυνηγό, του οποίου το κυνηγετικό σκυλί το καταδίωξε ή στον κυνηγό που το τραυμάτισε αφού αυτός παραδώσει τα φυσίγγια στον κυνηγό που το πυροβόλησε και το κατέβαλε τελικά. Το σωστό είναι αυτό και είναι ζήτημα τιμής για κάθε κυνηγό να τηρήσει το έθιμο.
- ▶ να προσφέρει βοήθεια σε συνάδελφό του ή οποιοδήποτε άλλο άτομο, όταν βρίσκεται σε δύσκολη θέση, κι ας χάσει μια κυνηγετική εξόρμηση,
- ▶ να μην πυροβολεί τα θηράματα την ώρα που είναι ιδιαίτερα ευάλωτα (λ.χ. πίνουν νερό). Πάντα πρέπει να δίνεται στο θήραμα η δυνατότητα αντίδρασης.
- ▶ όταν συναντήσει κοπάδι αποδημητικών να κάνει ορθολογική χρήση, να μην χτυπάει αλόγιστα. Ο νόμος ορίζει κάθε χρόνο τον αριθμό θηραμάτων που επιτρέπεται να θηρεύει ο κάθε κυνηγός στην ημερήσια έξοδό του.
- ▶ να μην πυροβολεί σε νεαρά θηράματα και να αποφεύγει κατά κανόνα τα θηλυκά, γιατί αυτά διαιωνίζουν το είδος τους.
- ▶ να μην καυχιέται για τα κυνηγετικά του κατορθώματα ούτε να επιδεικνύει τα θηράματα στην οποιαδήποτε μεταφορά τους. Εκτός του ότι είναι παράνομο αποτελεί και πρόκληση στο δημόσιο αίσθημα.

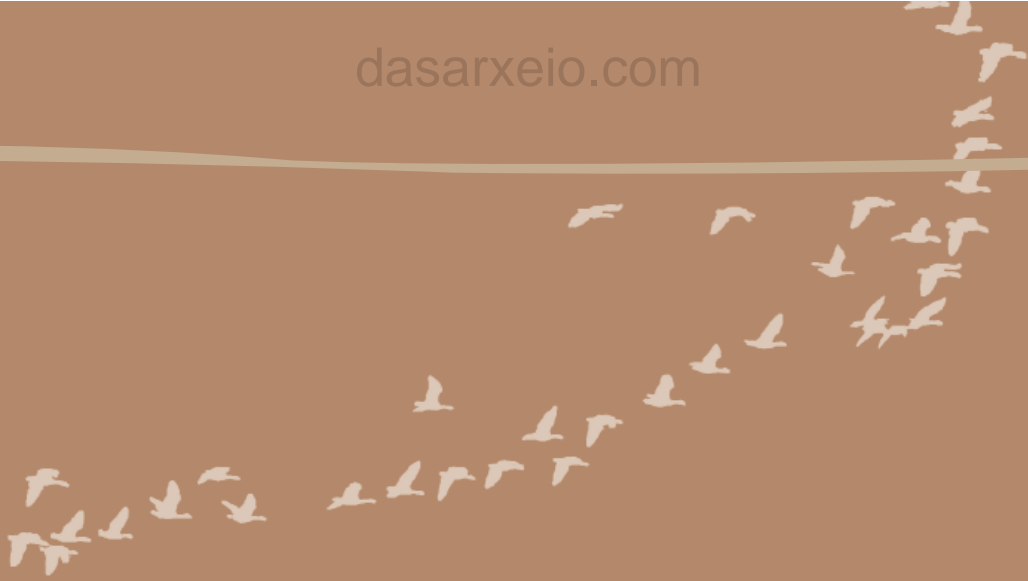
VI. Συνοπτικά για το χώρο και το χρόνο άσκησης της θήρας

- Το κυνήγι απαγορεύεται μέσα σε πόλεις, κωμοπόλεις, χωριά και συνοικισμούς, καθώς και σε ακτίνα 250 μ. από τις παρυφές τους, ενώ από μεμονωμένες κατοικίες:
  - α) σε ακτίνα 100 μ. για τα τριχωτά θηράματα
  - β) σε ακτίνα 150 μ. για τα πτερωτά θηράματα.
- Το κυνήγι απαγορεύεται χωρίς τη συγκατάθεση του ιδιοκτήτη, νομέα ή ενοικιαστή σε ιδιόκτητες εκτάσεις που είναι περιφραγμένες με συνεχή και αδιαπέραστο φράχτη ύψους τουλάχιστον 1,5 μ.
- Το κυνήγι απαγορεύεται χωρίς τη συγκατάθεση του ιδιοκτήτη, νομέα ή ενοικιαστή σε καλλιεργημένες εκτάσεις, οπωρώνες και αμπελώνες, όταν η άσκησή του μπορεί να προκαλέσει βλάβη.
- Στους πυρήνες των εθνικών δρυμών το κυνήγι απαγορεύεται.
- Στα καταφύγια άγριας ζωής το κυνήγι απαγορεύεται.
- Το κυνήγι απαγορεύεται επίσης:
  - α) σε ζώνη πλάτους 500 μ. κατά μήκος της χερσαίας μεθοριακής γραμμής και
  - β) σε θαλάσσια ζώνη πλάτους 300 μ. κατά μήκος της ακτογραμμής.
- Η χρονική περίοδος θήρας κάθε θηράματος καθορίζεται από την ετήσια ρυθμιστική απόφαση θήρας του αρμόδιου Υπουργού.
- Το κυνήγι, επιτρέπεται σ' όλη την επικράτεια, από τις 15 Σεπτεμβρίου έως το τέλος Φεβρουαρίου εκτός φυσικά από τις περιοχές στις οποίες ισχύουν θεσμικές απαγορεύσεις (ΚΑΖ, Εθνικοί Δρυμοί, κλπ)
- Το κυνήγι απαγορεύεται παντελώς από 11 Μαρτίου μέχρι 20 Αυγούστου.
- Ενώ από 20 Αυγούστου μέχρι 14 Σεπτεμβρίου επιτρέπεται μόνο στις περιοχές που έχουν ορισθεί ως «Ζώνες διαβάσεως αποδημητικών».
- Ημερησίως το κυνήγι επιτρέπεται από το πρωί, μισή ώρα πριν την ανατολή του ήλιου μέχρι και μισή ώρα μετά την δύση του.
- Όταν πρόκειται να περάσουμε πεζοί μέσα από περιοχή που απαγορεύεται το κυνήγι, θα αδειάσουμε και θα λύσουμε το όπλο μας για να περάσουμε κρατώντας το στα χέρια, ειδικά δε στις κατοικημένες περιοχές πρέπει να είναι επιπλέον και εντός θήκης.

Κεφάλαιο Δ΄
Κυνηγετικός Σκύλος

Γενικά

Αναμφισβήτητα ο κυνηγετικός σκύλος είναι ο πιο πιστός φίλος του κυνηγού, ο αχώριστος σύντροφός του. Ο κυνηγός πρέπει να δείχνει ιδιαίτερη επιμέλεια, φροντίδα και προσοχή απέναντι στο σκύλο του.

Ειδικότερα ο κυνηγός πρέπει:

- ▶ να δηλώσει το σκύλο του στο φορέα που είναι αρμόδιος για τη τήρηση των σχετικών αρχείων (σήμερα είναι οι κτηνίατροι που διατηρούν ιδιωτικό κτηνιατρείο),
- ▶ να μεριμνήσει για τη καταγραφή και τη σήμανση (με τσίπ) του σκύλου του μέσα σε προθεσμία οκτώ (8) εβδομάδων από τη γέννησή του ή αμέσως μετά την αγορά του, εάν δεν είναι ήδη καταγεγραμμένος και σημασμένος,
- ▶ να μεριμνά για την ευζωία του και, τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, για την κτηνιατρική εξέτασή του,
- ▶ να εφοδιάζεται από τον κτηνίατρο με βιβλιάριο υγείας του σκύλου του,
- ▶ να μεριμνά για τον άμεσο καθαρισμό του περιβάλλοντος από τα περιττώματα του σκύλου του,
- ▶ να μην εγκαταλείπει αυτόν,
- ▶ να παίρνει τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να μην εξέρχεται ο σκύλος του ελεύθερα από το χώρο του, εισερχόμενος σε ξένες ιδιοκτησίες,
- ▶ όταν συνοδεύει τον σκύλο του κατά τη διάρκεια περιπάτου, να τον έχει δεμένο και σε μικρή απόσταση από αυτόν,
- ▶ να μην τον χρησιμοποιεί σε κυνομαχίες.

Επίσης πρέπει ο κυνηγετικός σκύλος να τυγχάνει εκ μέρους του κυνηγού της δέουσας στοργής και μεταχείρισης, που εκδηλώνεται:

- ▶ με τη χορήγηση κατάλληλης και επαρκούς τροφής και νερού,
- ▶ με την εξασφάλιση άνετου καταλύματος, υγιεινού και προσαρμοσμένου στο φυσικό τρόπο διαβίωσής του,
- ▶ να χρησιμοποιεί μέσα μεταφοράς για το σκύλο τα οποία να είναι κατάλληλα με

επαρκή χώρο, φωτισμό και αερισμό και να ικανοποιούν τις φυσιολογικές ανάγκες του ζώου,

- ▶ με τη μη κακοποίηση, βασανισμό και φόνο του σκύλου του ή την εγκατάλειψη αυτού έκθετου ή αδέσποτου.

Αν ο κυνηγός δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του, κινδυνεύει να υποστεί αυστηρές διοικητικές και ποινικές συνέπειες, που ρητά ορίζει ο νόμος. Σε περίπτωση που ο κυνηγός δεν εκδηλώνει την ανωτέρω περιγραφόμενη δέουσα στοργή και μεταχείριση προς τον κυνηγετικό σκύλο του, τότε τιμωρείται με φυλάκιση ή με χρηματική ποινή. Στις περιπτώσεις αυτές, με εντολή του αρμόδιου εισαγγελέα, μπορεί να αφαιρεθεί προσωρινά ο κυνηγετικός σκύλος από τον ασυνεπή κυνηγό - ιδιοκτήτη και να παραδοθεί σε ζωοφιλικό σωματείο ή σε καταφύγιο αδέσποτων ζώων συντροφιάς.

Επιπλέον ο κυνηγός υποχρεούται:

- ▶ να αποκαταστήσει οποιαδήποτε βλάβη ή ζημία προκάλεσε ο κυνηγετικός του σκύλος σε ανθρώπους ή ζώα,
- ▶ εφ' όσον είναι κάτοχος θηλυκού σκύλου και δεν επιθυμεί τη διατήρηση των νεογέννητων ζώων ή δεν μπορεί να τα διαθέσει σε νέους ιδιοκτήτες, να μην επιδιώκει ή διευκολύνει την αναπαραγωγή των ζώων,
- ▶ εάν βρει κάποιο αδέσποτο κυνηγετικό σκύλο, να το δηλώσει αμέσως στο Κυνηγετικό Σύλλογο, το Δασαρχείο και στο Αστυνομικό Τμήμα και, εφόσον ευρεθεί ο ιδιοκτήτης του, να τον παραδώσει σε αυτόν ζητώντας αποκατάσταση των εξόδων του.

Οι υποχρεώσεις για την κατοχή ζώου συντροφιάς καθορίζονται από τον **νόμο 4039/2012** «Για τα δεσποζόμενα και τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς και την προστασία των ζώων από την εκμετάλλευση ή τη χρησιμοποίηση με κερδοσκοπικό σκοπό.» (ΦΕΚ 15/Α/2-2-2012)

Γνωριμία με τις κυριότερες φυλές κυνηγετικών σκύλων

1. Σκύλοι επαναφοράς, ξεπετάγματος, νερού

Οι Σκύλοι Επαναφοράς (απόρτ), έχουν ως έργο την ανεύρεση του χτυπημένου θηράματος και την επαναφορά του στον κυνηγό. Οι Σκύλοι Ξεπετάγματος, επί πλέον της επαναφοράς, ερευνούν, εντοπίζουν και ξεσηκώνουν το θήραμα σε απόσταση βολής. Οι Σκύλοι Νερού είναι εξειδικευμένοι για εργασία στο νερό.

Αντιπροσωπευτικές φυλές είναι:

- Λάμπραντορ Ριτρίβερ (Labrador Retriever)
- Γκόλντεν Ριτρίβερ (Golden retriever)
- Αγγλικό Κόκερ Σπάνιελ – Κόκερ (Cocker Spaniel)

2. Σκύλοι ιχνηλάτες

Κάθε χώρα έχει αναπτύξει τις δικές της ράτσες ιχνηλατών, ακολουθώντας ένα γενικό τύπο, αλλά με πολλές ποικιλίες, αναλόγως με το θήραμα και τη μέθοδο έρευνας. Παρακάτω θα παρουσιάσουμε ενδεικτικά ορισμένους, από την τεράστια ποικιλία ιχνηλατών σκύλων που υπάρχουν σήμερα, με μεγαλύτερη ή μικρότερη συχνότητα, στη χώρα μας.

Ελληνικοί Ιχνηλάτες:

- Ελληνικός Ιχνηλάτης (Hellinikos Ichnilatis)
- Κρητικός Ιχνηλάτης (Kriticos Ichnilatis)

Ελβετικοί ιχνηλάτες:

- Γιούρα τύπου Μπρούνο (Jura Laufhunde type Bruno)

Ιταλικοί ιχνηλάτες:

- Σεγκούτσιο Κοντότριχο (Segugio Italiano Pelo Raso)

Γαλλικοί ιχνηλάτες:

- Μεγάλο Μπλε της Γασκώνης (Grand Bleu de Gascogne)
- Μικρό Μπλε της Γασκώνης (Petit Bleu de Gascogne)
- Μπλαντχάουντ ή Σαιντ Υμπέρ (Bloodhound – Saint Hubert)

Αγγλικοί ιχνηλάτες:

- Χάριερ (Harrier)
- Μπήγκλ (Beagle)

3. Σκύλοι δείκτες

Οι σκύλοι δείκτες ερευνούν, εντοπίζουν και υποδεικνύουν την θέση του θηράματος. Χωρίζονται σε Ευρωπαϊκούς (ή Ηπειρωτικούς) Δείκτες και τους Δείκτες των Αγγλικών Νήσων.

- Γερμανικός Κοντότριχος Δείκτης – Κούρτσααρ (Deutscher Kurzhaariger Vorstehhund)
- Γερμανικός Σκληρότριχος Δείκτης – Ντράχτσααρ (Deutscher Drahthaariger Vorstehhund)
- Ουγγρικός Βίζλα Κοντότριχος (Drotzru Magyar Vizsla)
- Δείκτης της Βαϊμάρης - Κοντότριχος ή μακρύτριχος
- Σπανιέλ της Βρετάνης – Επανιέλ Μπρετόν (Eragneul Breton)
- Πόιντερ (Pointer)
- Αγγλικός Σέττερ – Σέττερ (English Setter)

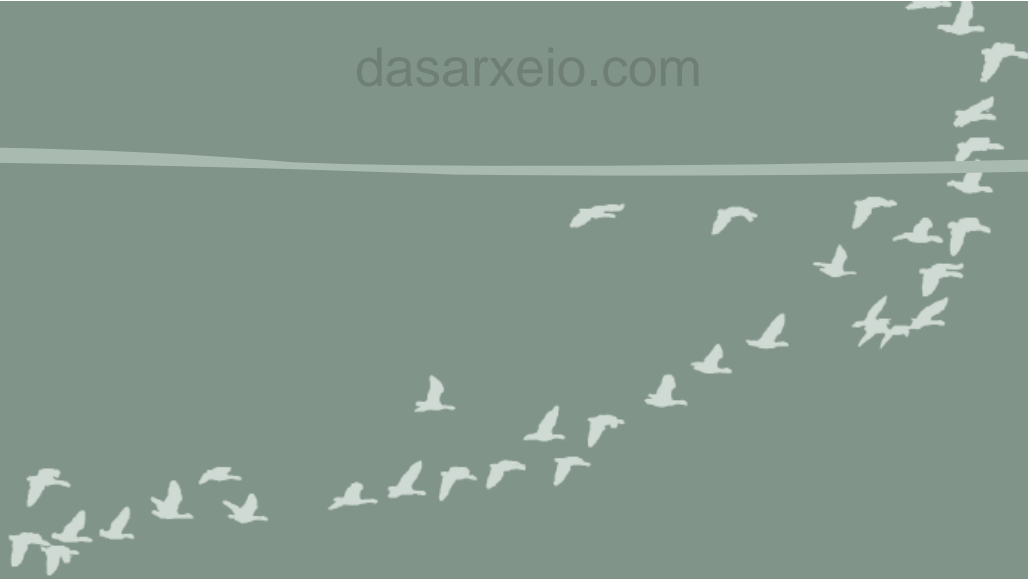

(Φωτό: Γ. Μπάκας)

Ελληνικός Ιχνηλάτης

Κεφάλαιο Ε΄
Προληπτικός έλεγχος Κρέατος

Γενικά

Το άγριο θήραμα είναι ένας ανεκτίμητος ανανεώσιμος φυσικός πόρος. Οι κυνηγοί είναι αυτοί που έρχονται σε επαφή συνεχώς μαζί του. Εξαιτίας του είναι διατεθειμένοι, να αφιερώσουν το μεγαλύτερο μέρος του ελεύθερου χρόνου τους στην άγρια φύση.

Δεν πρέπει όμως να ξεχνάμε ότι το κυνήγι, παρότι σήμερα κατέχει μία θέση μεταξύ των δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής, στην ουσία είναι μία δραστηριότητα απόληψης τροφής άμεσα από την φύση, που πλουσιοπάροχα μας την παρέχει, όπως είναι άλλωστε το ψάρεμα, η συλλογή άγριων μανιταριών, σαλιγκαριών, διάφορων χορταρικών κ.α.

Το θήραμα προσφέρει κρέας υψηλής διατροφικής αξίας και αξίζει υψηλού σεβασμού. Ο κυνηγός είναι ο συνδετικός κρίκος μεταξύ της πολύτιμης αυτής τροφικής πηγής και των συνανθρώπων του που θα την καταναλώσουν, στην πλειονότητα δε των περιπτώσεων ανήκουν στο οικογενειακό και στο στενό φιλικό του περιβάλλον.

Ο κυνηγός λοιπόν πρέπει και μπορεί να εγγυηθεί για την κατανάλωση ποιοτικού κρέατος θηράματος. Άλλωστε αυτό επιβάλλεται και από τον κανονισμό της Ε.Ε. για την υγιεινή των προϊόντων ζωικής προέλευσης.

Ο οδηγός αυτός σε καμία περίπτωση δεν αντικαθιστά της κτηνιατρικές υπηρεσίες, αλλά αποτελεί ένα βοήθημα για τους υπεύθυνους κυνηγούς, ώστε να μπορούν στον κυνηγότοπο, να διακρίνουν αν το κρέας του θηράματος είναι φυσιολογικό και μπορεί να καταναλωθεί ή χρειάζεται περαιτέρω έλεγχο από κτηνίατρο ή κτηνιατρικές υπηρεσίες.

ΟΔΗΓΙΕΣ για την προκαταρκτική εξέταση του θηράματος στον κυνηγότοπο

Φορέστε γάντια! Για να εξετάσουμε ένα νεκρό θήραμα, καλόν είναι να φοράμε γάντια. Θα αγγίξουμε ένα ζώο του οποίου δεν γνωρίζουμε την κατάσταση υγείας του. Κάποιες ασθένειες της άγριας πανίδας μεταφέρονται στον άνθρωπο. Το να φοράμε γάντια για να εκσπλαχνίσουμε και να εξετάσουμε ένα ζώο είναι καλό προληπτικό μέτρο υγιεινής.

Συλλέξτε πληροφορίες από τον κυνηγότοπο! Η προκαταρκτική εξέταση αρχίζει μ' ένα ερώτημα προς τον κυνηγό: Αν έχει παρατηρήσει κάτι αντικανονικό στη συμπεριφορά του ζώου πριν τη βολή. Εάν ναι, αυτό μπορεί να μας οδηγήσει σε υποψίες για το εξεταζόμενο θήραμα.

- ▶ **μικρό θήραμα:** Μόνο εξωτερική εξέταση μπορεί να ασκηθεί. Να είστε προσεκτικοί. Κάποιες ασθένειες δεν φαίνονται εξωτερικά, αλλά μπορούν να είναι επικίνδυνες για τον άνθρωπο που θα έρθει σ' επαφή με ένα ζώο που τις μεταφέρει.
- ▶ **μεγάλο θήραμα:** Η σχολαστική εξέταση του σφαγίου και των σπλάχνων του θα μπορέσει ενδεχομένως να προδηλώσει μια ανωμαλία, η οποία θα μας υποχρεώσει να το υποβάλλουμε σε περαιτέρω κτηνιατρικό έλεγχο.

Παρακάτω δίνονται οδηγίες για τον τρόπο με τον οποίο μπορούμε να ελέγξουμε προκαταρκτικά την υγεία ενός θηρευθέντος αγριόχοιρου ή μικρών θηραμάτων, εξετάζοντάς τα σχολαστικά βήμα – βήμα. Εάν ανιχνεύσετε μια ανωμαλία ακολουθώντας τις οδηγίες και τα βήματα που περιγράφονται παρακάτω, τότε οι ίδιες οδηγίες θα σας κατευθύνουν στο τι πρέπει να κάνετε στη συνέχεια σχετικά με το κρέας.

Εάν ανιχνεύσετε μια ανωμαλία μη προβλεπόμενη στις ακόλουθες οδηγίες και δεν μπορείτε να ολοκληρώσετε την προκαταρκτική εξέταση, δύο είναι οι πιθανές λύσεις: να καλέσετε έναν κτηνίατρο του δημοσίου, ή να στείλετε το ζώο με τα εντόσθιά του στο πλησιέστερο αγροτικό κτηνιατρείο. Εκεί οι κτηνίατροι θα επιθεωρήσουν το σφάγιο και θα εκτιμήσουν την κατάστασή του.

ΟΔΗΓΙΕΣ μεταχείρισης του κρέατος από τη θήρευση μέχρι την κατσαρόλα

Το νεκρό θήραμα από τη στιγμή που θα έρθει στα χέρια μας πρέπει να το μεταχειριστούμε με το σεβασμό που του αρμόζει, για δύο πολύ σημαντικούς λόγους:

1. Γιατί αποτελεί δώρο της φύσης, υψηλής ποιότητας και ανεκτίμητης αξίας, και
2. Γιατί αποτελεί καρπό της κυνηγετικής δραστηριότητας με την οποία οι κυνηγοί έχουν σχέση λατρείας.

Πρέπει λοιπόν ο κυνηγός να κάνει το παν ώστε το κρέας του θηράματος να μη υποβαθμιστεί και να πάρει ακολούθως τη θέση που του αρμόζει ως εκλεκτό έδεσμα.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

- ▶ Από τη στιγμή που θα πάρουμε στα χέρια μας το νεκρό μικρό θήραμα το καθαρίζουμε από ενδεχόμενα σάλια του σκύλου.
- ▶ Στην περίπτωση λαγού, πέρδικας και αγριόχοιρου το εκσπλαχνίζουμε άμεσα.
- ▶ Κάνουμε την προκαταρτική εξέταση υγείας όπως περιγράψαμε προηγούμενα.
- ▶ Στην άδεια κοιλιακή χώρα του λαγού και της πέρδικας καλόν είναι να βάλουμε αρωματικά χόρτα της περιοχής π.χ. θυμάρια, ρίγανη, κ.α.
- ▶ Για τη μεταφορά των πουλιών χρησιμοποιούμε πάντα την παραδοσιακή πουλιάστρα ή την παραδοσιακή κυνηγετική τσάντα με το δίχτυ στην εξωτερική πλευρά, η οποία κάνει και για το λαγό. Μέλημά μας είναι το νεκρό θήραμα να αερίζεται.
- ▶ Η μεταφορά των νεκρών θηραμάτων στην αδιάβροχη θήκη των σύγχρονων γιλέκων, ιδίως τις ζεστές μέρες δεν είναι η σωστή μέθοδος
- ▶ Στον αγριόχοιρο μετά τον εκσπλαχνισμό και αν το ζώο πρέπει να συρθεί μέχρι το αυτοκίνητο, η κοιλιά πρέπει να ραφτεί με σπάγγο και σακοράφα, για να μην εισχωρήσουν ξένα σώματα, όπως χρώμα, φύλλα, κλπ.
- ▶ Μόλις φτάσουμε στο σπίτι πρέπει αμέσως να προετοιμάσουμε το θήραμα, πριν το καταψύξουμε. Τα πουλιά τα ξεπουπουλιάζουμε, τα εκσπλαχνίζουμε και τα «τσιρώνουμε». Το λαγό τον γδέρνουμε, τον τεμαχίζουμε και καθαρίζουμε τυχόν ακαθαρσίες, τρίχες, κλπ. Το κρέας του αγριόχοιρου αφού το καθαρίσουμε από τυχόν ακαθαρσίες, τρίχες, κλπ, το ξεπλένουμε με νερό να φύγουν τυχόν κατάλοιπα πηγμένου αίματος και ακολούθως το τεμαχίζουμε σε μικρές μερίδες.
- ▶ Αποθηκεύουμε στην κατάψυξη το κρέας το πολύ για τρεις μήνες πριν το καταναλώσουμε.
- ▶ Ιδιαίτερα το κρέας του αγριόχοιρου αποφεύγουμε να το μαγειρέψουμε με άλλο τρόπο πλην της κατσαρόλας και πάντα με καλό βράσιμο. Μ' αυτό τον τρόπο καταπολεμούνται τυχόν αρρώστιες που δεν ήταν δυνατό να ανιχνευθούν, όπως για παράδειγμα η τριχινέλα. **Αποφεύγουμε το μαγείρεμα στο φούρνο ή στη σχάρα.**

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΜΙΚΡΟΥ ΘΗΡΑΜΑΤΟΣ			
Εξωτερική εξέταση του θηράματος: γενική κατάσταση του ζώου, του δέρματος, του τριχώματος ή του φτερώματος και των άκρων			
1η περίπτωση: Φυσιολογική κατάσταση	2η περίπτωση: Ύπαρξη κάποιας ανωμαλίας		
Το κρέας μπορεί να καταναλωθεί	Οζίδια, κύστες, οιδήματα στο κεφάλι (μάτια)		Περιοχές ξεπουπουλιασμένες, κρούστες, αιμορραγίες
	Αγριοκούνελο: Πιθανή αιτία μυξωμάτωση	Πτηνά: Πιθανή αιτία ευλογιά	Πτηνά: Πιθανή αιτία ψείρες
	Απίσχυση		
Πτηνά/Λαγός: Διάφορες πιθανές αιτίες			
Να μην καταναλωθεί			

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΜΕΓΑΛΟΥ ΘΗΡΑΜΑΤΟΣ: Αγρίοχοιρος						
Βήμα 1ο: Εξωτερική εξέταση: Γενική κατάσταση ζώου, τριχώματος και άκρων						
1η περίπτωση: Φυσιολογική κατάσταση	2η περίπτωση: Ύπαρξη κάποιας ανωμαλίας					
Συνεχίζεται η εξέταση στο εσωτερικό του σφαγίου	Παρουσία εξωπαρασίτων			Σημαντικά αποστήματα κύστεις ή αζίδια	Σημαντικά μολυσμένα τραύματα	Πρόσφατα κατάγματα με αιματώματα
	Πολλά εξωτερικά πρηξίματα	Αποτριχώσεις με ή χωρίς κρούστα	Εμφανής παρουσία τσιμπουριών			
	Κυστικε-ρκώσεις	Ψωριάσεις, μηκυτιάσεις				
Να το δει κτηνίατρος						
Βήμα 2ο: Εσωτερική εξέταση του σφαγίου						
1η περίπτωση: Φυσιολογική κατάσταση	2η περίπτωση: Ύπαρξη κάποιας ανωμαλίας					
Συνεχίζεται η εξέταση του πεπτικού σωλήνα	Απίσχυση	Χρώμα εσωτερικού μη φυσιολογικό π.χ. μελανό	Πολλαπλές ακαθαρσίες			
	Διάφορες πιθανές αιτίες	Πιθανή αιτία: καθυστερημένος εκσπλαχνισμός	Πιθανή αιτία: βολή στην κοιλιά	Πιθανή αιτία: κατά λάθος διατήρηση εντέρων κατά των εκσπλαχνισμό		
	Να το δει κτηνίατρος					
Βήμα 3ο: Εξέταση του πεπτικού σωλήνα						
1η περίπτωση: Φυσιολογική κατάσταση	2η περίπτωση: Ύπαρξη κάποιας ανωμαλίας					
Συνεχίζεται η εξέταση των πνευμόνων	Όψη και οσμή σήψης		Αιματώματα	Μεσεντερία λεμφογάγγλια οιδηματικά	Ένα ή περισσότερα αποστήματα	
	Πιθανή αιτία: καθυστερημένος εκσπλαχνισμός ή ζώο νεκρό για πολύ καιρό		Πιθανή αιτία: παθολογική ή δηλητηρίαση	Προσοχή! Κίνδυνος φυματίωσης	Προσοχή! Κίνδυνος φυματίωσης	
	Να το δει κτηνίατρος				Υποχρεωτική προσκόμιση στις κτηνιατρικές υπηρεσίες	

Βήμα 4ο: Εξέταση των πνευμόνων				
1η περίπτωση: Φυσιολογική κατάσταση	2η περίπτωση: Ύπαρξη κάποιας ανωμαλίας			
Συνεχίζεται η εξέταση του συκωτιού	Πολλαπλά αποστήματα	Κύστεις στα πνευμόνια	Περιοχές με παρουσία παρασίτων	Άκρα των πνευμόνων σκληρυμένα κατά θέσεις και πιο σκούρα
	Προσοχή! Κίνδυνος φυματίωσης.	Προσοχή! Κίνδυνος εχινόκοκκου. Να μην τρυπηθεί. Να μην καταναλωθούν. Μην το δίνετε στα σκυλιά	Να μην καταναλωθούν	Εστίες πνευμονίας. Να μην καταναλωθούν
	Υποχρεωτική προσκόμιση στις κτηνιατρικές υπηρεσίες	Να το δει κτηνίατρος		

Βήμα 5ο: Εξέταση του συκωτιού			
1η περίπτωση: Φυσιολογική κατάσταση	2η περίπτωση: Ύπαρξη κάποιας ανωμαλίας		
Συνεχίζεται η εξέταση της καρδιάς	Πολλαπλά αποστήματα	Κύστεις στο συκώτι	Γραμμώσεις από παράσιτα (διαχωρίζουσες σε τμήματα το συκώτι)
	Προσοχή! Κίνδυνος φυματίωσης. Μην το δίνετε στα σκυλιά	Να μην τρυπηθεί. Να μην καταναλωθούν. Μην το δίνετε στα σκυλιά	Να μην καταναλωθεί
	Υποχρεωτική προσκόμιση στις κτηνιατρικές υπηρεσίες	Να το δει κτηνίατρος	

Βήμα 6ο: Εξέταση καρδιάς	
1η περίπτωση: Φυσιολογική κατάσταση	2η περίπτωση: Ύπαρξη κάποιας ανωμαλίας
Η πρωταρχική εξέταση ολοκληρώθηκε	Να μην καταναλωθεί και να μην δωθεί σε σκυλιά
Το κρέας μπορεί να καταναλωθεί	Να την δει κτηνίατρος

Κεφάλαιο ΣΤ'
Όπλα και Πυρομαχικά

I. Το κυνηγετικό όπλο

Γενική περιγραφή του κυνηγετικού όπλου

Κυνηγετικά όπλα είναι τα επωμιζόμενα πυροβόλα τουφέκια, μονόκαννα ή δίκαννα καθώς και οι επαναληπτικές ή ημιαυτόματες καραμπίνες που έχουν το εσωτερικό της κάννης τους λείο και όχι ραβδωτό.*

Σύμφωνα με το νόμο στην χώρα μας το κυνήγι ασκείται με κυνηγετικό όπλα, επωμιζόμενα, μονόκαννα ή δίκαννα, επαναληπτικά και ημιαυτόματα (καραμπίνες) που λειτουργούν με τη δύναμη της καύσης της πυρίτιδας, έχουν μήκος κάννης τουλάχιστον πενήντα (50) εκατοστά και συνολικό μήκος τουλάχιστον ένα μέτρο, σταθερό, μη πτυσσόμενο κοντάκι, και το εσωτερικό της κάννης είναι λείο και όχι ραβδωτό. Οι καραμπίνες, επαναληπτικές ή ημιαυτόματες δεν επιτρέπεται να φέρουν περισσότερα από τρία φυσίγγια συνολικά, δηλαδή ένα στη θαλάμη και δύο στην αποθήκη.

Τύποι λειόκαννων κυνηγετικών όπλων

Τα λειόκαννα όπλα διακρίνονται, ανάλογα με τον τρόπο σύνδεσης της κάννης με τη βάση τους, σε δύο κατηγορίες: **Τα αρθρωτά και τις καραμπίνες**. Στα κυνηγετικά όπλα περιλαμβάνονται και τα λειόκαννα όπλα μικρού διαμετρήματος τύπου "Flobert".

1. Αρθρωτά είναι τα όπλα που η κάννη (ή οι κάννες) συνδέεται με την βάση δια μέσου ενός πείρου (άρθρωση) που δίνει την δυνατότητα στον χρήστη να σπάζει το όπλο όπως φαίνεται στις παρακάτω εικόνες (Εικ.1.1, Εικ.1.2, Εικ.1.3) για να τοποθετήσει τα φυσίγγια «με το χέρι» απ' ευθείας στη θαλάμη (Εικ. 1.2), ενώ με το κλείσιμο του όπλου αυτόματα σπλίζει ο μηχανισμός πυροδότησης.

Τα αρθρωτά όπλα διακρίνονται σε Μονόκαννα και Δίκαννα.

α) Μονόκαννα: Είναι αυτά που φέρουν μία κάννη (Εικ.1.1)

Εικ. 1.1 Μονόκαννο

* Υπάρχουν και κυνηγετικά όπλα με το εσωτερικό της κάννης ραβδωτό. Η χρήση τους όμως για κυνήγι δεν επιτρέπεται από την Ελληνική νομοθεσία.

β) Δίκαννα: Είναι αυτά που φέρουν δύο κάννες και διακρίνονται σε Πλαγιόκαννα και Αλληλεπίθετα.

► **Πλαγιόκαννα:** Κάννες τοποθετημένες η μια δίπλα στην άλλη (Εικ. 1.2).

Εικ. 1.2 Πλαγιόκαννο

► **Αλληλεπίθετα:** Κάννες τοποθετημένες η μια επάνω στην άλλη. Συνήθως τα αποκαλούμε με τον αντίστοιχο γαλλικό όρο, ως «Σουπερποζέ» (Εικ. 1.3).

Εικ. 1.3 Αλληλεπίθετο όπλο ή Σουπερποζέ

2. Καραμπίνες: είναι τα όπλα εκείνα που η κάννη τους είναι «φυτεμένη» στη βάση, ακλόνητη (σε αντίθεση με τα αρθρωτά), και τα φυσίγγια τοποθετούνται πρώτα στην αποθήκη και ακολούθως ένας ειδικός μηχανισμός τα προωθεί στη θαλάμη και σπλίζει τον πυροδοτικό μηχανισμό.

α) Επαναληπτικές: Είναι αυτές που μετά από κάθε βολή, ο μηχανισμός προώθησης του φυσιγγίου από την αποθήκη στη θαλάμη, καθώς και ο μηχανισμός εξαγωγής του κάλυκα και όπλισης του πυροδοτικού μηχανισμού λειτουργούν χειρωνακτικά από τον χειριστή. Σ' αυτή την κατηγορία ανήκουν:

α.1. Οι καραμπίνες με κινητό ουραίο ή bolt action, (Εικ. 2.1).

Εικ. 2.1 Καραμπίνα με κινητό ουραίο

α.2. Οι καραμπίνες με μοχλό οπλίσεως τον υποφυλακτήρα της σκανδάλης ή lever action (Εικ. 2.2)

Εικ. 2.2 Lever action

α.3. Οι καραμπίνες με μοχλό οπλίσεως «τον ξυστό ή πάπια». Αποκαλούνται και «χράπα - χρούπα» ή rump action, (Εικ. 2.3).

Εικ. 2.3 Καραμπίνες «χράπα – χρούπα»

β) Ημιαυτόματες ή αυτογεμείς: Είναι αυτές που μετά από κάθε βολή, ο μηχανισμός προώθησης του φυσιγγίου από την αποθήκη στη θαλάμη και ο μηχανισμός εξαγωγής του κάλυκα και όπλισης του πυροδοτικού μηχανισμού λειτουργούν αυτόματα, εκμεταλλευόμενοι την ενέργεια που παράγεται από την καύση της πυρίτιδας και με κάθε τράβηγμα της σκανδάλης πυροδοτούν μόνον ένα φυσίγγιο.

Εικ. 2.4 Καραμπίνες ημιαυτόματες

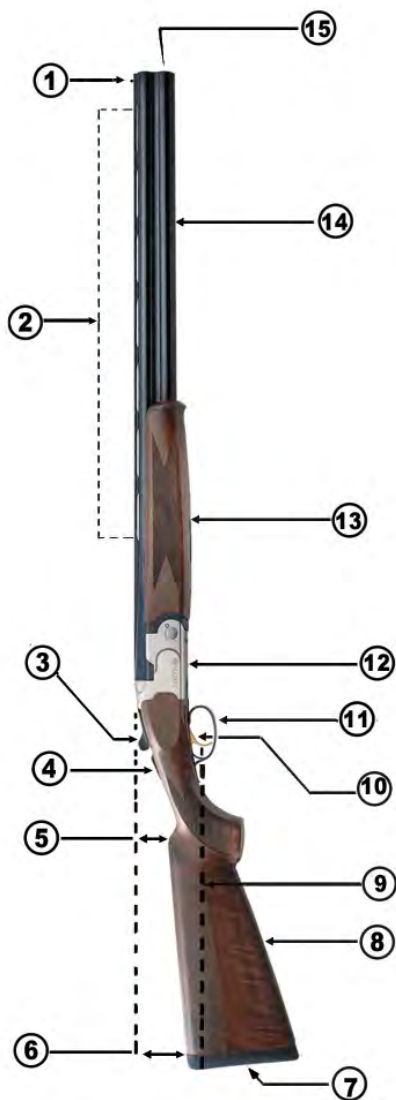
ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ – ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΥΝΗΓΟΥ

Η ενδυμασία και ο εξοπλισμός του κυνηγού πρέπει να προσαρμόζονται ανάλογα με το είδος του κυνηγιού και είναι απαραίτητα για την ασφαλή και άνετη διεξαγωγή του. Ρούχα και υποδήματα επιλέγονται ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες, το είδος, την εποχή και το χώρο διεξαγωγής του κυνηγιού. Το γιλέκο, η φυσιγγιοθήκη και το κυνηγητικό μαχαίρι αποτελούν μέρη του κυνηγητικού εξοπλισμού. **Το γιλέκο είναι υποχρεωτικό για το κυνήγι της Μπεκάτσας, του Ορτυκιού, Αγριόχοιρου και Λαγού και προβλέπεται από την ρυθμιστική απόφαση για τη θήρα που εκδίδεται κάθε χρόνο.** Προς αποφυγή ατυχημάτων πρέπει υποχρεωτικά οι κυνηγοί να φέρουν στο πάνω μέρος του κορμού τους γιλέκο από πορτοκαλί φωσφορίζον υλικό. Ο λοιπός εξοπλισμός του κυνηγού δεν είναι υποχρεωτικός αλλά είναι απαραίτητος, επιλέγεται με γνώμονα την διευκόλυνση και προστασία του κυνηγού από τις καιρικές συνθήκες και την πρόληψη ατυχημάτων, πρέπει όμως να λαμβάνονται υπόψη οι περιορισμοί και οι απαγορεύσεις που αναφέρονται στο κεφ. Γ΄ «ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ».

Τα κύρια μέρη του όπλου

Στην παρακάτω εικόνα φαίνονται τα κυριότερα σημεία ενός κυνηγετικού όπλου.

1. Σκόπευτρο
2. Ρίγα
3. Μοχλός ανοίγματος (πεταλούδα)
4. Ασφάλεια*
5. Μικρή κλίση
6. Μεγάλη κλίση
7. Προσωμίδα
8. Κοντάκι
9. Μήκος κοντακίου
10. Σκανδάλη
11. Υποφυλακτήρας της σκανδάλης
12. Βάση (μπάσκουλα)
13. Ξυστός (πάπια)
14. Κάννες
15. Στόμιο της κάννης

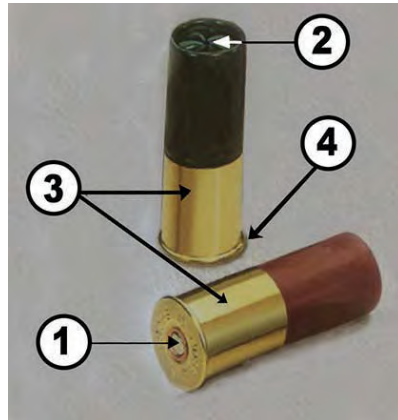
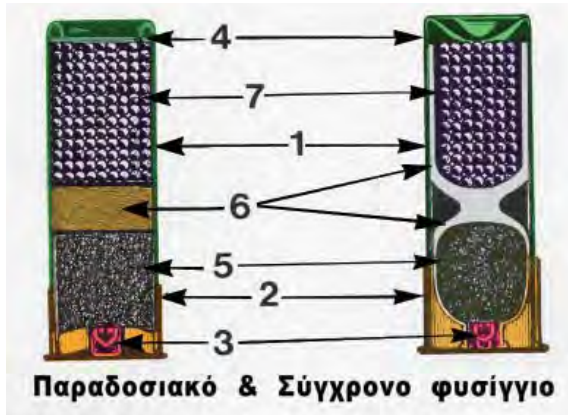
(* Η ασφάλεια στις καρμπίνες βρίσκεται στον υποφυλακτήρα της σκανδάλης)

Εικ. 3 Κύρια σημεία του όπλου:

II. Πυρομαχικά

Τα φυσίγγια

Αριστερά: Εικ. 4 Σχέδιο παραδοσιακού και σύγχρονου φυσιγγίου με τα μέρη τους, Δεξιά : Εικ. 5 Φωτογραφία σύγχρονων φυσιγγίων

Περιγραφή

Το φυσίγγιο του λειόκαννου όπλου αποτελείται από:

1. Τον κάλυκα, (Εικ. 4.1) μια πλαστική ή χάρτινη θήκη κυλινδρικού σχήματος η οποία περιέχει τη γόμωση. Οι κάλυκες ανεξαρτήτως του διαμετρήματος έχουν μήκος ανάλογο με την θαλάμη για την οποία προορίζονται. Έτσι έχουμε κάλυκες μήκους από 65 έως 70 mm για κάννες με θαλάμη 70 mm . Κάλυκες 76 mm για κάννες με θαλάμη μήκους 76 mm (3'' «magnum») και κάλυκες μήκους 89 mm για κάννες με θαλάμη 89 mm (3½'' «super magnum»). Το μήκος του κάλυκα μετριέται πριν τη γόμωση ή μετά τη βολή και όχι όταν είναι κλειστό το φυσίγγιο.

Προσοχή: Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε φυσίγγια μικρότερου μήκους σε μεγαλύτερη θαλάμη. **Το αντίθετο απαγορεύεται (Εικ. 6β).** Υπάρχει κίνδυνος έκρηξης της κάννης του όπλου και πρόκλησης ατυχήματος με απρόβλεπτες συνέπειες. Για να αποφευχθούν τέτοια λάθη οι κατασκευαστές αναγράφουν στο ίδιο σημείο της κάννης το διαμέτρημα μαζί με το μήκος της θαλάμης π.χ. Cal. 12 – 70 ή 12 – 2¾''.

2. Το πυθμένιο, κυλινδρικό μεταλλικό τμήμα (Εικ.4.2 & Εικ. 5.3), το οποίο αποτελεί την ενισχυμένη – συμπαγή βάση του κάλυκα. Στο κέντρο αυτής της βάσης τοποθετείται το καψύλιο. Το πυθμένιο στη βάση του έχει ελαφρώς μεγαλύτερη διάμετρο,

μία πατούρα, (Εικ. 5.4) στην οποία εφαρμόζει ο εξωλκείας, ώστε να επιτυγχάνεται η εξαγωγή του κενού κάλυκα μετά τη βολή.

Εικ. 6 Θαλάμη κυνηγετικού όπλου

3. Το καψύλιο (Εικ. 5.1), βρίσκεται στο κέντρο του πυθμενίου, όπου χτυπά ο επικρουστήρας του όπλου με το πάτημα της σκανδάλης

4. Το κλείσιμο (Εικ. 5.2), το οποίο γίνεται με ένα δισκοειδές χαρτονάκι πάχους 1 mm και γύρισμα των χειλιών του κάλυκα (ρέλιασμα) ή με αστεροειδές θερμικό «δίπλωμα» των χειλιών του κάλυκα.

5. Την πυρίτιδα, (Εικ. 4.5) η οποία βρίσκεται σ' επαφή με το καψύλι και αναφλέγεται απ' αυτό σε χρόνο 1/1000 του δευτερολέπτου.

6. Τη βυσμάτωση, (Εικ. 4.6) η οποία βρίσκεται ανάμεσα στα σκάγια και την πυρίτιδα. Είναι αυτή που, ωθούμενη από την πίεση των παραγόμενων αερίων από την καύση της πυρίτιδας, ωθεί με τη σειρά της τα σκάγια προς το στόμιο της κάννης, ενώ εμποδίζει ταυτόχρονα τη διαφυγή αερίων προς τα σκάγια, άρα την απώλεια ενέργειας. Τα βύσματα διακρίνονται στα παραδοσιακά, που μπορεί να είναι κατασκευασμένα από μαλλί (κετσέ) ή πεπιεσμένο χαρτί και στα σύγχρονα από πολυαιθυλένιο που έχουν τη μορφή κυαθίου (κύπελου). Τα σύγχρονα βύσματα, οι λεγόμενοι συγκεντρωτήρες, δίνουν καλύτερα βλητικά αποτελέσματα τόσο ως προς την συγκέντρωση όσο και ως προς την κατανομή.

7. Τα σκάγια, (Εικ. 4.7) τα οποία βρίσκονται τοποθετημένα στο πάνω μέρος του φυσιγγίου, μεταξύ του βύσματος και του κλεισίματος, είναι αυτά που θα φύγουν απ' την κάννη και θα ταξιδέψουν προς το στόχο. Στις περιπτώσεις που το βύσμα είναι συγκεντρωτήρας, το μεγαλύτερο μέρος των σκαγιών βρίσκεται μέσα σ' αυτόν και έτσι αποφεύγεται η τριβή τους με τα εσωτερικά τοιχώματα της κάννης.

8. Τον διασπορέα, ο οποίος είναι μια πλαστική σταυροειδής διάταξη, που βρίσκεται μέσα στον συγκεντρωτήρα και έχει σκοπό να αυξήσει τη διασπορά των

σκαγιών σε κοντινές αποστάσεις. Η αποτελεσματικότητα του διασπορέα είναι μεγαλύτερη στις τσοκαρισμένες κάννες παρά στις «ανοιχτές».

Λειτουργία

Με το πάτημα της σκανδάλης ο επικρουστήρας χτυπά το καψύλι, παράγεται ισχυρός σπινθήρας που πυροδοτεί την πυρίτιδα του φυσιγγίου, η οποία αναφλέγεται ακαριαία και βίαια (εκρήγνυται) και παράγεται μεγάλη ποσότητα αερίων. Τα αέρια αυτά, επειδή βρίσκονται σε περιορισμένο χώρο (φυσίγγιο), αναπτύσσουν πολύ ισχυρή πίεση. Η πίεση των αερίων ωθεί τα σκάγια ή τις βολίδες να ανοίξουν το κλείσιμο του φυσιγγίου για να κινηθούν στη συνέχεια προς το στόμιο της κάννης με μεγάλη ταχύτητα*.

Τα σκάγια

Γενικά χαρακτηριστικά

Τα σκάγια είναι πολυάριθμα μικρά βλήματα με σχήμα σφαιρικό και είναι κατασκευασμένα συνήθως από κράμα μολύβδου και αντιμονίου και μπορεί να είναι επινικελωμένα ή επιχαλκωμένα για να επιτυγχάνουν μεγαλύτερη διάτρηση. Επίσης κατασκευάζονται και σκάγια ατσάλινα για ειδικές χρήσεις, **κυρίως για το κυνήγι στο βάλτο, όπου ο μολύβδος μπορεί να προκαλέσει μολυβδίαση στις πάπιες**. Το βάρος της γόμωσης των σκαγιών δεν είναι σταθερό στο ίδιο διαμέτρημα, αλλά κυμαίνεται μέσα σε όρια που έχει καθορίσει η διεθνής πρακτική και τα οποία έχουν σχέση με την αντοχή των όπλων και το μήκος της θαλάμης.

Τα νούμερα των σκαγιών

Τα σκάγια είναι τυποποιημένα σε νούμερα από το 0 έως το 12, έτσι ώστε, όσο αυξάνεται το νούμερο να μικραίνει η διάμετρος του σκαγιού. Η διαφορά της διαμέτρου από το ένα μέγεθος στο επόμενο είναι 1/4 του χιλιοστού.

Επιλογές

- ▶ **Ανάλογα με την κάννη:** Βάζουμε γενικά φυσίγγιο με πιο ψιλά σκάγια (μεγαλύτερο Νο) στην πρώτη βολή και φυσίγγιο με χοντρότερα στη δεύτερη ή τρίτη (αν έχουμε αυτογεμές), για να έχουμε αυξημένο βεληνεκές στη δεύτερη και τρίτη βολή.
- ▶ **Ανάλογα με την εποχή:** Χρησιμοποιούμε πιο χοντρά σκάγια στο ίδιο θήραμα αν το κυνηγήσουμε χειμώνα απ' ότι το καλοκαίρι, γιατί το χειμώνα τα μεν τριχώτα έχουν πιο πλούσιο τρίχωμα, τα δε πτερωτά πιο πλούσιο φτέρωμα.

* Η μέση ταχύτητα των σκαγιών που ταξιδεύουν προς το στόχο είναι της τάξης των 290-320m/sec (400 m/sec στο στόμιο της κάννης και των 200 m/sec στα 35 m)

- ▶ **Ανάλογα με το θήραμα:** Στον παρακάτω πίνακα (Εικ. 7) βλέπουμε προτεινόμενα νούμερα σκαγιών και βάρη γομώσεων στο Cal 12, για διάφορα είδη θηραμάτων. Οι διακυμάνσεις που βλέπουμε είναι ανάλογες με το τσοκάρισμα της κάννης και την αναμενόμενη απόσταση που πυροβολούμε συνήθως τα θηράματα αυτά.
- ▶ **Ανάλογα με τον τύπο της βολής:** Τα θηράματα όταν βρίσκονται σε κίνηση είναι πιο ευάλωτα απ' ό,τι όταν στέκονται ακίνητα και ιδίως τα πτερωτά, διότι όταν πετούν, εκθέτουν μεγαλύτερο όγκο του σώματός τους στη δέσμη των σκαγιών.

ΘΗΡΑΜΑ	ΣΚΑΓΙΑ Νο	ΒΑΡΟΣ ΓΟΜΩΣΗΣ
ΛΑΓΟΣ	3 - 4 - 5	35 - 37 gr
ΑΓΡΙΟΚΟΥΝΕΛΟ	7	34 - 36 gr
ΑΓΡΙΟΧΗΝΑ	0 - 3	36 - 52 gr
ΠΑΠΙ (ΜΕΓΑΛΟ)	4 - 5 - 6	36 - 42 gr
ΣΑΡΣΕΛΑ	6 - 7	33 - 35 gr
ΠΕΡΔΙΚΑ	6 - 7	33 - 35 gr
ΜΠΕΚΑΤΣΑ	8 - 9	32 - 34 gr
ΚΑΛΗΜΑΝΑ	7	32 - 34 gr
ΦΑΣΣΑ	5 - 6	34 - 42 gr
ΤΡΥΓΟΝΙ	7 - 8	31 - 33 gr
ΤΣΙΧΛΟΚΟΤΣΥΦΑ	9 - 10	30 - 32 gr
ΟΡΤΥΚΙ	8 - 11	30 - 32 gr

Εικ. 7 Πίνακας που δείχνει το κατάλληλο νούμερο σκαγιών και βάρος γομώσης στο Cal 12 για διάφορα είδη θηραμάτων

Οι σεβροτίνες (δράμια)

Γενικά χαρακτηριστικά

Οι σεβροτίνες ή δράμια είναι σφαιρίδια (μπίλιες) τέτοιας διαμέτρου που δεν εντάσσονται στην κλασική ταξινόμηση και αρίθμηση των σκαγιών και σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να θεωρηθούν ως σκάγια, αφού έχουν και εντελώς διαφορετική βλητική συμπεριφορά. Η διάμετρός τους κυμαίνεται από 5 έως 9,6 mm. Συνήθως είναι μολύβδινα, και μερικές φορές μπορεί να είναι επιχλωμένα ή επιχαλκωμένα. Σπανιότερα είναι κατασκευασμένα από άλλα κράματα εκτός του μολύβδου. Τα φυσίγγια που έχουν γομώσεις με δράμια στην αγορά ονομάζονται συνήθως με τον αριθμό των σφαιριδίων που φέρουν, π.χ. οκτάβολα, εννιάβολα, κ.ο.κ.

Επιλογές:

- ▶ Τα δράμια χρησιμοποιούνται για βολές μικρών και μεσαίων αποστάσεων στο

κυνήγι των μεγάλων τριχωτών θηραμάτων. Στη χώρα μας χρησιμοποιούνται εκτεταμένα στο κυνήγι του αγριόχοιρου, αφού είναι το μόνο μεγάλο θήραμα που θηρεύεται στους ανοιχτούς κυνηγότοπους. Τα δράμια δεν συμπεριφέρονται βλητικά σαν τα σκάγια και σε μικρές αποστάσεις, δηλ. έως 10 μέτρα, έχουν την ίδια ισχύ περίπου με το μονόβολο. Σε καμιά περίπτωση δεν δημιουργούν στο θήραμα το λεγόμενο «υδραυλικό πλήγμα», όπως το μονόβολο, αλλά τα πολλαπλά τους τραύματα είναι εξίσου δραστικά, αρκεί η βολή να προέρχεται από μικρή απόσταση, ώστε να διατηρεί υψηλές ταχύτητες, οι οποίες θα δώσουν και την απαραίτητη διατρητικότητα.

- ▶ Για τον αγριόχοιρο, στις συνθήκες που τον κυνηγάμε στη χώρα μας, καλό είναι να χρησιμοποιούνται δράμια διαμέτρου τουλάχιστον 8,4 mm και όχι μικρότερα. Τα συνήθη φυσίγγια των 70 mm που κυκλοφορούν στο εμπόριο περιέχουν 9 δράμια των 8,4 - 8,6 mm, 8 δράμια των 9,14 mm ή 6 δράμια των 9,6 mm. Υπάρχουν βέβαια και εκδόσεις semi magnum και magnum που έχουν αναλογικά περισσότερα δράμια. Αυτά τα πυρομαχικά πάντως δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται σε βολές αποστάσεων πέρα των 30 m.

Τα μονόβολα

Γενικά χαρακτηριστικά

Τα μονόβολα είναι φυσίγγια που προορίζονται για λειόκαννα όπλα και η γόμωσή τους περιέχει μία μόνο βολίδα.

Στο εμπόριο κυκλοφορούν πολλοί τύποι βολίδων που προορίζονται για το σκοπό αυτό, οι οποίες διαφέρουν μεταξύ τους στη μορφή και στο βάρος.

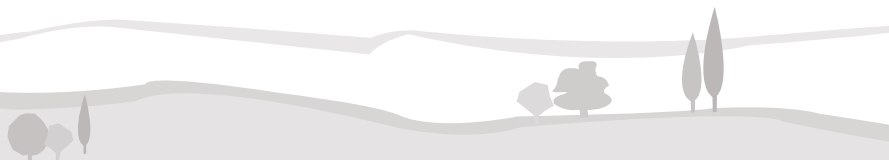
Εικ. 8 Μονόβολα διαφόρων τύπων

Επιλογές

- ▶ Πρέπει να χρησιμοποιούμε πάντα τον τύπο μονόβολου που στο όπλο μας φέρνει τα καλύτερα αποτελέσματα και να μην τον αλλάζουμε κάθε τόσο. Για να επιλέξουμε τον σωστό τύπο μονόβολου πρέπει να κάνουμε δοκιμαστικές βολές έτσι ώστε να πετύχουμε τα καλύτερα αποτελέσματα.
- ▶ Για μονόβολα πρέπει να χρησιμοποιούμε πάντα κάννες με το λιγότερο δυνατό τσοκάρισμα. Οι καλύτερες επιδόσεις γίνονται με τον κύλινδρο CYL (*****) ή τον βελτιωμένο κύλινδρο (****).
- ▶ Όταν χρησιμοποιούμε συχνά μονόβολα, καλό είναι να προμηθευτούμε όπλο με ειδική κάννη για μονόβολα (slug) ή ανταλλακτική ειδική κάννη για το ήδη υπάρχον όπλο μας.

Προσοχή!

- ▶ Βολές με μονόβολα δεν πρέπει να επιχειρούνται σε αποστάσεις μεγαλύτερες των 150 m, διότι μακρύτερα τα αποτελέσματά τους είναι πενιχρά και ως προς την ακρίβεια και ως προς την κινητική τους ενέργεια.
- ▶ Όταν χρησιμοποιούμε μονόβολα πρέπει να είμαστε σίγουροι για τον ασφαλή τερματισμό της βολής μας.

III. Το βεληνεκές του όπλου

Γενικές πληροφορίες

Βεληνεκές είναι η ευθεία που ενώνει το στόμιο της κάννης με το σημείο τερματισμού του βλήματος. Λέγοντας σημείο τερματισμού εννοούμε είτε το σημείο του εδάφους όπου θα προσκρούσει το βλήμα μετά την πτήση του, είτε κάποιο ανυπέμβλητο εμπόδιο. Πιο απλά, είναι η μεγαλύτερη απόσταση στην οποία, με δεδομένες συνθήκες, ένα βλήμα μπορεί να πλήξει το στόχο. Το βεληνεκές εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, οι σπουδαιότεροι των οποίων είναι: η γωνία βολής ως προς τον ορίζοντα, η αρχική ταχύτητα στο στόμιο της κάννης, η διάμετρος και το βάρος του βλήματος, η αεροδυναμική του βλήματος, η πυκνότητα του αέρα, η θερμοκρασία, η κατεύθυνση και η ταχύτητα του ανέμου.

Το βεληνεκές στο λειόκαννο όπλο

Για πρακτικούς λόγους στο λειόκαννο όπλο διακρίνουμε τρία βεληνεκές:

- ▶ **Το ωφέλιμο βεληνεκές:** Είναι η μεγαλύτερη απόσταση στην οποία, εάν πυροβοληθεί ένα θήραμα με δεδομένο νούμερο σκαγιών, η δέσμη τους θα έχει τέτοια πυκνότητα ώστε τα σκάγια να προκαλέσουν τη σίγουρη καταβολή του.
- ▶ **Το δραστικό βεληνεκές ή μέγιστο βεληνεκές ασφαλείας:** Είναι η απόσταση στην οποία θα φτάσουν τα σκάγια μας όταν πυροβολήσουμε με γωνία βολής $+15^\circ$ ως προς τον ορίζοντα. Το βεληνεκές αυτό εκφράζει και την συνήθη απόσταση ασφαλείας. Εμπειρικά η απόσταση αυτή σε μέτρα, είναι ίση με το γινόμενο της διαμέτρου των σκαγιών σε mm X 80. Παράδειγμα: για σκάγια Νο 9 με διάμετρο 2mm η απόσταση αυτή είναι $2 \times 80 = 160\text{m}$, ενώ για σκάγια Νο 4 με διάμετρο 3 mm η απόσταση αυτή είναι $3 \times 80 = 240\text{m}$.
- ▶ **Το απόλυτο μέγιστο βεληνεκές:** Είναι η απόσταση στην οποία θα φτάσουν τα σκάγια μας όταν πυροβολήσουμε με γωνία βολής $+45^\circ$ ως προς τον ορίζοντα. Στην απόσταση αυτή όμως επειδή τα σκάγια θα έχουν διανύσει μεγάλη διαδρομή, η αντίσταση του αέρα θα έχει ανακόψει την ταχύτητά τους αρκετά και έτσι δεν θα έχουν αρκετή ενέργεια, ώστε να προκαλέσουν σοβαρό πλήγμα.

Προσοχή όμως όταν πρόκειται για δράμια ή μονόβολα:

Τα μονόβολα και τα δράμια μπορούν να ταξιδέψουν σε μεγάλες αποστάσεις. Επίσης πολλές φορές τα σκάγια, είτε από πρόβλημα στην κάννη είτε από ιδιαιτερότητα ή κακοτεχνία του φυσιγγίου, προκαλούν συσσωματώσεις με ικανό βάρος

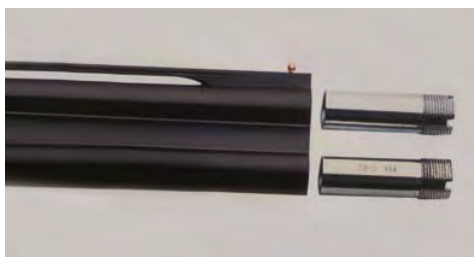

που πηγαίνουν πέραν του συνηθισμένου βεληνεκούς του όπλου και μπορεί τυχαία να προκαλέσουν τραυματισμό σε άνθρωπο.

Για το λόγο αυτό δεν πρέπει να πυροβολούμε με μεγάλη γωνία βολής προς τα πάνω με δράμια ή μονόβολα. Πάντα πρέπει να είμαστε σίγουροι ότι στην κατεύθυνση που πυροβολούμε και σε απόσταση ασφαλείας δεν υπάρχει άνθρωπος, αυτοκίνητο, κατοικία, ζώο ή οτιδήποτε άλλο, το οποίο θα μπορούσε να πληγεί από τη βολή, χωρίς τη θέλησή μας.

Τσοκάρισμα

Τσόκ ονομάζουμε τη στένωση που υπάρχει κοντά στο στόμιο της κάννης των κυνηγετικών όπλων με σκοπό να ρυθμίζει το άνοιγμα του κύκλου των σκαγιών, ώστε να υπάρχει μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα της βολής και να πληγεί καίρια ο στόχος. Έτσι, όσο πιο στενό (σφιχτό) είναι το τσόκ, τόσο πιο μικρή διασπορά δίνει στα σκάγια με αποτέλεσμα να διατηρεί επαρκή πυκνότητα βολής σε μεγαλύτερες αποστάσεις. Υπάρχει όμως και το μειονέκτημα ότι, στις κοντινές και μεσαίες αποστάσεις (όπου πραγματοποιούνται οι περισσότερες βολές), ο κύκλος των σκαγιών είναι πολύ μικρός, με αποτέλεσμα να έχουμε πολλές αστοχίες. Υπάρχουν κάννες με σταθερό τσοκάρισμα καθώς και κάννες που δέχονται πρόσθετα τσοκ. Υπάρχουν τσόκ που βιδώνουν εσωτερικά στην κάννη χωρίς να προεξέχουν (Εικ. 9α) αλλά και εξωτερικά (Εικ.9β).

Εικ. 9α Εσωτερικά τσοκ

Εικ.9β Εξωτερικά τσοκ

Οι ονομασίες και ο συμβολισμός διαφέρουν από εταιρία σε εταιρία ή από χώρα σε χώρα. Υπάρχει μια διχογνωμία σχετικά με τον συμβολισμό του κυλίνδρου και του βελτιωμένου κυλίνδρου. Μερικοί θεωρούν τον βελτιωμένο κύλινδρο ξεχωριστή κατηγορία και συμβολίζουν με 5 άστρα το βελτιωμένο κύλινδρο και με CYL τον κύλινδρο, ενώ άλλοι δεν αναφέρουν καθόλου το βελτιωμένο κύλινδρο και συμβολίζουν με 5 άστρα τον κύλινδρο. Επίσης και στο φούλ τσόκ υπάρχουν παραλλαγές (extra full κλπ).

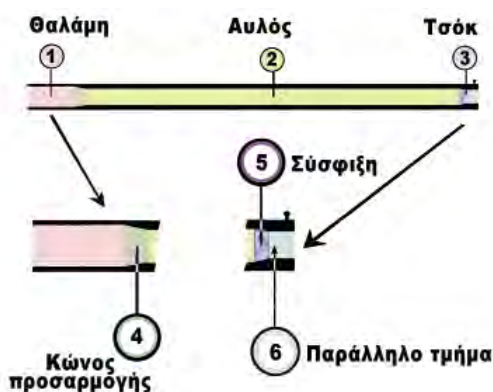
Στον παρακάτω πίνακα (Εικ.10) αναγράφονται τα συνηθέστερα τσοκ, οι ονομασίες τους με την αντίστοιχη διάμετρο σε (mm) και ίντσες (Inch) και ο διεθνής συμβολισμός τους με αστερίσκους.

Ονομασία	Τσοκ	Σύσφιξη σε		Συμβολισμός
		(mm)	Inch	
Κύλινδρος	CYL	0,00	0,000	CYL ή *****
Βελτιωμένος Κύλινδρος	IC	0,12	0,005	*****
Ένα τέταρτο	1/4	0,25	0,010	****
Μισό	1/2	0,50	0,020	***
Τρία τέταρτα	3/4	0,75	0,030	**
	Full	1,00	0,040	*

Εικ. 10 Πίνακας τσοκ

Η κάννη του κυνηγετικού όπλου

Στο παρακάτω σχήμα (Εικ. 11) φαίνεται η διατομή μιας τυπικής κάννης κυνηγετικού όπλου διαμετρήματος Cal.12

Εικ.11 Σχηματική παράσταση κάννης

Ξεκινώντας από τα αριστερά, βλέπουμε τη θαλάμη του όπλου (1) το τμήμα της

κάννης που δέχεται το φυσίγγιο. Το μήκος της θαλάμης των όπλων κυμαίνεται από 65 mm έως 76 mm, τα περισσότερα σύγχρονα όπλα έχουν θαλάμη 76mm υπάρχουν όμως και όπλα με μήκος θαλάμης που φτάνει τα 89 mm (3,5") έκδοση Supermagnum.

Αμέσως μετά τη θαλάμη υπάρχει ο κώνος προσαρμογής (2). Είναι το τμήμα της κάννης που εισάγει τη γόμωση στην κυρίως κάννη. Μετά τον κώνο προσαρμογής ακολουθεί η κυρίως κάννη ή ο αυλός (3) ως συνήθως λέγεται.

Στο τέλος του αυλού υπάρχει το τσόκ (4). Μετά το τσόκ και μέχρι το στόμιο της κάννης υπάρχει ένα παράλληλο τμήμα (5) (όχι σε όλα τα όπλα) το οποίο βοηθάει επίσης στην καλή κατανομή των σκαγιών.

Διαμετρήματα

Διαμέτρημα είναι η εσωτερική διάμετρος της κάννης και πιο συγκεκριμένα η διάμετρος του «αυλού». Το διαμέτρημα των λειόκαννων πυροβόλων όπλων δεν μετρείται με μετρικές μονάδες μήκους (mm). Μετρείται με το λεγόμενο Cal. (Calibre:Καλίμπρ). Τα συνηθέστερα διαμετρήματα είναι τα: Cal. 12, 16, 20. Για να

Εικ. 12

καταλάβουμε τι σημαίνει Cal, θα δώσουμε ένα παράδειγμα: Στη διπλανή εικόνα έχουμε 12 σφαιρίδια καθαρού μολύβδου που ζυγίζουν 1 libra.

Επομένως Cal 12 είναι η διάμετρος μιας σφαίρας από καθαρό μόλυβδο που ζυγίζει $1/12$ της λίμπρας (1 λίμπρα = 453,6 gr) δηλ. $453,6:12 = 37,8$ gr. Αυτή η σφαίρα λοιπόν από καθαρό μόλυβδο που ζυγίζει 37,8 gr περνάει ακριβώς από μια κάννη δωδεκάρα. Όπως γίνεται αντιληπτό το Cal 16 είναι στενότερο από το Cal 12, το Cal 20 στενότερο από το Cal 16, κ.ο.κ.

IV. Σκόπευση

Γενικές πληροφορίες

Η βολή με λειόκαννο όπλο σε κινητό στόχο αποτελεί μια διαδικασία πολύ διαφορετική από τη βολή σε ακίνητο στόχο. Για να μάθουμε λοιπόν να πυροβολούμε με λειόκαννο όπλο σε κινητό στόχο, πρέπει να λάβουμε υπόψη μας τρεις πολύ βασικές αρχές:

- α)** Σκοπεύουμε με ανοιχτά και τα δύο μάτια (διόφθαλμη σκόπευση)
- β)** Η σκόπευση του κινητού στόχου είναι «χονδρική» και στην ουσία είναι μια κατάδειξη του στόχου σαν να τον παρακολουθούμε δείχνοντάς τον με τον δείκτη μας (δάκτυλο)
- γ)** Όταν το θήραμα κινείται, απαιτείται πάντα η ανάλογη προσκόπευση σε σχέση με την ταχύτητα και την κατεύθυνσή του.

Για να καταφέρουμε να σκοπεύουμε με τα δυο μάτια ανοιχτά, πρέπει πρώτα να βρούμε ποιο είναι το κυρίαρχο μάτι μας. Συνήθως κυρίαρχο μάτι στους δεξιόχειρες είναι το δεξί και στους αριστερόχειρες το αριστερό.

Εικ. 13 Εύρεση κυρίαρχου οφθαλμού

Με τη διόφθαλμη σκόπευση το κυρίαρχο μάτι σκοπεύει, διότι αυτό στην ουσία ελέγχει τη σκοπευτική γραμμή (μάτι – στόχαστρο – στόχος), και το άλλο μάτι βοη-

Ένας απλός τρόπος για να βρούμε το κυρίαρχο μάτι μας είναι να βάλουμε τα χέρια μας όπως δείχνει η διπλανή εικόνα. Να σκοπεύσουμε δηλαδή με τα δύο μάτια ανοιχτά ένα αντικείμενο μέσα από το κενό που δημιουργείται ανάμεσα στα δύο χέρια και να φέρουμε τα χέρια σιγά – σιγά προς το πρόσωπό μας. Θα δούμε ότι το κενό θα οδηγηθεί ασυναίσθητα και θα εφαρμόσει στο κυρίαρχο μάτι μας. Αφού βρήκαμε το κυρίαρχο μάτι, ξέρουμε πλέον ότι πρέπει να επωμίζουμε στον ώμο της πλευράς αυτής.

θάει ώστε να μη χαθεί το βάθος του πεδίου, δηλ. να έχουμε διαρκώς την αίσθηση της απόστασης. Έτσι η εστίαση της προσοχής μας γίνεται επάνω στο στόχο, που είναι και το ζητούμενο της σκόπευσης του κινητού στόχου και όχι στο στόχαστρο. Η μέση ταχύτητα των σκαγιών που ταξιδεύουν προς το στόχο είναι της τάξης των 290-320 m/sec, ανάλογα με την απόσταση (400 m/sec στο στόμιο της κάννης και των 200 m/sec στα 35 m.) Προφανώς χρειάζεται κάποιος χρόνος για να διανύσουν αυτή την απόσταση. Επίσης από τη στιγμή κατά την οποία ο εγκέφαλος θα δώσει την εντολή της πυροδότησης μέχρι να ξεκινήσει η πυροδότηση (τράβηγμα σκανδάλης - χτύπημα επικρουστήρα) και να βγουν τα σκάγια από την κάννη, χρειάζεται πάλι κάποιος χρόνος. Στο χρονικό αυτό διάστημα ο κινητός στόχος μετακινείται. Είτε λοιπόν ο στόχος είναι ιπτάμενος (πουλιά) είτε επίγειος (λαγός) ποτέ δεν σκοπεύουμε ακριβώς επάνω του, αλλά πάντα λίγο πιο μπροστά. Αυτό λέγεται **προσκόπηση**. Για μια συγκεκριμένη κάννη και ένα συγκεκριμένο φυσίγγιο, η προσκόπηση εξαρτάται από την απόσταση και την ταχύτητα του στόχου - θηράματος καθώς και από την γωνία της πορείας του σε σχέση με τον σκοπευτή - κυνηγό. Για παράδειγμα η προσκόπηση, όταν το θήραμα περνά στα 35 μέτρα, είναι διπλάσια απ' ό τι θα ήταν αν περνούσε στα 20 μέτρα.

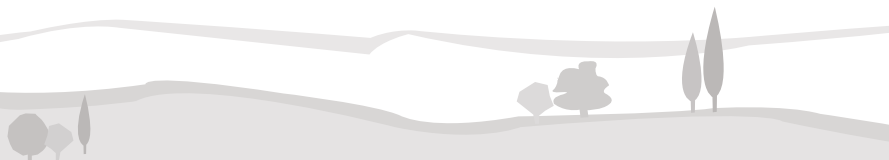
Κανόνες σκόπευσης

Αρχικά πρέπει να αναφέρουμε ότι η επιτυχής σκόπευση έχει σχέση με αρκετούς παράγοντες αντικειμενικούς ή υποκειμενικούς:

α) Αντικειμενικοί παράγοντες, δηλαδή όλα τα στοιχεία και συνθήκες που πρέπει να λαμβάνει υπόψη του ο σκοπευτής, όπως τα χαρακτηριστικά του όπλου που έχουν σχέση με την εμβέλειά του (ωφέλιμο βεληνεκές), το διαμέτρημα και το τσοκάρισμα του όπλου, τα φυσίγγια και τη γέμιση, τις καιρικές συνθήκες (θερμοκρασία, βροχή, άνεμος), το είδος και το μέγεθος του θηράματος, αν είναι καλοκαίρι ή χειμώνας, αν είναι στάσιμο ή κινείται, την ταχύτητα και την κατεύθυνση του θηράματος και κάθε άλλος τυχαίος παράγοντας που μπορεί να επηρεάσει τη βολή. Αρκετά από αυτά τα στοιχεία αναφέρθηκαν ήδη παραπάνω.

β) Υποκειμενικοί παράγοντες, δηλαδή οι ικανότητες, οι γνώσεις, το επίπεδο εκπαίδευσης και ο χαρακτήρας του σκοπευτή.

Ένας καλός κυνηγός πρέπει να έχει αρκετές ικανότητες, για να είναι όμως αποτελεσματικός πρέπει να είναι κυρίως καλός σκοπευτής και αυτό μπορεί να επιτευχθεί με γνώση και εξάσκηση. Παρακάτω θα αναφερθούν ορισμένα βασικά στοιχεία για τους κανόνες και τις μεθόδους σκόπευσης.

Στη σχετική Ελληνική και ξένη βιβλιογραφία υπάρχουν περισσότερα στοιχεία για τις μεθόδους σκόπευσης, με λεπτομερείς αναφορές καθώς και προτεινόμενες επιλογές σε κάθε περίπτωση.

Σε όλες τις μεθόδους η σκόπευση και η προσκόπευση γίνονται με το ένστικτο. Τη στιγμή εμφάνισης του θηράματος υπάρχει το ξάφνιασμα και δεν είμαστε σε θέση να μετράμε ταχύτητες και γωνίες, εμπιστευόμαστε τη γρήγορη εκτίμηση του ματιού μας και τη φυσική αίσθηση του χώρου και της απόστασης που έχουμε. Αυτό φυσικά βελτιώνεται με τη συνεχή εξάσκηση.

Τρόπος σκόπευσης

Τεχνικές σκόπευσης κινητού στόχου υπάρχουν πολλές, αλλά οι περισσότεροι ειδικοί συμφωνούν ότι οι σημαντικότερες είναι τρεις:

- 1) το Swing - through,
- 2) το Pull - away και
- 3) το Maintained Lead.

Θα αναφερθούμε παρακάτω επιγραμματικά στις τρεις αυτές βασικές τεχνικές σκόπευσης, αλλά πρέπει από την αρχή να τονίσουμε ότι, για την εκμάθηση και σωστή εφαρμογή τους απαιτείται εκπαίδευση και πρακτική εξάσκηση. Η θεωρητική περιγραφή τόσο των μεθόδων σκόπευσης, όσο και γενικότερα όλης της διαδικασίας (κράτημα του όπλου, επώμιση, κίνηση του σώματος κ.λ.π.) μόνο μια γενική ιδέα μπορεί να προσφέρει και μια πρώτη επαφή με το αντικείμενο. Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να ολοκληρωθεί η διαδικασία αυτής της εκπαίδευσης μόνο από την ανάγνωση ενός κειμένου.

1) Swing Through

Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή (σε ελεύθερη απόδοση στα ελληνικά θα μπορούσαμε να την ονομάσουμε «Σάρωση») ο κυνηγός, από την στιγμή ακόμη που αρχίζει την επώμιση, φέρνει το στόμιο της κάννης πίσω από το θήραμα. Μόλις το όπλο εφαρμόσει στον ώμο, το κινεί παράλληλα με το θήραμα, το προσπερνά και όταν το στόχαστρο προσπεράσει το κεφάλι του θηράματος τραβά τη σκανδάλη, **χωρίς να σταματήσει να κινεί το όπλο** (Εικ. 14). Στο προσπέρασμα, ο σκοπευτής πρέπει να σκεπάσει τη θέα του θηράματος με την κάννη, ώστε το στόχαστρο να δείχνει ψηλότερα από το θήραμα και η βολή να έχει ελαφρώς ανοδική πορεία. Η ταχύτητα του όπλου, σε συνδυασμό με την ανθρώπινη υστέρηση από την εγκεφαλική εντολή μέχρι να τραβηχτεί πράγματι η σκανδάλη, φροντίζει ώστε να μπει αυτόματα η απαραίτητη προσκόπευση, ανεξαρτήτως απόστασης και ταχύτητας του στόχου.

Εικ. 14 Σχηματική παράσταση της κίνησης στη μέθοδο *Swing through*

2) Pull Away

Στα ελληνικά θα την περιγράψαμε ως «τράβηγμα». Στο pull - away, επωμίζουμε το όπλο ακριβώς επάνω στο στόχο, τον ακολουθούμε για λίγο σαν να τον «βιντεοσκοπούμε» και ύστερα επιταχύνουμε την κίνηση του όπλου και σχεδόν ταυτόχρονα τραβάμε τη σκανδάλη.

3) Maintained Lead

Διατηρούμενη προσκόπηση θα μπορούσε να μεταφερθεί στα ελληνικά ο όρος. Με τη μέθοδο αυτή το όπλο εισέρχεται μπροστά από το στόχο, κινείται στην ίδια ταχύτητα με αυτόν και η σκανδάλη τραβιέται μόλις αναγνωριστεί η κατάλληλη προσκόπηση. Όσο πιο πολλή εμπειρία αποκτάει ένας σκοπευτής, τόσο πιο άνετα αισθάνεται με το όπλο του και τη σκόπευσή του.

Για να εφαρμόσει ο σκοπευτής οποιαδήποτε από τις παραπάνω τεχνικές είναι βέβαια απαραίτητο να κατέχει και τη βασική τεχνική της σωστής επώμισης και της σωστής κίνησης με το σώμα.

Η επώμιση, η στάση και κίνηση του σώματος

Η στάση του σώματος, η επώμιση και η σωστή κίνηση του σκοπευτή σε συνδυασμό με την κατάλληλη επιλογή της τεχνικής σκόπευσης, είναι οι βασικοί παράγοντες επιτυχούς σκόπευσης. Επιτυγχάνονται, όπως ήδη αναφέρθηκε, με την κατάλληλη

εκπαίδευση. Έτσι, μετά από πολλές επαναλήψεις εκτελούνται εντελώς μηχανικά. Επιγραμματικά όμως μπορούμε να αναφέρουμε ότι:

- α)** Στη στάση του σώματος το σπουδαιότερο ρόλο παίζει η τοποθέτηση των πελμάτων μας στο έδαφος, έτσι ώστε να αποκτήσουμε σταθερή βάση. Το λύγισμα των γονάτων δίνει την ευχέρεια να περιστρέφουμε με άνεση τον κορμό μας και να παρακολουθούμε, σκοπεύοντας το θήραμα που κινείται.
- β)** Η επώμιση τη στιγμή της ξαφνικής εμφάνισης του θηράματος πρέπει να γίνεται με ψυχραιμία, να ευθυγραμμίζεται η κάννη του όπλου με το κυρίαρχο μάτι και το στόχο, η δε εφαρμογή του όπλου στον ώμο να είναι σωστή, για να αποφευχθεί το λάκτισμα.
- γ)** Η κίνηση του όπλου για την παρακολούθηση του στόχου δεν πρέπει να γίνεται μόνο με τα χέρια, των οποίων ο ρόλος πρέπει να τελειώνει με την επώμιση. Μετά την ευθυγράμμιση του όπλου με το στόχο, η παρακολούθηση πρέπει γίνεται με την περιστροφή του κορμού.

V. Η συντήρηση του όπλου

Το όπλο μας κατά τη διάρκεια του κυνηγιού είναι εκτεθειμένο σε δυσμενείς καιρικές συνθήκες όπως σκόνη και υγρασία. Επίσης λόγω της χρήσης πάντα μέσα στην κάννη μένουν κατάλοιπα της καύσης της πυρίτιδας, κατάλοιπα μολύβδου από την τριβή των σκαγιών καθώς και κατάλοιπα πολυαιθυλενίου από τους συγκεντρωτήρες των φυσιγγίων. Η συντήρηση λοιπόν του όπλου μας είναι απαραίτητη αφενός για την προστασία του από τη φθορά και τη διάβρωση, αφετέρου για την καλή λειτουργία του, που είναι και το σημαντικότερο για την αποφυγή τυχόν εμπλοκής και ατυχήματος.

Τακτική συντήρηση

Πρέπει λοιπόν το όπλο μας να καθαρίζεται τακτικά. Το πόσο τακτικά εξαρτάται από το είδος της χρήσης, από τις συνθήκες που έχει εκτεθεί το όπλο, από το αν η κάννη είναι επιχρωμιωμένη εσωτερικά και από την ποιότητα των λιπαντικών που χρησιμοποιούμε.

Για τη συντήρηση πρέπει να λύσουμε το όπλο μας, αν μεν είναι αρθρωτό στα βασικά του μέρη και αν είναι καραμπίνα, απλώς βγάζουμε τον μηχανισμό της σκανδάλης. Απλώνουμε τα εξαρτήματα πάνω σε τραπέζι, αφού έχουμε στρώσει κάποιο υπόστρωμα από ύφασμα ή εφημερίδες. Σκουπίζουμε καλά με ένα βαμβακερό ύφασμα όλα τα μέρη του όπλου για να φύγουν σκόνη και πιθανή υγρασία. Μετά, με στεγνό πάντα ύφασμα τοποθετημένο στη βέργα, περνάμε πολλές φορές την κάννη μέχρι το ύφασμα να βγαίνει καθαρό. Κατόπιν αφού βρέξουμε με το λιπαντικό ένα κομμάτι υφάσματος, λιπαίνουμε το κοίλο της κάννης και όλες τις εξωτερικές μεταλλικές επιφάνειες του όπλου. Στη συνέχεια σκουπίζουμε καλά με καθαρά κομμάτια υφάσματος για να αφαιρεθούν τα υπολείμματα του λιπαντικού από το εσωτερικό της κάννης και τα εξωτερικά μέρη του όπλου. Επιθεωρούμε τον μηχανισμό της σκανδάλης χωρίς να τον λύσουμε, και τον φυσάμε να φύγουν σκόνες και πιθανά σκουπίδια. Τέλος συναρμολογούμε το όπλο και το τοποθετούμε στον οπλοβαστό.

Καλό είναι τα όπλα να μη φυλάσσονται μέσα σε θήκη, γιατί πολλές φορές οι θήκες εγκλωβίζουν υγρασία και αναπτύσσονται ανεπιθύμητες οξειδώσεις.

Ετήσια συντήρηση

Μια φορά το χρόνο και συνήθως μετά τη λήξη της κυνηγετικής περιόδου, κάνουμε μια πιο επισταμένη συντήρηση στο όπλο μας. Εκτός όλων των παραπάνω που κάνουμε στις τακτικές συντηρήσεις, αφού λύσουμε το όπλο, παίρνουμε ένα - ένα τα εξαρτήματά του και τα ξεπλένουμε με καθαρή βενζίνη ή διαλυτικό νίτρου με τη βοήθεια ενός πινέλου για να καθαρίσουμε στερεοποιημένα λιπαντικά και οποιαδήποτε άλλη ακαθαρσία υπάρχει. Το όπλο τέλος συναρμολογείται και τοποθετείται στον οπλοβαστό. Αν κατά την επιθεώρηση πέσει στη αντίληψή μας οτιδήποτε που μας προξενεί εντύπωση, πρέπει να επισκεφτούμε έναν οπλουργό.

Εικ. 15 Κασετίνα με σετ εργαλείων συντήρησης

VI. Ασφαλής χρήση του όπλου

Οι τρόποι που χειριζόμαστε και κρατάμε το όπλο στον κυνηγότοπο υπαγορεύονται από τους κανόνες ασφαλείας. Κοινός κανόνας όλων είναι ότι:

Η κάννη πάντα πρέπει να «κοιτάει» ή προς τον ουρανό ή προς την γη.

Βασικοί κανόνες ασφαλούς χρήσης του όπλου

1. Κάθε φορά που αγγίζουμε ένα όπλο θεωρούμε ότι είναι γεμάτο.
2. Όταν κρατάμε όπλο, ελέγχουμε διαρκώς που κοιτάζει η κάννη του.
3. Κρατάμε το όπλο στιβαρά με τα χέρια μας και ασφαλισμένο μέχρι τη στιγμή που είμαστε έτοιμοι να πυροβολήσουμε.
4. Ποτέ δεν ακουμπάμε το δάκτυλο στην σκανδάλη, παρά μόνο τη στιγμή που ετοιμαζόμαστε να πυροβολήσουμε.
5. Πριν πυροβολήσουμε αναγνωρίζουμε τον στόχο και σιγουρευόμαστε ότι δεν υπάρχει τίποτα από πίσω στην απόσταση του μέγιστου βεληνεκούς. Είμαστε σίγουροι ότι αναγνωρίζουμε τα θηρεύσιμα θηράματα, αλλιώς δεν λεγόμαστε κυνηγοί.
6. Ελέγχουμε πάντα την κάννη και την βάση του όπλου μας, ώστε να μην υπάρχουν ξένα σώματα και χρησιμοποιούμε πάντα τα κατάλληλα πυρομαχικά.
7. Όταν δεν χρησιμοποιούμε το όπλο μας φροντίζουμε πάντα να είναι άδειο και ανοιχτό, «σπασμένο» αν είναι αρθρωτό και με ανοιχτό το κλείστρο αν είναι καραμπίνα.
8. Το όπλο πάντα μεταφέρεται από και προς τον κυνηγότοπο άδειο και εντός θήκης. (Εικ.16)
9. Ποτέ δεν σκοπεύουμε κάτι που δεν προτιθέμεθα να πυροβολήσουμε και ποτέ δεν παίζουμε με το όπλο μας.
10. Ποτέ δεν περνάμε φράχτες (Εικ.17) και δεν δρασκελίζουμε χαντάκια ή άλλα εμπόδια με το όπλο γεμάτο. Ποτέ δεν τραβάμε το όπλο πιάνοντάς το από το στόμιο της κάννης.
11. Ποτέ δεν ρίχνουμε μονόβολα (ή σεβροτίνες) σε επίπεδη σκληρή επιφάνεια και όταν εξασκούμαστε στη σκοποβολή ή κυνηγάμε, είμαστε σίγουροι για τον ασφαλή τερματισμό της βολής μας πίσω από το θήραμα ή τον στόχο αντίστοιχα.

12. Φυλάσσουμε πάντα τα όπλα και τα πυρομαχικά σε θέσεις όπου δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση παιδιά και ανεύθυνοι ενήλικες.
13. Ποτέ δεν κάνουμε χρήση οιοπνευματωδών πριν ή στη διάρκεια του κυνηγιού και της σκοποβολής.
14. Ο κυνηγός δεν παραχωρεί το κυνηγετικό του όπλο σε πρόσωπο το οποίο δεν είναι εφοδιασμένο με άδεια θήρας.

Εικ.16 Λάθος μεταφορά όπλου με αυτοκίνητο

Εικ.17 Σωστό πέρασμα φράχτη με σπασμένο το όπλο

Ασφαλής γέμιση (Εικ. 18)

1. Πρώτα ελέγχουμε την κάννη και τη στρέφουμε σε ασφαλή κατεύθυνση.
2. Εποπτεύουμε τον χώρο και βλέπουμε τις θέσεις των ανθρώπων που βρίσκονται στην περιοχή.
3. Ανοίγουμε το όπλο. Ελέγχουμε αν λειτουργεί σωστά. Το κρατάμε ανοιχτό.
4. Ελέγχουμε την κάννη αν είναι καθαρή.
5. Βάζουμε τα φυσίγγια. Αν έχουμε караμπίνα, μετράμε πόσα βάζουμε στην αποθήκη (μέχρι τρία).
6. Κλείνουμε το όπλο, το οποίο είναι πλέον γεμάτο.
7. Ενεργοποιούμε την ασφάλεια.
8. Κρατάμε το όπλο με ασφάλεια.

Ασφαλής απογέμιση

1. Απομακρύνουμε τα δάχτυλα από την σκανδάλη.
2. Ελέγχουμε την κάννη και τη στρέφουμε σε ασφαλή κατεύθυνση.

3. Ανοίγουμε το όπλο.
4. Βγάζουμε τα φυσίγγια.
5. Ελέγχουμε αν τα βγάλαμε όλα.
6. Αφήνουμε το όπλο «ανοιχτό».

Χρήση της ασφάλειας του όπλου

Εκπαιδευόμαστε μέχρι να μας γίνει συνήθεια να ενεργοποιούμε και απενεργοποιούμε την ασφάλεια του όπλου, χωρίς να στρέφουμε την προσοχή μας σ' αυτό.

Ασφαλής Φύλαξη

Τα όπλα φυλάσσονται πάντα στη μόνιμη κατοικία μας και ποτέ σε εξοχικά, καλύβες, αυτοκίνητα, αγροκτήματα κ.λ.π. Η πλημμελής φύλαξη αποτελεί ποινικό αδίκημα και διώκεται. Στο σπίτι τα όπλα πρέπει να βρίσκονται σε ασφαλές μέρος, χωριστά από τα πυρομαχικά και αν είναι δυνατόν σε κλειδωμένο ερμάριο ή σπλοβαστό και σε τέτοια κατάσταση ώστε να μην είναι σε θέση να λειτουργήσουν. Τα πυρομαχικά φυλάσσονται και αυτά σε κλειδωμένο ερμάριο, χωριστά από τα όπλα. Όπλα και πυρομαχικά σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται να αποτελούν παιχνίδι των παιδιών.

Εικ. 18 Ασφαλής γέμιση

Το κράτημα του όπλου

Οι κυριότεροι τρόποι είναι οι παρακάτω

1. Κράτημα «υπό μάλης» :

Το όπλο «γαντζώνει» στον πήχη του ενός χεριού με το κάτω μέρος της βάσης και το μπράτσο σφίγγει το κοντάκι μέσα στην μασχάλη. Το στόμιο της κάννης πρέπει να κοιτάει το έδαφος. Αυτός ο τρόπος δίνει απόλυτο έλεγχο της κάννης. Χρησιμοποιείται μόνο όταν δεν προπορεύεται άλλος άνθρωπος. Ταιριάζει στις περιπτώσεις των αρθρωτών όπλων όταν είναι «ανοιχτά».

2. Κράτημα στην «αγκαλιά»

Το ένα χέρι αγκαλιάζει με τον αγκώνα την κάννη του όπλου από τον ξυστό και με την παλάμη κρατάει την βάση. Το άλλο χέρι κρατάει την λαβή του κοντακιού. Το κράτημα αυτό δίνει στον κυνηγό μειωμένη ετοιμότητα.

3. Κράτημα «στο ισχίο»

Το χέρι κρατά με την παλάμη το όπλο από την βάση και το εσωτερικό του πήχη σφίγγει το όπλο στο ισχίο. Δεν πρέπει να προπορεύεται άλλος άνθρωπος.

4. Κράτημα «ανά χείρας»

Το χέρι αγκαλιάζει με την παλάμη την λαβή του κοντακιού και το άλλο τον ξυστό. Αυτός ο τρόπος δίνει τον καλύτερο έλεγχο του όπλου.

Εικ. 19 Το κράτημα του όπλου

5. Κράτημα «επ' ώμου»

Το ένα χέρι κρατά το όπλο από την λαβή του κοντακιού και το υπόλοιπό όπλο στηρίζεται στον ώμο στο ύψος της βάσης.

Το κράτημα αυτό ταιριάζει όταν περνάμε νερά ή υψηλή ποώδη βλάστηση. Δεν πρέπει όμως να μας ακολουθεί άλλος άνθρωπος.

6. Όπλο αναρτημένο στον ώμο

Το όπλο κρεμιέται στον ένα ώμο με την βοήθεια του αορτήρα. Η κάννη κοιτάει τον ουρανό. Το χέρι κρατά τον αορτήρα λίγο κάτω από τον ώμο σφιχτά, ώστε να διατηρείται τεντωμένος για να μην γλιστρά από τον ώμο. Το κράτημα αυτό ταιριάζει σε πολύωρο κυνήγι σε ανοιχτά πεδία. Αλλάζουμε κράτημα σε ανώμαλο έδαφος ή αν πρέπει να περάσουμε κάποιο εμπόδιο.

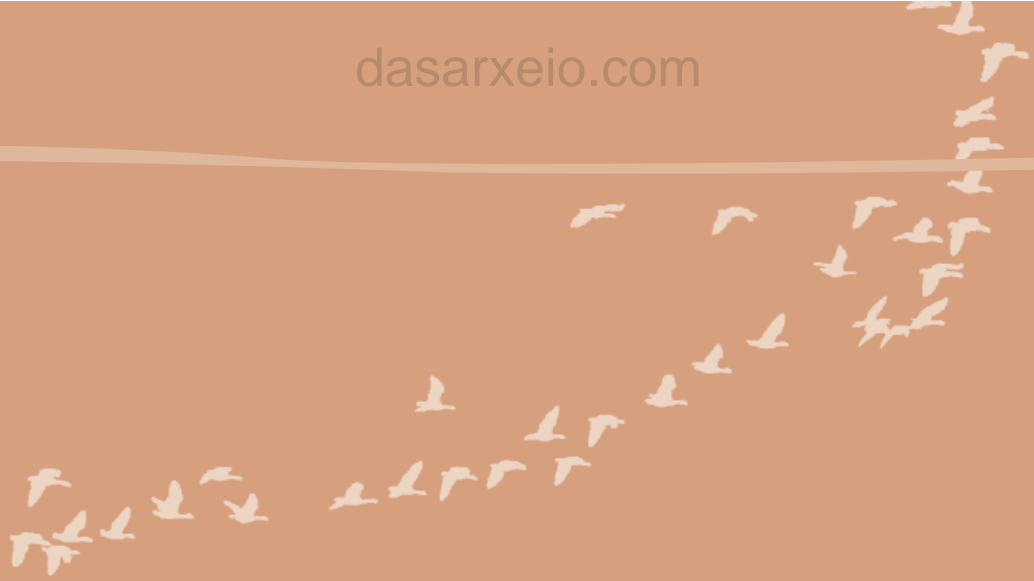

Εικ. 20 Συνάντηση κυνηγών – Ασφαλής χρήση του όπλου

Συνοπτικά για τα όπλα

- ▶ Το κυνήγι στην Ελλάδα ασκείται με σύνηθες κυνηγετικό λειόκαννο πυροβόλο όπλο.
- ▶ Η οπλοφορία με κυνηγετικά όπλα απαγορεύεται, εκτός των περιπτώσεων της χρήσης για άσκηση θήρας ή σκοποβολής και της μετάβασης και επιστροφής στους χώρους αυτούς.
- ▶ Πρέπει υποχρεωτικά να φοράμε πορτοκαλί γιλέκο, στο κυνήγι του ορτυκιού, της μπεκάτσας, του λαγού και του αγριόχοιρου.
- ▶ Το κυνηγετικό όπλο μας φυλάσσεται στην μόνιμη κατοικία. Η φύλαξή του στο αυτοκίνητο ή στο εξοχικό μας σπίτι απαγορεύεται.
- ▶ Η κάννη του όπλου μας καθώς βαδίζουμε με παρέα στον κυνηγότοπο όταν εμείς προπορευόμαστε πρέπει να είναι στραμμένη προς τη γη και όταν ακολουθούμε κάποιον να είναι στραμμένη προς τον ουρανό.
- ▶ Όταν μας πλησιάζει κάποιος άνθρωπος στον κυνηγότοπο ή κατά τη συνάντηση με άλλους κυνηγούς, «σπάζουμε» το όπλο αν είναι αρθρωτό και αν είναι καρμπίνα απογεμίζουμε τη θαλάμη και ασφαλίζουμε το κλείστρο ανοιχτό. (Εικ.20)
- ▶ Δεν πυροβολούμε αν δεν έχουμε ορατότητα πίσω από το θήραμα ή το στόχο.
- ▶ Όταν μεταφέρουμε το όπλο μας διερχόμενοι από κατοικημένη περιοχή, πρέπει υποχρεωτικά να είναι κενό φυσιγγίων και εντός θήκης.

Κεφάλαιο Ζ'
Διάφορες ερωτήσεις

1	Που επιτρέπεται να κυνηγάμε με τοπική άδεια;	A	Στο νομό για τον οποίο εκδόθηκε αυτή
		B	Στην κυνηγετική περιφέρεια για την οποία εκδόθηκε αυτή
		Γ	Σ' όλη την Ελληνική επικράτεια
2	Πόσους λαγούς επιτρέπεται να θηρεύσει κάθε κυνηγός σε μια ημερήσια κυνηγετική του εξόρμηση;	A	Έναν
		B	Δύο
		Γ	Απεριόριστους
3	Πότε πρέπει υποχρεωτικά να φοράμε πορτοκαλί γιλέκο;	A	Στο κυνήγι του ορτυκιού, της μπεκάτσας, του λαγού και του αγριόχοιρου
		B	Στο κυνήγι τριχωτών θηραμάτων
		Γ	Στο κυνήγι των υδροβίων
4	Ποιο από τα παρακάτω είδη θηρεύεται;	A	Το Πετροκούναβο (<i>Martes foina</i>)
		B	Το Βρωμοκούναβο (<i>Mustela putorius</i>)
		Γ	Το Κουνάβι (<i>Martes martes</i>)
5	Πόσα παρυδάτια είδη επιτρέπεται να θηρεύονται στην Ελλάδα;	A	Δύο (Καλημάνα, Μπεκατσίνι)
		B	Τρία (Καλημάνα, Μπεκατσίνι, Νερόκοτα)
		Γ	Πέντε (Καλημάνα, Μπεκατσίνι, Νερόκοτα, Λιμόζα, Τουρλίδα)
6	Πότε επιτρέπεται το κυνήγι του Συκοφάγου;	A	Όλη την κυνηγετική περίοδο
		B	Απαγορεύεται
		Γ	Από 15 Σεπτεμβρίου μέχρι τέλους της κυνηγετικής περιόδου
7	Που επιτρέπεται το κυνήγι του Αγριοπροβάτου ή Μουφλόν;	A	Απαγορεύεται αυστηρώς
		B	Μόνο στις Ελεγχόμενες Κυνηγετικές Περιοχές με ειδική άδεια
		Γ	Παντού
8	Πότε επιτρέπεται το κυνήγι του Ακανθόχοιρου (Σκαντζόχοιρου);	A	Απαγορεύεται το κυνήγι του
		B	Οι ημερομηνίες ορίζονται από την ετήσια Υπουργική Απόφαση
		Γ	Όλο το χρόνο, επειδή θεωρείται επιβλαβές

9 Ποιες από τις παρακάτω πάπιες δεν θηρεύεται;	A	Η Σουβλόπαπια ή Ψαλίδα (<i>Anas acuta</i>)
	B	Η Τσικνόπαπια ή Μαυροκέφαλη (<i>Aythya fuligula</i>)
	Γ	Η Χουλιάρόπαπια (<i>Anas clypeata</i>)
	Δ	Η Βαλτόπαπια (<i>Aythya nyroca</i>)

10 Ποιο από τα παρακάτω είδη δεν θηρεύεται;

A)

Φωτογραφίες: Α. Γκάσιος

B)

Π. Μπίρτσας

Γ)

Α. Γκάσιος

Απάντηση: Β) Πεδινή Πέρδικα

11 Ποια από τα παρακάτω είδη δεν θηρεύονται;

A)

B)

(Φωτογραφίες: Π. Μπίρτσας)

Γ)

Δ)

(Φωτογραφίες: Α. Γκάσιος)

α) Τα Α και Β (Κατσουλιέρης και Γαλιάντρα)

β) Τα Γ και Δ

γ) Τα Α, Γ και Δ

<p>12</p>	<p>Ποιο από τα παρακάτω είδη δεν θηρεύεται;</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>A)</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>B)</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Γ)</p> </div> </div> <p>(Φωτογραφίες: Α. Γκάσιος)</p> <p>Απάντηση: Γ) Τσαλαπετεινός</p>						
<p>13</p>	<p>Πότε επιτρέπεται το κυνήγι με σκύλο δίωξης;</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50px;">A</td> <td>Όταν και όπου επιτρέπεται το κυνήγι του λαγού και του αγριογούρουνου</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>Από 20 Αυγούστου έως 31 Δεκεμβρίου</td> </tr> <tr> <td>Γ</td> <td>Από 15 Σεπτεμβρίου μέχρι τέλους της κυνηγετικής περιόδου</td> </tr> </table>	A	Όταν και όπου επιτρέπεται το κυνήγι του λαγού και του αγριογούρουνου	B	Από 20 Αυγούστου έως 31 Δεκεμβρίου	Γ	Από 15 Σεπτεμβρίου μέχρι τέλους της κυνηγετικής περιόδου
A	Όταν και όπου επιτρέπεται το κυνήγι του λαγού και του αγριογούρουνου						
B	Από 20 Αυγούστου έως 31 Δεκεμβρίου						
Γ	Από 15 Σεπτεμβρίου μέχρι τέλους της κυνηγετικής περιόδου						
<p>14</p>	<p>Τα είδη των θηρεύσιμων, ο μέγιστος επιτρεπόμενος αριθμός κάρπωσης ανά κυνηγό και ημερήσια έξοδο, καθώς και οι μέρες τις εβδομάδας εντός της κυνηγετικής περιόδου κατά τις οποίες επιτρέπεται το κυνήγι τους;</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50px;">A</td> <td>Καθορίζονται από τη ρυθμιστική απόφαση κυνηγιού που εκδίδεται από το αρμόδιο Υπουργείο</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>Καθορίζονται ανά δυο χρόνια</td> </tr> <tr> <td>Γ</td> <td>Καθορίζονται κάθε χρόνο από το Δελτίο Τύπου κυνηγιού που εκδίδεται από την Κυνηγετική Συνομοσπονδία Ελλάδος</td> </tr> </table>	A	Καθορίζονται από τη ρυθμιστική απόφαση κυνηγιού που εκδίδεται από το αρμόδιο Υπουργείο	B	Καθορίζονται ανά δυο χρόνια	Γ	Καθορίζονται κάθε χρόνο από το Δελτίο Τύπου κυνηγιού που εκδίδεται από την Κυνηγετική Συνομοσπονδία Ελλάδος
A	Καθορίζονται από τη ρυθμιστική απόφαση κυνηγιού που εκδίδεται από το αρμόδιο Υπουργείο						
B	Καθορίζονται ανά δυο χρόνια						
Γ	Καθορίζονται κάθε χρόνο από το Δελτίο Τύπου κυνηγιού που εκδίδεται από την Κυνηγετική Συνομοσπονδία Ελλάδος						
<p>15</p>	<p>Πότε επιτρέπεται η χρησιμοποίηση ζωντανών κραχτών για την προσέλκυση πτερωτών θηραμάτων;</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50px;">A</td> <td>Απαγορεύεται τελείως</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>Για το κυνήγι ωδικών πουλιών</td> </tr> <tr> <td>Γ</td> <td>Εκτός εποχής αναπαραγωγικής δραστηριότητας των πουλιών</td> </tr> </table>	A	Απαγορεύεται τελείως	B	Για το κυνήγι ωδικών πουλιών	Γ	Εκτός εποχής αναπαραγωγικής δραστηριότητας των πουλιών
A	Απαγορεύεται τελείως						
B	Για το κυνήγι ωδικών πουλιών						
Γ	Εκτός εποχής αναπαραγωγικής δραστηριότητας των πουλιών						
<p>16</p>	<p>Πότε επιτρέπεται το κυνήγι των Ερωδιών και των Κορμοράνων;</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50px;">A</td> <td>Απαγορεύεται</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>Ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες και τις τοπικές απαγορεύσεις</td> </tr> <tr> <td>Γ</td> <td>Καθ' όλη τη διάρκεια της κυνηγετικής περιόδου</td> </tr> </table>	A	Απαγορεύεται	B	Ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες και τις τοπικές απαγορεύσεις	Γ	Καθ' όλη τη διάρκεια της κυνηγετικής περιόδου
A	Απαγορεύεται						
B	Ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες και τις τοπικές απαγορεύσεις						
Γ	Καθ' όλη τη διάρκεια της κυνηγετικής περιόδου						
<p>17</p>	<p>Πόσες Σιταρήθρες επιτρέπεται να θηρεύονται την ημέρα;</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50px;">A</td> <td>Δέκα</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>Δώδεκα</td> </tr> <tr> <td>Γ</td> <td>Χωρίς όριο</td> </tr> </table>	A	Δέκα	B	Δώδεκα	Γ	Χωρίς όριο
A	Δέκα						
B	Δώδεκα						
Γ	Χωρίς όριο						

18	Ποιο από τα παρακάτω είδη θηρεύεται;	A	Ο Λύκος (<i>Canis lupus</i>)
		B	Το Τσακάλι (<i>Canis aureus</i>)
		Γ	Η Αλεπού (<i>Vulpes vulpes</i>)
19	Ποιες προϋποθέσεις πρέπει να καλύπτει το γιλέκο που φορούν οι κυνηγοί στο κυνήγι Μπεκάτσας, Ορτυκιού, Αγριόχοιρου και Λαγού;	A	Να είναι αδιάβροχο σε αποχρώσεις παραλλαγής για να μην είναι εύκολα ορατό από τα θηράματα.
		B	Να είναι πορτοκαλί, φωσφορίζον ορατό από κάθε οπτική πλευρά
		Γ	Να είναι μια πορτοκαλί λωρίδα περιμετρικά του σώματος
20	Από που εκδίδονται οι άδειες κυνηγίου;	A	Από την αρμόδια δασική αρχή
		B	Από το αστυνομικό τμήμα της μονίμου κατοικίας του ενδιαφερομένου
		Γ	Από τον κυνηγετικό σύλλογο
21	Σε ποια από τις παρακάτω ομάδες πουλιών δεν επιτρέπεται η θήρα και των 2 ειδών;	<div style="display: flex; flex-wrap: wrap;"> <div style="width: 50%;"> <p>A) (Φωτό: Π. Μπίρτσας)</p> </div> <div style="width: 50%;"> <p>B) (Φωτό: Κ. Παναγιωτίδης)</p> </div> <div style="width: 50%;"> <p>Γ) (Φωτό: Π. Μπίρτσας)</p> </div> <div style="width: 50%;"> <p>Δ) (Φωτό: Α. Γκάσιος)</p> </div> </div> <p>α) Τα Β και Γ β) Τα Α και Β (Όρνιο και Στικταετός) γ) Τα Γ και Δ</p>	

22	Σε ποια ακτίνα γύρω από τις μεμονωμένες αγροικίες απαγορεύεται το κυνήγι των πουλιών;	A	Σε ακτίνα 150 μέτρων
		B	Σε ακτίνα 100 μέτρων
		Γ	Σε ακτίνα 250 μέτρων
23	Το κυνήγι στην Ελλάδα επιτρέπεται:	A	Με σύνηθες κυνηγετικό επωμιζόμενο πυροβόλο ραβδωτό όπλο με ή χωρίς σκύλο
		B	Με σύνηθες κυνηγετικό επωμιζόμενο πυροβόλο λειόκανο όπλο και με κυνηγετικό μαχαίρι, με ή χωρίς σκύλο.
		Γ	Με σύνηθες κυνηγετικό επωμιζόμενο αεροβόλο όπλο, ως και με τόξο και με κυνηγετικό μαχαίρι, με ή χωρίς σκύλο.
24	Η αγοραπωλησία κάθε νόμιμα θηρευθέντος θηράματος...	A	Επιτρέπεται ελεύθερα
		B	Απαγορεύεται
		Γ	Επιτρέπεται, εφόσον τα θηράματα θηρεύθηκαν σε Ελεγχόμενες Κυνηγετικές Περιοχές ή προέρχονται από εκτροφεία ή από νόμιμη Εισαγωγή.
25	Επιτρέπεται το κυνήγι του Αγριοπροβάτου ή Μουφλόν;	A	Απαγορεύεται αυστηρώς
		B	Μόνο στις Ελεγχόμενες Κυνηγετικές Περιοχές με ειδική άδεια
		Γ	Όπου και όπως καθορίζει η ρυθμιστική απόφαση
26	Σε ποιο από τα παρακάτω είδη δεν επιτρέπεται το κυνήγι;	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: flex-start;"> <div style="text-align: center;"> <p>A)</p> <p>Φωτό: Α. Γκάσιος,</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>B)</p> <p>Φωτό: Φύση & Κυνήγι</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Γ)</p> <p>Φωτό: Α. Γκάσιος</p> </div> </div> <p>Απάντηση: B) Ορτυκομάνα</p>	

27 Σε ποια από τις παρακάτω ομάδες επιτρέπεται το κυνήγι;

A)

B)

(Φωτό B: Ν. Παπαϊωάννου)

Γ)

(Φωτό Γ: Φ.Δ.Λ.Κ.)

Δ)

(Φωτογραφίες Α, κ Δ: Α. Γκάσιος)

α) Στα Α και Β (Φασιανός και Νερόκοτα)

β) Στα Β και Γ

γ) Στα Γ και Δ

28 Επιτρέπεται, και αν ναι, σε ποια από τα παρακάτω είδη το κυνήγι στον ελεύθερο κυνηγότοπο;

A)

B)

(Φωτογραφίες: Φύση & Κυνήγι)

Γ)

(Φωτό: Ελ. Γιακουμή)

Δ)

(Φωτό: Μ. Σαρρή)

α) Επιτρέπεται σε όλα

β) Απαγορεύεται σε όλα

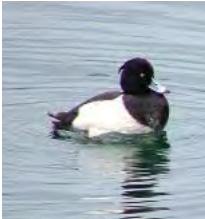
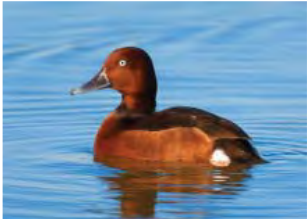

γ) Επιτρέπεται μόνο στο Α

29	Ποιες από τις παρακάτω χήνες φωλιάζει στην Ελλάδα;	A	Η Σταχτόχηνα (<i>Anser anser</i>)
		B	Η Ασπρομετωπόχηνα (<i>Anser albifrons</i>)
		Γ	Η Νανόχηνα (<i>Anser erythropus</i>)
30	Ποιο από τα παρακάτω είδη θηρεύεται;	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>A)</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>B)</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Γ)</p> </div> </div> <p>(Φωτογραφίες: Π. Μπίρτσας)</p>	
Απάντηση: A) Μπεκατσίνι			
31	Πόσες πάπιες, χήνες και φαλαρίδες επιτρέπεται να θηρεύσει ένας κυνηγός σε μια του κυνηγετική εξόρμηση;	<p>A) Μέχρι δώδεκα συνολικά απ' όλα τα είδη B) Μέχρι δώδεκα από κάθε είδος Γ) Απεριόριστα</p>	
32	Στους πυρήνες των εθνικών δρυμών και τα καταφύγια άγριας ζωής το κυνήγι:	A	Επιτρέπεται
		B	Επιτρέπεται με ειδική άδεια
		Γ	Απαγορεύεται
33	Το κυνήγι χωρίς τη συγκατάθεση του ιδιοκτήτη, νομέα ή ενοικιαστή σε καλλιεργημένες εκτάσεις και οπωρώνες χωρίς περίφραξη :	A	Απαγορεύεται
		B	Επιτρέπεται
		Γ	Απαγορεύεται, όταν η άσκησή του μπορεί να προκαλέσει βλάβη στις καλλιέργειες
34	Το κυνήγι με καρτέρι στις πηγές και με παρακολούθηση των ιχνών στο χιόνι:	A	Επιτρέπεται
		B	Επιτρέπεται, εκτός εάν υπάρχει ειδική απαγορευτική διάταξη της οικίας δασικής αρχής
		Γ	Απαγορεύεται
35	Όταν πρόκειται να περάσουμε πεζοί μέσα από περιοχή που απαγορεύεται το κυνήγι. Τι θα κάνουμε με το όπλο μας;	A	Θα το λύσουμε και θα περάσουμε κρατώντας το στα χέρια.
		B	Θα το λύσουμε και θα το βάλουμε στη θήκη κενό φυσιγγίων για να περάσουμε.
		Γ	Απαγορεύεται να περάσουμε μέσα από περιοχή που απαγορεύεται το κυνήγι, φέροντας όπλο.

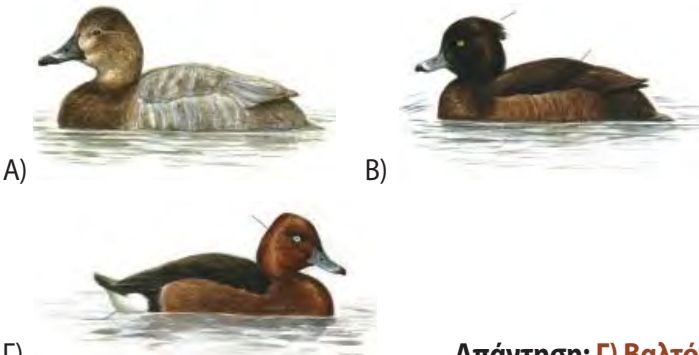

36	Πότε επιτρέπεται το κυνήγι με όπλο που έχει ραβδωτή κάνη στην Ελλάδα;	A	Από 16 Σεπτεμβρίου μέχρι τέλους της Κυνηγετικής Περιόδου
		B	Απαγορεύεται
		Γ	Από 20 Αυγούστου έως 15 Σεπτεμβρίου
37	Το κυνήγι απαγορεύεται:	A	Μισή ώρα μετά τη δύση μέχρι και μισή ώρα πριν την ανατολή του ήλιου
		B	Από τη δύση μέχρι και την ανατολή του ήλιου
		Γ	Μία ώρα μετά τη δύση του ήλιου μέχρι και μία ώρα πριν την ανατολή του
38	Το κυνηγετικό όπλο φυλάσσεται στην μόνιμη κατοικία μας...	A	συναρμολογημένο, έτοιμο για χρήση.
		B	λυμένο και μέσα σε θήκη, κενό φυσιγγίων.
		Γ	όπως μας βολεύει.
39	Το κυνήγι από μηχανοκίνητα χερσαία μέσα (αυτοκίνητα, μοτοσυκλέτες, κ.α.)...	A	επιτρέπεται.
		B	επιτρέπεται, αναλόγως των καιρικών συνθηκών.
		Γ	απαγορεύεται.
40	Το κυνήγι στους υγροτόπους από μηχανοκίνητα πλωτά μέσα...	A	επιτρέπεται.
		B	επιτρέπεται, αναλόγως των καιρικών συνθηκών.
		Γ	απαγορεύεται.
41	Σε ποια από τα παρακάτω είδη επιτρέπεται το κυνήγι;	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>A)</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>B)</p> </div> </div> <p style="text-align: right;">(Φωτό: Α. Γκάσιος)</p> <div style="text-align: center; margin-top: 10px;"> <p>Γ)</p> </div> <p style="text-align: center;">(Φωτογραφίες Α και Γ: Φύση & Κυνήγι)</p> <p>α) Στα Α και Β β) Στα Β και Γ γ) Μόνο στο Β</p>	

42	<p>Επιτρέπεται το κυνήγι της Μπεκάτσας στο καρτέρι; Α) Μόνο το πρωί και το βράδυ Β) Μόνο το πρωί Γ) Μόνο το βράδυ Δ) Απαγορεύεται</p>							
43	<p>Ποιο από τα παρακάτω είδη επιτρέπεται να θηρεύεται; Ορίστε και ονομάστε το:</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: flex-start;"> <div style="text-align: center;"> <p>A) (Φωτό: Φύση & Κυνήγι)</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>B) (Φωτό: Α. Γκάσιος)</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Γ) (Φωτό: Φύση & Κυνήγι)</p> </div> </div> <p>Απάντηση: Β) Μαυροκέφαλη</p>							
44	<p>Πώς αποδεικνύεται η νόμιμη κατοχή ενός κυνηγετικού όπλου; α) Με τιμολόγιο αγοράς β) Με υπεύθυνη δήλωση του πωλητή γ) Με άδεια κατοχής κυνηγετικού όπλου σε ισχύ</p>							
45	<p>Εάν σκοτώσετε ή βρείτε νεκρό ένα πουλί δακτυλιωμένο τι πρέπει να κάνετε το δαχτυλίδι;</p>	<div style="display: flex; align-items: center;"> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30px; text-align: center;">A</td> <td>Να το κρατήσετε</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">B</td> <td>Να το πετάξετε</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Γ</td> <td>Να το παραδώσετε στον Κυνηγετικό Σύλλογο ή τη Δασική Αρχή</td> </tr> </table> </div>	A	Να το κρατήσετε	B	Να το πετάξετε	Γ	Να το παραδώσετε στον Κυνηγετικό Σύλλογο ή τη Δασική Αρχή
A	Να το κρατήσετε							
B	Να το πετάξετε							
Γ	Να το παραδώσετε στον Κυνηγετικό Σύλλογο ή τη Δασική Αρχή							
46	<p>Η εκγύμναση σκύλων επιτρέπεται:</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30px; text-align: center;">A</td> <td>Σε χωράφια</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">B</td> <td>Σε δασικές περιοχές</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Γ</td> <td>Σε εκτάσεις που έχουν καθορισθεί από την οικεία δασική αρχή ως ζώνες εκγύμνασης κυνηγετικών σκύλων</td> </tr> </table>	A	Σε χωράφια	B	Σε δασικές περιοχές	Γ	Σε εκτάσεις που έχουν καθορισθεί από την οικεία δασική αρχή ως ζώνες εκγύμνασης κυνηγετικών σκύλων
A	Σε χωράφια							
B	Σε δασικές περιοχές							
Γ	Σε εκτάσεις που έχουν καθορισθεί από την οικεία δασική αρχή ως ζώνες εκγύμνασης κυνηγετικών σκύλων							
47	<p>Πότε και πού επιτρέπεται να κυνηγάμε χρησιμοποιώντας ομοιώματα πάπιας;</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30px; text-align: center;">A</td> <td>Επιτρέπεται μόνο στις λίμνες</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">B</td> <td>Δεν επιτρέπεται</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Γ</td> <td>Επιτρέπεται μόνο σε ορισμένες περιοχές υπό προϋποθέσεις</td> </tr> </table>	A	Επιτρέπεται μόνο στις λίμνες	B	Δεν επιτρέπεται	Γ	Επιτρέπεται μόνο σε ορισμένες περιοχές υπό προϋποθέσεις
A	Επιτρέπεται μόνο στις λίμνες							
B	Δεν επιτρέπεται							
Γ	Επιτρέπεται μόνο σε ορισμένες περιοχές υπό προϋποθέσεις							
48	<p>Το κυνήγι των τριχωτών θηραμάτων με τη χρήση προβολέων ή ελκυστικών φώτων</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30px; text-align: center;">A</td> <td>Απαγορεύεται</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">B</td> <td>Επιτρέπεται</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Γ</td> <td>Επιτρέπεται κατόπιν αδείας</td> </tr> </table>	A	Απαγορεύεται	B	Επιτρέπεται	Γ	Επιτρέπεται κατόπιν αδείας
A	Απαγορεύεται							
B	Επιτρέπεται							
Γ	Επιτρέπεται κατόπιν αδείας							

49	Πότε επιτρέπεται η αγοροπωλησία του λαγού;	A	Απαγορεύεται εντελώς
		B	Όταν επιτρέπεται το κυνήγι του
		Γ	Μόνο όταν προέρχεται από τεχνητή εκτροφή και από ελεγχόμενες Κυνηγετικές Περιοχές και πρόκειται για διατιθέμενα πλεονάσματα, κατόπιν άδειας της δασικής αρχής.
50	Η χρονική περίοδος θήρας κάθε θηράματος καθορίζεται ...	A	από τη ισχύουσα νομοθεσία.
		B	από την ετήσια ρυθμιστική απόφαση θήρας.
		Γ	από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
51	Σημειώστε το λάθος:	A	Απαγορεύεται η σύλληψη κάθε είδους της άγριας πανίδας για μη ερευνητικούς σκοπούς
		B	Απαγορεύεται η θήρα κάθε θηράματος και κάθε είδους άγριας πανίδας
		Γ	Επιτρέπεται η καταστροφή κάθε είδους ζώνης με φυσική βλάστηση ή καταστροφή των ζωντανών φυτοφρακτών
52	Το κυνήγι απαγορεύεται χωρίς τη συγκατάθεση του ιδιοκτήτη, νομέα ή ενοικιαστή σε ιδιότητες εκτάσεις που είναι περιφραγμένες με συνεχή και αδιάπέραστο φράχτη ύψους ...	A	τουλάχιστον 1 μ.
		B	τουλάχιστον 1,5 μ.
		Γ	τουλάχιστον 2 μ.
53	Το κυνήγι άγριων θηλαστικών απαγορεύεται μέσα σε πόλεις, κωμοπόλεις, χωριά και συνοικισμούς, καθώς και ...	A	σε ακτίνα 250 μ. από την παρυφή αυτών και 100 μ. από μεμονωμένες κατοικίες
		B	σε ακτίνα 100 μ. από την παρυφή αυτών και 50 μ. από μεμονωμένες κατοικίες
		Γ	σε ακτίνα 300 μ. από την παρυφή αυτών και 200 μ. από μεμονωμένες κατοικίες
54	Σε περίπτωση λαθροθηρίας με χρήση μεταφορικού μέσου (αυτοκίνητο, πλωτό, κ.λ.π.) οι οδηγοί ή χειριστές αυτών:	A	Θεωρούνται συνυπεύθυνοι
		B	Δεν έχουν καμία ευθύνη
		Γ	Εξαρτάται από την περίπτωση

55	Σε πόσο χρόνο είναι δυνατόν να χορηγηθεί άδεια κυνηγίου μετά από καταδίκη για παράνομο κυνήγι;	A	Μετά από 2 χρόνια
		B	Μετά από 2 χρόνια όταν το αδίκημα είναι πταίσμα και μετά από 5 χρόνια όταν είναι πλημμέλημα
		Γ	Μετά από 5 χρόνια
56	Ποιο από τα παρακάτω είδη δεν επιτρέπεται να θηρεύεται.	 <p>(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)</p> <p>Απάντηση: Γ) Βαλτόπαπα</p>	
57	Όταν σκοπεύοντας το θήραμα δεν έχουμε ορατότητα στο πεδίο πίσω απ' αυτό τι κάνουμε;	A	Δεν πυροβολούμε
		B	Πυροβολούμε κανονικά
58	Μέχρι πόσα φυσίγγια επιτρέπεται να φέρει συνολικά μια κυνηγετική καρραμπίνα (ημιαυτόματο ή επαναληπτικό κυνηγετικό όπλο): α) Μέχρι τρία β) Μέχρι πέντε γ) Μέχρι επτά	<p>α) Μέχρι τρία</p>	
59	Ποιο είναι το μέγιστο βεληνεκές ασφαλείας για σκάγια Νο 7 (διαμ. 2,5 χιλ.) και με γωνία βολής +15° ως προς τον ορίζοντα;	A	100 μέτρα
		B	200 μέτρα (Τύπος υπολογισμού: Διάμετρος σκαγιών X 80). Δηλαδή $2,5 \times 80 = 200\mu$.
		Γ	300 μέτρα
	 <p>(Σκίτσο: Γ. Μπάκας)</p>		

65	 <p>(Φωτό: Χ. Κούτσιος)</p>	A	Πετροπέρδικα (<i>Alectoris graeca</i>)
		B	Πεδινή πέρδικα (<i>Perdix perdix</i>)
		Γ	Νησιώτικη πέρδικα (<i>Alectoris chukar</i>)
66	 <p>(Φωτό: Κ. Παναγιωτίδης)</p>	A	Χουλιανομύτα (<i>Platalea leucorodia</i>)
		B	Χουλιάροπαπια (<i>Anas clypeata</i>)
		Γ	Χαλκόκοτα (<i>Plegalis falcinellus</i>)
67	 <p>(Φωτό: Π. Μπίρτσας)</p>	A	Μπεκατσίνι (<i>Gallinago gallinago</i>)
		B	Μπεκάτσα (<i>Scolopax rusticola</i>)
		Γ	Κουφομπεκάτσικο (<i>Lymnocryptes minimus</i>)
68	 <p>(Σκίτσο: Π. Δουγαλής)</p>	A	Πρασινοκέφαλη (θυλικό) (<i>Anas platyrhynchos</i>)
		B	Σφυριχτάρι (<i>Anas penelope</i>)
		Γ	Σουβλόπαπια ή Ψαλίδα (<i>Anas acuta</i>)
69	 <p>(Φωτό: Φ.Δ.Λ.Κ)</p>	A	Σταχτόχωνα (<i>Anser anser</i>)
		B	Νανόχωνα (<i>Anser erythropus</i>)
		Γ	Ασπρομετωπόχωνα (<i>Anser albifrons</i>)

70	Επιτρέπεται το κυνήγι στους υγρότοπους από κωπήλατα πλωτά μέσα χωρίς μηχανή;	A	Απαγορεύεται
		B	Επιτρέπεται
		Γ	Επιτρέπεται κατόπιν ειδικής αδειάς της οικίας δασικής αρχής
71	Από πόση απόσταση μπορείτε να τουφεκίσετε πουλί που κάθεται επάνω σε ηλεκτρικά ή άλλα καλώδια;	A	Από απόσταση 100 μέτρων
		B	Από απόσταση 50 μέτρων
		Γ	Δεν επιτρέπεται
72	 (Φωτό: Κ. Παναγιωτίδης)	A	Αβοκέτα (<i>Recurvirostra avosetta</i>)
		B	Τοικνόπαπια (<i>Aythya fuligula</i>)
		Γ	Καλημάνα (<i>Vanellus vanellus</i>)
73	<p>Ποιο από τα παρακάτω είδη είναι η Φάσα (<i>Columba palumbus</i>);</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> A) </div> <div style="text-align: center;"> B) </div> <div style="text-align: center;"> Γ) </div> </div> <p style="text-align: center;">(Σκίτσα: Π. Δουγαλής)</p> <p>Απάντηση: Γ)</p>		
74	<p>Ποιο από τα παρακάτω είδη θηρεύεται;</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> A) </div> <div style="text-align: center;"> B) </div> <div style="text-align: center;"> Γ) </div> </div> <p style="text-align: center;">(Φωτογραφίες: Φύση & Κυνήγι)</p> <p>Απάντηση: Β) Πετροκούναβο</p>		

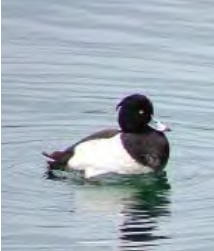

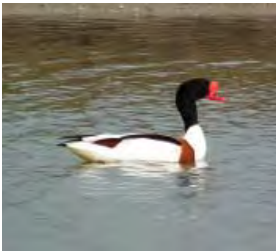

<p>75</p>	<p>Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λάθος;</p> <p>A) Η Νανόχηνα είναι μεγαλύτερη σε μέγεθος από ότι η Ασπρομετωπόχηνα, έχει μικρή λευκή περιοχή στο μέτωπο που δεν εκτείνεται μέχρι την κορυφή της κεφαλής, ανοιχτόχρωμο σφηνοειδές σχήμα κεφαλιού και λεπτό λαιμό.</p> <p>B) Η Ασπρομετωπόχηνα είναι συνήθως μεγαλύτερη σε μέγεθος από ότι η Νανόχηνα, έχει μικρή λευκή περιοχή στο μέτωπο που δεν εκτείνεται μέχρι την κορυφή της κεφαλής και σφηνοειδές σχήμα κεφαλιού.</p> <p>Γ) Η Νανόχηνα είναι μικρότερη σε μέγεθος από την Ασπρομετωπόχηνα, έχει έναν κίτρινο δαχτυλίδι γύρω από το μάτι, έχει χοντρό, ενιαίο λαιμό, σκούρο τετραγωνισμένο κεφάλι, κοντό ράμφος και η λευκή περιοχή στο μέτωπο εκτείνεται προς τα επάνω περισσότερο από ότι στην Ασπρομετωπόχηνα.</p>
<p>76</p>	<p>Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι λάθος;</p> <p>A) Η αρκούδα (<i>Ursus arctos</i>) είναι είδος παμφάγο, μονογαμικό, και προστατευόμενο.</p> <p>B) Η αρκούδα ζει σε μεγάλα και πυκνά δάση πλατυφύλλων ειδών, είναι είδος σαρκοφάγο και θηρεύεται.</p> <p>Γ) Η αρκούδα γεννάει 2-4 μικρά, τα οποία φροντίζει μέχρι την ηλικία των 18-24 μηνών και επιτίθεται όταν νιώθει να απειλείται αυτή και τα μικρά της.</p> <p>Δ) Όταν οι χειμώνες είναι θερμοί, η αρκούδα δεν πέφτει σε χειμέρια νάρκη.</p>
<p>77</p>	<p>Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστή;</p> <p>A) Οι αγέλες των αγριογούρουνων έχουν μητριαρχική δομή για αυτό πρέπει να προτιμούμε να πυροβολούμε μόνο τα μεγάλα θηλυκά.</p> <p>B) Οι αγέλες των αγριογούρουνων έχουν μητριαρχική δομή για αυτό πρέπει να προτιμούμε να πυροβολούμε μόνο τα έφηβα αγριογούρουνα ώστε να παραμείνουν οι ενήλικες θηλυκές για αναπαραγωγή.</p> <p>Γ) Οι αγέλες των αγριογούρουνων έχουν πατριαρχική δομή για αυτό όταν κυνηγούμε ένα κοπάδι επιλέγουμε να θηρεύουμε τα μεγάλα αγριογούρουνα.</p>
<p>78</p>	<p>Ποιο από τα παρακάτω πουλιά δεν ανήκει στην οικογένεια των παπιών;</p> <p>α) Το Σφυριχτάρι (<i>Anas penelope</i>)</p> <p>β) Η Φαλαρίδα (<i>Fulica atra</i>)</p> <p>γ) Η Βαρβάρα (<i>Tadorna tadorna</i>)</p>
<p>79</p>	<p>Πού κατασκευάζει τη φωλιά της η πεδινή πέρδικα;</p> <p>α) Στα δέντρα</p> <p>β) Στις κορυφές των θάμνων</p> <p>γ) Στο έδαφος</p>

<p>80</p>	<p>Στην οικογένεια των κυνοειδών δεν ανήκει... α) ο Λύκος (<i>Canis lupus</i>) β) το Τσακάλι (<i>Canis aureus</i>) γ) η Αλεπού (<i>Vulpes vulpes</i>) δ) ο Λύγκας (<i>Lynx lynx</i>)</p>
<p>81</p>	<p>Ποιο από τα παρακάτω πουλιά δεν είναι αρπακτικό;</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>A)</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>B)</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Γ)</p> </div> </div> <p style="text-align: center;">(Φωτογραφίες: Κ. Παναγιωτίδης)</p> <p>Απάντηση: Γ) Δενρότσιλα</p>
<p>82</p>	<p>Επιτρέπεται η θήρα των πουλιών της φωτογραφίας;</p> <div style="text-align: right;"> </div> <p>Απάντηση: α) Ναι (Κυνηγόπαπια) β) Όχι</p> <p style="text-align: center;">(Φωτό: Π. Μπίρτσας)</p>
<p>83</p>	<p>Πότε επιτρέπεται η εκγύμναση σκύλων; Α) Την κυνηγετική περίοδο Β) Όλο το χρόνο Γ) Εκτός κυνηγετικής περιόδου</p>
<p>84</p>	<p>Πότε επιτρέπεται το όπλο μας να φέρει διόπτρα; Α) Για το κυνήγι θηλαστικών Β) Για το κυνήγι των υδροβίων Γ) Απαγορεύεται</p>
<p>85</p>	<p>Βρείτε ποιο είδος δεν διαχειμάζει στην Ελλάδα και ονοματίστε το:</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>A)</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>B)</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Γ)</p> </div> </div> <p style="text-align: center;">(Φωτό: Α. Γκάσιος) (Φωτό: Ν. Παπαϊωάννου) (Φωτό: Α. Γκάσιος)</p> <p>Απάντηση: Γ) Τρυγόνι</p>

86	<p>Το κυνηγετικό μας όπλο στο αυτοκίνητο μεταφέρεται: Α) Συναρμολογημένο Β) Λυμένο και μέσα σε θήκη Γ) Δεν παίζει ρόλο εφόσον βρίσκεται στο αυτοκίνητο</p>
87	<p>Ποιο από τα παρακάτω είδη είναι θηρεύσιμο;</p> <div style="text-align: center;"> <p>A) B) Γ)</p> <p>(Σκίτσα: Π. Δουγαλής)</p> </div> <p>Απάντηση: Β) Γερακότσιχλα</p>
88	<p>Σε ποιες περιπτώσεις επιτρέπεται η οπλοφορία με κυνηγετικά όπλα; Α) Η οπλοφορία με κυνηγετικά όπλα απαγορεύεται μόνο στις πόλεις. Β) Η οπλοφορία με κυνηγετικά όπλα απαγορεύεται, εκτός των περιπτώσεων της χρήσης για άσκηση θήρας ή σκοποβολής και της μετάβασης και επιστροφής σ' αυτούς τους χώρους. Γ) Η οπλοφορία με κυνηγετικά όπλα απαγορεύεται, εκτός των περιπτώσεων της χρήσης για άσκηση θήρας και της μετάβασης και επιστροφής στους κυνηγετικούς χώρους.</p>
89	<p>Πότε και σε ποιες περιπτώσεις μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε ιξούς (παγίδες) για τη σύλληψη πουλιών; Α) Δεν επιτρέπεται Β) Μόνο το Φθινόπωρο Γ) Μόνο για τη σύλληψη ωδικών πουλιών</p>
90	<p>Πού έχει ισχύ η περιφερειακή άδεια κυνηγίου; Α) Σε ολόκληρη την επικράτεια Β) Στη Διοικητική Περιφέρεια που έχουμε επιλέξει Γ) Στην Κυνηγετική Περιφέρεια που έχουμε επιλέξει Α) Σε ολόκληρη την επικράτεια</p>
91	<p>Το κυνήγι των τριχωτών απαγορεύεται μέσα σε πόλεις, κωμοπόλεις, χωριά ή συνοικισμούς, καθώς και... Α) σε ακτίνα 250 μ. από την παρυφή αυτών ή σε ακτίνα 100 μ. από μεμονωμένες κατοικίες. Β) σε ακτίνα 100 μ. από την παρυφή αυτών και σε ακτίνα 50 μ. από μεμονωμένες κατοικίες. Γ) σε ακτίνα 100 μ. από την παρυφή αυτών και σε ακτίνα 250 μ. από μεμονωμένες κατοικίες.</p>

<p>92</p>	<p>Ποια από τις παρακάτω πάπιες είναι θηρεύσιμο είδος;</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>A)</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>B)</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Γ)</p> </div> </div> <p style="text-align: center;">(Φωτογραφίες: Α. Γκάσιος)</p> <p>Απάντηση: A) Μαυροκέφαλη</p>										
<p>93</p>	<p>Ποιο από τα παρακάτω θηλυκά παπιά είναι η Σαρσέλα?</p> <div style="display: grid; grid-template-columns: 1fr 1fr; gap: 20px;"> <div style="text-align: center;"> <p>A)</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>B)</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Γ)</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Δ)</p> </div> </div> <p style="text-align: center;">(Σκίτσα: Π. Δουγαλής)</p> <p>Απάντηση: Δ)</p>										
<p>94 Ποιο είδος δεν διαχειμάζει στην Ελλάδα;</p>	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 30px;">A</td> <td>Η Μπεκάτσα (<i>Scolopax rusticola</i>)</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>Το Κιρκίρι (<i>Anas crecca</i>)</td> </tr> <tr style="background-color: #f2f2f2;"> <td>Γ</td> <td>Το Τρυγόνι (<i>Streptopelia turtur</i>)</td> </tr> </table>	A	Η Μπεκάτσα (<i>Scolopax rusticola</i>)	B	Το Κιρκίρι (<i>Anas crecca</i>)	Γ	Το Τρυγόνι (<i>Streptopelia turtur</i>)				
A	Η Μπεκάτσα (<i>Scolopax rusticola</i>)										
B	Το Κιρκίρι (<i>Anas crecca</i>)										
Γ	Το Τρυγόνι (<i>Streptopelia turtur</i>)										
<p>95 Ποια από τα παρακάτω είδη δεν ανήκουν στα κορακοειδή;</p>	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 30px;">A</td> <td>Κίσσα (<i>Garrulus glandarius</i>)</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>Κάργια (<i>Corvus monedula</i>)</td> </tr> <tr> <td>Γ</td> <td>Καρακάξα (<i>Pica pica</i>)</td> </tr> <tr> <td>Δ</td> <td>Κουρούνα (<i>Corvus corone</i>)</td> </tr> <tr style="background-color: #f2f2f2;"> <td>E</td> <td>Χαλκοκουρούνα (<i>Coracias garrulus</i>)</td> </tr> </table>	A	Κίσσα (<i>Garrulus glandarius</i>)	B	Κάργια (<i>Corvus monedula</i>)	Γ	Καρακάξα (<i>Pica pica</i>)	Δ	Κουρούνα (<i>Corvus corone</i>)	E	Χαλκοκουρούνα (<i>Coracias garrulus</i>)
A	Κίσσα (<i>Garrulus glandarius</i>)										
B	Κάργια (<i>Corvus monedula</i>)										
Γ	Καρακάξα (<i>Pica pica</i>)										
Δ	Κουρούνα (<i>Corvus corone</i>)										
E	Χαλκοκουρούνα (<i>Coracias garrulus</i>)										

<p>96</p>	<p>Ποιο από τα παρακάτω είδη δεν είναι θηρεύσιμο;</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>A)</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>B)</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Γ)</p> </div> </div> <p>(Φωτόγραφίες: Κ. Παναγιωτίδης)</p> <p>Απάντηση: Γ) Κύκνοι</p>
<p>97</p>	<p>Επιτρέπεται το κυνήγι αυτών των πουλιών;</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>(Φωτό: Γ. Αλεξανδρής/ Ορνιθολογική)</p> <p>Απάντηση: α) Ναι β) Όχι (Αβοκέτες)</p>
<p>98</p>	<p>Που πρέπει να είναι στραμμένη η κάνη του όπλου μας όταν βαδίζουμε μόνοι μας στον κυνηγότοπο;</p> <p>A) Προς τον ουρανό ή προς τη γη B) Προς τη γη Γ) Είναι αδιάφορο</p> <div style="text-align: right;"> </div>

99 Επιτρέπεται το κυνήγι αυτών των πουλιών;

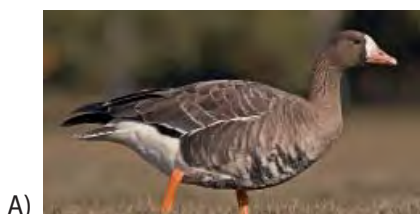

(Φωτό: Γ. Αλεξανδρής/ Ορνιθολογική)

Απάντηση: α) Ναι

β) Όχι (Χαλκόκοτες)

100 Ποιο από τα παρακάτω είδη είναι θηρεύσιμο;

(Φωτογραφίες: Φ.Δ.Λ.Κ.)

(Φωτογραφίες: Π. Μπίρτσας)

Απάντηση: Α) Ασπρομετωπόχηννα

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Για την προετοιμασία αυτού του Οδηγού συνεργάστηκαν πολλοί άνθρωποι και φορείς. Οφείλουμε να αναφερθούμε σ' όλους αυτούς, που συνέβαλαν με οποιονδήποτε τρόπο και να τους ευχαριστήσουμε θερμά για τη συμβολή τους.

Όλες οι φωτογραφίες καθώς και τα σκίτσα που περιλαμβάνονται σ' αυτό το βιβλίο παραχωρήθηκαν δωρεάν. Τα κείμενα συμπληρώθηκαν και προσαρμόστηκαν στις ανάγκες τις οποίες καλούνται να υπηρετήσουν. Η συνεργασία με τους διάφορους φορείς, όπως με το Τμήμα Διοίκησης Θήρας και Προστασίας Άγριας Πανίδας, με την Κυνηγετική Συνομοσπονδία Ελλάδος, με την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρία και με το Φορέα Διαχείρισης Λίμνης Κερκίνης, ήταν αναμφίβολα δημιουργική και τους ευχαριστούμε.

Συγκέντρωση κειμένων:

Ελένη Γιακουμή (Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης, Προστασίας Δασών & Φυσικό Περιβάλλον) και Λεονάρδος Στεφάνου (Κυνηγετική Συνομοσπονδία Ελλάδος).

Επιμέλεια, Επεξεργασία και συμπλήρωση κειμένων:

Ελένη Γιακουμή & Γιάννης Μπάκας (Γεν. Δ/σης Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών & Φ.Π)

Αναγνώριση ειδών:

Γιώργος Χανδρινός (Γεν. Δ/σης Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών & Φ.Π.)

Ψηφιακή επεξεργασία φωτογραφιών και σκίτσων: Γιάννης Μπάκας

Στυλιζαρισμένο μοτίβο: Από φωτογραφία στο Δίστομο Βοιωτίας

Εξώφυλλο και στυλιζαρισμένο μοτίβο: Γιώργος Περργαντίνας (Εθνικό Τυπογραφείο)

Βιβλιογραφία:

- 1) «Οδηγός αναγνώρισης: Τα πουλιά της Ελλάδας, της Κύπρου και της Ευρώπης»
Έκδοση: Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρία
- 2) «Κυνηγετικό Εγχειρίδιο»
Έκδοση 2006: Κυνηγετική Ομοσπονδία Μακεδονίας & Θράκης
- 3) «Βιολογία Άγριας Πανίδας» - Νικ. Κ. Παπαγεωργίου καθ. ΑΠΘ,
Εκδ. UNIVERSITY STUDIO PRESS 1990.

Οι εικόνες που παραχωρήθηκαν προέρχονται από τις συλλογές των:

α) Σκίτσα πουλιών: Παναγιώτης Δουγαλής

β) Φωτογραφίες :

Α. Γκάσιος, Περικλής Μπίρτσας, Κωνσταντίνος Παναγιωτίδης, Νικόλαος Παπαιωάννου, Μανώλης Σαρρής, Θεόδωρος Ναζηρίδης / Φορέας Διαχείρισης Λίμνης Κερκίνης (Φ.Δ.Λ.Κ.), Γεώργιος Αλεξανδρής και Χρίστος Τόσκος / Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρία, περιοδικό Κυνηγετικές Ειδήσεις, περιοδικό Φύση & Κυνήγι, Χρίστος Κούτσιος, DA.S, Ελένη Γιακουμή, Σύλβια Παπίκα, Γιάννης Μπάκας, P. Bailey / Ορνιθολογική, Serro Keränen, Mikko Röllänen.

